

సంపుటి: 72 సంచిక: 16 పుటలు: 52

జాగృతి

కలి 5121 - శ్రీ వికారి మాఘ శుద్ధ నవమి

03 - 09 ఫిబ్రవరి 2020

వెల: ₹15/-

ఆధ్యాత్మిక, ఆత్మగౌరవాల సమాహారం

మేడారం

జాగృతి చందాను చెల్లించడానికి పక్కనున్న క్యూఆర్.కోడ్‌ను మీ మొబైల్‌తో స్కాన్ చేయండి. లేదా <http://payit.cc/S8242> అని బ్రౌజర్‌లో టైప్ చేయండి.

72 ఏళ్లుగా వెలువడుతున్న జాతీయ తెలుగు వారపత్రిక

MAHAVEER GROUP OF INSTITUTIONS

(AN ISO 9001-2008 CERTIFIED INSTITUTION)

Estd : 2001

Courses Offered :

B.Tech

ECE | EEE | CSE | IT | MECH. | CIVIL | AERO

PG

M.Tech

DE & CS | VLSI | PE & ES | CSE | SE | AMS

MBA

Counseling Code : MHVR

MAHAVEER

INSTITUTE OF SCIENCE & TECHNOLOGY

(Approved by AICTE, Affiliated to JNTUH, Hyderabad.)

Email: mist.admissions@gmail.com | website : mist.ac.in

Estd : 2009

Courses Offered :

Polytechnic

DECE | DEEE | DCME | DME | DCE

Counseling Code : MHVR

MAHAVEER

Institute of Science & Technology Polytechnic (2nd Shift)

(Approved by AICTE, Affiliated to SBTET Hyderabad.)

Email: mist.admissions@gmail.com | website : mist.ac.in

Estd : 2010

Courses Offered :

B.Tech

ECE | EEE | CSE | MECH.

Counseling Code : AARM

AAR MAHAVEER ENGINEERING COLLEGE

(Approved by AICTE, Affiliated to JNTUH, Hyderabad.)

Email: aarm.admissions@gmail.com | website : aarm.ac.in

Estd : 2014

Courses Offered :

B.Com

Computers & General

B.Sc

MSCs

MAHAVEER DEGREE COLLEGE

For Arts, Commerce & Science

(Approved by Telangana Govt. - Affiliated to Osmania University)

Email: mdc.admissions@gmail.com | website : mahaveerdegreecollege.com

Sponsored by **MAHAVEER EDUCATIONAL SOCIETY**

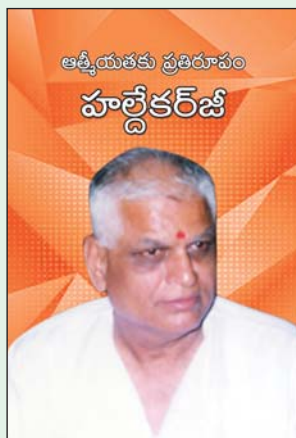
FOR NRI / MANAGEMENT SEATS

Ph: 040-29880079, 29880086, 29880089, 29880081, 29880087

Cell : 9542001907, 9849944411

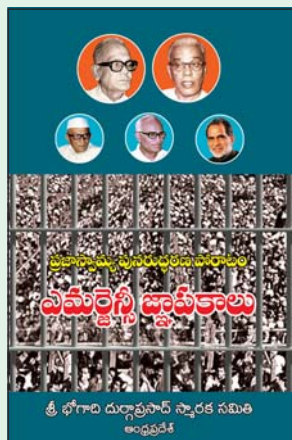
Vyasapuri, Bandlaguda, Post : Keshavgiri, Hyderabad - 500 005.

కొత్తగా వెలువడినవి

అజంతా గుహలకు దగ్గరలోని
'హల్దా' అనే కుగ్రామంలో
జన్మించి, 60 సంవత్సరాల పాటు
ఆంధ్రా, తెలంగాణలలో
ఆర్ఎస్ఎస్ ప్రచారకర్తగా
తుదిశ్వాస వరకు పనిచేసిన
మాననీయ శ్రీ రామచంద్ర
సదాశివ హల్దేకర్జీ యజ్ఞమయ
జీవన చిత్రం
ఆత్మీయతకు ప్రతిరూపం హల్దేకర్

వెల : రూ. 120/-

ఎమ్మర్జెన్సీ సమయంలో సుమారు
లక్షా పాతిక వేల మంది అరెస్టు
అయ్యారు. ఒకరకంగా 'క్విట్
ఇండియా' ఉద్యమంకన్నా
'ఎమ్మర్జెన్సీ' వ్యతిరేక పోరాటమే
పెద్దది.
క్షేత్రప్రచారకర్త శ్రీ శ్యామ్జీ ముందు
మాటతో వెలువడినది
'ప్రజాస్వామ్య పునరుద్ధరణ
పోరాటం ఎమ్మర్జెన్సీ జ్ఞాపకాలు'

వెల : రూ. 100/-

113 మంది దివంగత సంఘ జ్యేష్ఠ కార్యకర్తల జీవిత విశేషాలతో వెలువడిన 8 పుస్తకాలు ఒకేసారి తీసుకున్న వారికి
రూ. 560/-ల సెట్ రూ. 400/-లకే లభిస్తాయి.

ప్రతులకు : సాహిత్యనికేతన్, 3-4-852, కేశవనిలయం, బర్మత్ పూరా, హైదరాబాద్ - 27. దూరవాణి : 040-27563236
సాహిత్యనికేతన్, విలురురోడ్, గవర్నరు పేట, విజయవాడ - 2. ఫోన్ : 9440643348

విస్తృత పరిమితిలో ఉత్పత్తులను అందించటం సుధాకర్ సంస్థ ప్రత్యేకత

SUDHAKAR
WIRES AND CABLES

SUDHAKAR
PIPES AND FITTINGS

SUDHAKAR
uPVC WINDOWS AND DOORS

f in SUDHAKARGROUP | info@sudhakarind.com | www.sudhakarind.com

Printed & Published by Nagol Sreenivas Reddy on behalf of Jagriti Prakashan Trust and printed at Kala Jyothi Process Ltd, 1-1-60/5, Musheerabad, RTC 'X' Road, Hyderabad-500 020. And published at Jagriti Bhavan, 3-4-228/4/1, Lingampalli, Kachiguda, Hyderabad -500 027.

Editor : Dr. Goparaju Narayana Rao.

సంపాదక మండలితో సంప్రదింపుల కోసం
(ఉ॥ 11 నుండి సా॥ 6 గంటల మధ్య)

కె. దుర్గారెడ్డి	అసోసియేట్ ఎడిటర్	9959310103
కె. హరీష్	సబ్ ఎడిటర్	9959991304
డీఆర్ఎస్ సరేంద్ర	సబ్ ఎడిటర్	9441433188

డిజైనర్లు : సిహెచ్. కుమార్, జి. తుకారాం

జాగృతి చందా - సూచనలు

5 సం॥ల చందా రూ.3000, సంవత్సర చందా రూ.650, విడి ప్రతి రూ.15

- ◆ అద్రసులో పేరు, ఇంటి నెం., గ్రామం, మండలం, జిల్లా, పిన్కోడ్, మొబైల్ నెం. సమగ్రంగా ఉండాలి. లేకుంటే కంప్యూటర్ ఆమోదించదు.
- ◆ తాత్కాలిక రసీదు చేరిన 15 రోజుల తర్వాత చందా నెం., ప్రారంభ తేది వివరాలు మీకు ఎస్.ఎం.ఎస్. చేస్తాము. ఆ వెంటనే సంచిత కూడా అందుతుంది. మీరు చందా నెం. నోట్ చేసుకోవాలి.
- ◆ పత్రిక అందకపోతే వెంటనే సంప్రదించగలరు. చిరునామా మారితే కార్యాలయానికి విధిగా తెలపండి.

చందా కట్టించే వారికి సూచనలు :

- ◆ చందాలు వసూలు చేసే వంపేవారు తమ పూర్తిపేరు, సెల్ నెం. రాయాలి.
- ◆ రశీదుపై చందాదారుని పూర్తి చిరునామా, పిన్కోడ్, సెల్ నెం., ఈమెయిల్ ఉండాలి. వివరాలు jagritiweeklysub@gmail.comకు మెయిల్ చేయాలి.
- ◆ బ్యాంకు ఖాతాలో నగదు వేసేవారు చార్జీల కింద మరో రూ.50 పంపాలి. ఆన్లైన్/చెక్ ద్వారా చెల్లిస్తే చార్జీలు ఉండవు. డబ్బు పంపాక 040-27561453 9959997013, 9440652115 నంబర్లకు తెలియజేయాలి.
- ◆ మరిన్ని వివరాలకు చందాపుస్తకంలో మొదటి రసీదు వెనుక చూడగలరు.

చందా పంపవలసిన చిరునామా :

- ◆ 3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-500 027.

జాగృతి బ్యాంకు ఖాతా వివరాలు :

- ◆ A/c Name & No. Jagriti Prakashan Trust, 62170399960, SBI, Isamia Bazar Branch, IFSC : SBIN0005895, PAN : AAATJ3829L
- ◆ చెక్కు డిడిపై Jagriti Prakashan Trust అని అంగ్లంలో రాయాలి.

మార్కెటింగ్, సర్క్యూలేషన్, వ్యాపార ప్రకటనల వివరాల కోసం
(ఉ॥ 11 నుండి సా॥ 6 గంటల మధ్య)

బి. నాగరాజు సర్క్యూలేషన్ మేనేజర్ 040-27561453/9959997013
వి. రామకృష్ణ అడ్వర్టైజింగ్ మేనేజర్ 9440652115

గణతంత్ర వేడుకలకు ప్రజలు సమాయత్తమవుతున్న వేకువ ఘడియల్లోనే తెలుగు నేలను భూకంపం స్వల్పంగా వణికించింది. ఈ జనవరి 26 ఆదివారం తెల్లవారు ఝామున రెండు, మూడు గంటల ప్రాంతంలో సంభవించిన ఈ భూకంపం తెలంగాణలోని సూర్యాపేట జిల్లా, అద్రప్రదేశ్ లోని పశ్చిమ కృష్ణా ప్రాంతాలను తాకింది. రాజకీయ కారణాలు, అవసరాల కోసం ఏర్పడిన ఆంధ్ర, తెలంగాణ అనే పేర్లను ప్రకృతి పెట్టి చూస్తే భూకంపం వచ్చిన ప్రాంతం తెలుగు నేలకు నడిబొడ్డు కావడం విశేషం.

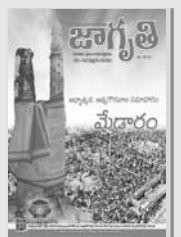
భూమి లోపలి పొరల్లో జరిగే కదలికల ఫలితంగా భూకంపాలు వస్తాయని అంటారు. ప్రజలంతా మంచి నిద్రమత్తులో ఉండగా చాలా స్వల్పస్థాయిలో వచ్చిన ఈ భూకంపం గణతంత్ర దినోత్సవాల సమయానికే వచ్చింది. రాజకీయ రాగద్వేషాల మత్తులో జోగుతున్న తెలుగు ప్రజలకు తమ పాలకుల మదిలో మెదిలే రాజకీయ ప్రకంపనలను ఇది సంకేతించిందా! విశాల ప్రజా ప్రయోజనాల కన్నా ప్రాంతీయ అభిమానం, ప్రజా విశ్వాసం చూరగొనలేని ప్రత్యర్థుల బలహీనతల నేపథ్యంలో నేటి తెలుగు పాలకులు ప్రజల మనసు దోచుకోవడంలో కృతకృత్యులయ్యారు. ఫలితంగా వారికి శాసనసభలో తిరుగులేని మెజారిటీ సమకూడింది. దాంతో అహంకరించిన పాలకులు ఏకపక్ష వైఖరితో వ్యవహరించడం సమస్యలకు దారి తీస్తోంది. హిందూ ధార్మిక క్షేత్ర నిర్మాణాల్లో తన చిత్రాన్ని చెక్కించాలని ఒకరు, ప్రజా ధనంతో నిర్వహించే గ్రామ పంచాయతీ భవనాలకు వేసే రంగులు తమ పార్టీని ప్రతిబింబాలని మరొకరు ప్రయత్నించడం యాదృచ్ఛికమేనా! సచివాలయం తరలింపు, మైనారిటీలకు రాజ్యాంగ విరుద్ధ రిజర్వేషన్లు, తెలంగాణ ప్రాంతంలో సమస్యలు కాగా, రాజధాని తరలింపు సమస్య ఆధారంగా ఆంధ్రప్రదేశ్లో ఆందోళనలు జరుగుతుండడం తెలిసిందే. సరిగ్గా ఇదే సమయంలో శాసనసభ ఆమోదించిన ఓ బిల్లుకు ఆద్రప్రదేశ్ శాసన మండలిలో చుక్కెదురైంది. ప్రజాభిప్రాయాన్ని ప్రతిబింబించే శాసనసభ

లోపలి పేజీలలో...

ముఖపత్ర కథనం

ఆధ్యాత్మిక, ఆత్మగౌరవాల సమాహారం
మేడారం

6లో

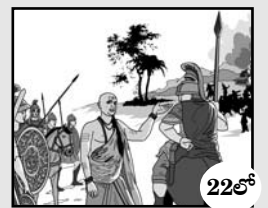
12లో

జాతీయం
షాహీన్ బాగ్ కాదు..
దిశాహీన్ బాగ్

ధారావాహిక నవల

రాజగురువు - 4

- పుట్టగంటి గోపీకృష్ణ

22లో

జాగృతి

సంపాదక్రియం

శాలివాహన 1941 శ్రీ వికారి మాఘ శుద్ధ నవమి

3 ఫిబ్రవరి 2020, సోమవారం

ఆమోదించిన బిల్లులను శాసనమండలి చర్చించి ఆమోదించడం లేదా తిరస్కరించడం తెలుగునాట కొత్త కాదు. ఆరంభ దినాల్లో తెదేపాకు కూడా ఇదే పరిస్థితి ఎదురైంది. శాసనసభ నిర్ణయాన్ని పెద్దల సభ తిరస్కరించడం నచ్చని తెదేపా అధినేత 1985లో పెద్దల సభనే రద్దు చేశారు. ఆ తరువాత ఇరవైరెండేళ్లకు 2007లో పెద్దల సభకు కాంగ్రెస్ ప్రాణం పోయడం చరిత్ర.

పాలకుల మదిలో ప్రకంపనలు!

శాసన మండలి తిరిగి ప్రాణం పోసుకున్న రోజు చరిత్రలో సుదీనం అని నాటి ముఖ్య మంత్రి వైయస్ వ్యాఖ్యానించారు. మండలి రద్దులో తెదేపాలో అసహనం, నియంతృత్వం వెల్లడికాగా ప్రత్యర్థి రద్దు చేసిన దాన్ని పునరుద్ధరించి ప్రతీకారం తీర్చుకోవాలనే దుగ్ధ కాంగ్రెస్‌లో కనిపించింది. అంతకు మినహా ప్రజా ప్రయోజనాలను పండించడంలో పెద్దల సభ ప్రయోజన, అప్రయోజనాల గురించి ఇరువురిలో లోతైన అవగాహన,

అసత్య మా సద్గమయ తమసో మా జ్యోతిర్గమయ మృత్యోర్మా అమృతంగమయ

- బృహదారణ్యకోపనిషత్

ఆలోచన ఉన్నట్లు తోచదు. అదే పరిస్థితి నేటికీ కొనసాగుతోందని తాజా పరిణామాలు వెల్లడిస్తున్నాయి. ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థలో ఎగువ సభకు ఎనలేని ప్రాధాన్యత ఉందని ఉమ్మడి ఆద్రప్రదేశ్‌లో రద్దయిన మండలి పునరుద్ధరణ సందర్భంగా వైయస్ చేసిన వ్యాఖ్యలను మరచి ఇవాళ ఆయన తనయుడు మండలి కోసం ఒక్క రూపాయి ఖర్చు చేసినా దండగే అని, దాన్ని రద్దు చేస్తున్నందుకు గర్వంగా ఉందని ప్రకటించడం రాజకీయ వైచిత్ర్యం. గతంలో తమ పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు మండలిని రద్దు పరచిన చరిత్రను మరచి నేటి ప్రతిపక్ష నేత ఇవాళ మండలి రద్దుపట్ల మండిపడుతున్నారు. ప్రజాప్రతినిధికి నోట్లీచ్చి ఓటు కొనాలనే విఫలయత్నంలో ముద్దాయిగా ముద్రపడి హైదరాబాద్ వదిలి పారిపోయిన మాజీ ముఖ్య మంత్రి రాజకీయ ప్రయోజనాల కోసం వ్యవస్థలను భ్రష్టు పట్టిస్తున్నారని ఇతరులను నిందించడం చూసి గురివింద సిగ్గుపడుతోంది. ప్రలోభాలతో ఫిరాయింపులను ప్రోత్సహించడం, పార్టీ గుర్తింపు మారకుండానే మంత్రి పదవులు కట్ట బెట్టడం తెదేపా, తెరాసల రాజకీయ క్రీడలో భాగమైంది. అధికార, ప్రతిపక్ష స్థానాలు మారగానే రాజకీయ పార్టీల, నేతల ధోరణిలో గోచరిస్తున్న వైరుధ్యం ప్రజావంచనకు సంకేతం. ప్రజాస్వామిక విలువలను, ప్రజా స్వామిక వ్యవస్థలను రాజకీయ ప్రయోజనాల కోసం బలిపెట్టడం తెలుగునాట అనవాయితీగా మారడం విషాదం. పీఠాధిపతులకు, మఠాధిపతులకు మొక్కుడం యజ్ఞయాగాలు జరిపించడం తెలుగు పాలకులు నేర్చిన సరికొత్త వంచన. కేంద్రం ఇటీవల ఆమోదించిన పౌరసత్వ చట్టసవరణకు అనుకూలంగా పార్లమెంటులో ఓటేయించిన తెరాస తెలంగాణలో పుర, నగర పాలికల ఎన్నికలు పూర్తి కాగానే సిఎఎను వ్యతిరేకిస్తూ శాసనసభలో తీర్మానం చేయిస్తామని ప్రకటించడం రాజకీయ వంచన. తమ రాజకీయ స్వార్థం పండించు కోడానికి తెలుగు ప్రాంత రాజకీయ నేతల మదిలో మెదిలే వ్యూహాలను గమనించి జాగరూకులు కావాలని తాజా భూకంపం తెలుగు ప్రజలను హెచ్చరించిందా?

గెలుపులోనూ ఉలికిపాటేనా! (తెలంగాణ)	- 14
ఎగువ సభకు దిగువ సభ వీడ్కోలు... (ఆంధ్రప్రదేశ్)	- 16
షోడశి రామాయణ రహస్యములు-19 (ఆధ్యాత్మికం)	- 18
జన జాగృతి	- 25
పుతిన్ భల్లూకపు పట్టు (అంతర్జాతీయం)	- 26
ఏమిటీ వేలంవెర్రి?	- 31
ప్రగతిపథంలో ఎస్ఎస్ఎఫ్ సరికొత్త అడుగు	- 35
జన నియంత్రణకు జవసత్వాలు (వివేచన)	- 38
హోలుడి కాలం, హైదరాబాద్ సంస్థానం (లోలకం)	- 40
అనుబంధాల కథల 'బందగి' (పుస్తక సమీక్ష)	- 42
అరకొర నిధులు అందలమెక్కిస్తాయా? (క్రీడ)	- 43
వార్తా విశేషాలు	- 44
బాలజాగృతి	- 46
వారఫలాలు	- 48
పదరసం-280	- 49
పరవాలేదనిపించిన డిస్కో రాజా (సినిమా)	- 50

జాతీయం-1

సరైన వారసుడు,

నడిపించగల నాయకుడు

28లో

కథ

మంచిని బ్రతికించు

- కర్ర నాగలక్ష్మి

32లో

ప్రత్యేక వ్యాసం

కోనసీమ కొంగు బంగారం

అంతర్వేది నరసింహస్వామి

36లో

వనవాసుల, గిరివాసుల ఆత్మగౌరవానికి హారతి పట్టే పండగ మేడారం శ్రీసమ్మక్క- సారలమ్మ జాతర. భక్తి పారవశ్యం, జీవన విశ్వాసాల శిఖరం మేడారం. భారతదేశంలో జరిగే జాతరలలో విశిష్టమైన గుర్తింపు కలిగిన సంబరం. రెండేళ్లకొకసారి, మూడురోజులపాటు జరిగే ఈ జాతరకు లక్షలాదిగా వనవాసులు, గిరివాసులతోపాటు దేశంలోని వివిధ ప్రాంతాల నగరవాసులు, గ్రామీణులు కూడా హాజరవుతారు. ఈ ఉత్సవంలో ఒక శోభ ఉంది. భక్తి, శక్తి కలగసిన ఆకర్షణ ఉంది.

ఆధ్యాత్మిక, ఆత్మగౌరవాల సమాహారం మేడారం

తెలంగాణ, మహారాష్ట్ర, ఒరిస్సా, బస్తర్, చత్తీస్ఘడ్, ఝార్ఖండ్ ప్రాంత వనవాసులు, గిరివాసులు ఎడ్లబండ్లు కట్టుకొని కుటుంబమంతా జాతరకు చేరుకుంటారు. జాతర మూడురోజులు మేడారంలోనే బసచేస్తారు. నగరవాసులు తమ తమ స్వంత వాహనాలలోను, మరికొంతమంది ఆర్టీసీ బస్సులలో మేడారం చేరుకుంటారు. అందరూ మొక్కులు చెల్లించి వెళ్తుంటారు.

వరంగల్ జిల్లా కేంద్రానికి 110 కి.మీ. దూరంలో తాడ్వాయి మండలం లో (ప్రస్తుతం ఈ మండలాన్ని సమ్మక్క- సారలమ్మ మండలంగా ప్రభుత్వం ప్రకటించింది). ఈ జాతర వైభవంగా

జరుగుతుంది. ఈ ఏడాది ఫిబ్రవరి 5 నుంచి 8వ తేదీ వరకు మేడారం జాతర జరుగనున్నది. మాఘశుద్ధ పౌర్ణమి నాడు ప్రధాన జాతరకు పెద్ద ఎత్తున ప్రజలంతా హాజరై మొక్కులు తీర్చుకుంటారు. జాతరలోని మూడురోజులు కీలకమైనవి. మొదటి రోజు సారలమ్మ తల్లిని గద్దెకు తెస్తారు, రెండవరోజు రాత్రి సమ్మక్క తల్లిని గద్దెకు తెస్తారు. మూడవరోజు సమ్మక్క- సారలమ్మ తల్లులకు భక్తులు మొక్కులు సమర్పిస్తారు. నాలుగవ రోజు ఉదయమే దేవతలను వనప్రవేశం చేయిస్తారు. ఈ తంతుతో జాతర ముగుస్తుంది.

శ్రీ సమ్మక్క- సారలమ్మలను గిరిజనులు తమ

కులదేవతలుగా నమ్ముతూ కొలుస్తున్నారు. మన పురాణగ్రంథాలను పరిశీలిస్తే 'దేవీ భాగవతం' వంటి గ్రంథం చదివితే, శ్రీ సమ్మక్క తల్లి, శ్రీవనదుర్గయేనని తెలుస్తోంది. గిరిజనులను ఉద్ధరించేందుకు శ్రీ సమ్మక్కగా (శిశువుగా) రూపు దాల్చి కోయవారి మధ్యలోనికి చేరినదని మరో నమ్మకం. ఆదిశక్తి అవతారాలలో శ్రీ వనదుర్గ అవతారం ఒకటన్నది మరువరాని సత్యం.

మిగతా 8-11 పుటలలో

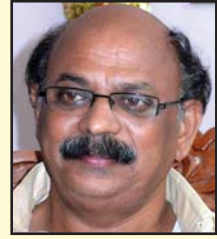

కన్ను తెరిస్తే ఈ విశాల ప్రపంచంలో ఒక తనై..

**కన్ను మూస్తే తనలోనే ఒక అతి విశాల
సంక్షిప్త ప్రపంచాన్ని ధరించగలిగే మనిషి
నిజానికి ఒక మహాసముద్రమై నిశ్శబ్దంగా
శ్వాసించగలిగే అద్భుత జీవి. నిరంతర అంతః
సంఘర్షణతో, అంతర్, బహిర్ యుద్ధాలతో
రక్తాలోడుతూ మనసునిండా మానని**

**గాయాలతో జీవిస్తూ జీవిస్తూ ఒక అనంత ప్రయాణంలో
కొట్టుకుపోతున్న మనిషి తనకు తెలియకుండానే ప్రతి క్షణమూ
భౌతిక భౌతికేతర స్పృహలతో తనను తాను ఛేదించుకుంటూ
ఎడతెగని అన్వేషణలో నిమగ్నమై ఉంటాడు.**

ప్రాఫెసర్ రామాచంద్రమౌళి

అసలు తను ఎవరు?

ఎక్కడి నుండి వచ్చాడు తను.. ఎక్కడికి వెళ్తున్నాడు.. ఎందుకోసం, ఎప్పటినుండి, అవినాశంగా తను పరితపిస్తున్నాడెందుకు. అసలు తనకు ఏమి కావాలి. తను ఎక్కడినుండి మొదలై.. విస్తరిస్తూ ఎక్కడిదాకా సంవత్సరాలకు సంవత్సరాలుగా ఎడతెగని ఈ పయనాన్ని కొనసాగిస్తూనే వస్తున్నాడు. ఈ నిరంతరాన్వేషణకు ఆదీ అంతమూ ఉందా?

ఇదీ.. ప్రతి మనిషీ జ్ఞాతంగా, అజ్ఞాతంగా తనలో తాను నిరంతరం తన తాత్విక, ఆది మూలాలను వెదుక్కుంటున్న స్థితి. ఈ అంతః చేతనలోంచి, సుప్త అచేతన నుండి.. అప్రకటితంగా వ్యక్తమయ్యే మీమాంస మనకు తెలియకుండానే మనసు ఒక విముక్త కాంక్షలోకి, ఒక నియమిత కక్ష్యలో పరిభ్రమించే ఎలక్ట్రాన్ నిరంతరం ఆ కక్ష్యలో నుండి

విడివడాలన్న ఆత్మిక అంతఃప్రకంపనతో సంస్పందిస్తున్నట్టు.. విముక్తత కోసం (detachment) పరితపిస్తూనే ఉంటుంది. ఈ అజ్ఞాత కాంక్ష శక్తి నిత్యత్య సిద్ధాంతాన్నీ, జడత్య సిద్ధాంతాన్ని అనుసరిస్తూనే (Law of coinservation of energu.. Law of Inertia) మనిషిని అవిశ్రాంతంగా తరుముతూంటుంది తెలియని గమ్యాల వైపు.

పరుగు.. పరుగు.. ఇప్పుడున్న స్థితిలో నుండి వేరే ఏదో ఒక నూతన స్థితిలోకి.. తెలిసిన దానినుండి తెలియని మరేదో లోకంలోకి అభిక్రమిస్తూ.. రమిస్తూ.. ఘర్షిస్తూ.. అత్యనిండా ప్రతి జీవిలో ఒక మార్మిక అంతరికత.

అదిగో.. ఆ భౌతికేతర అలజడిలో నుండే ప్రతివానికీ అప్పుడప్పుడు 'అబ్బా.. ఎక్కడికన్నా పారిపోవాలనిపిస్తోందిరా.. ఈ రొటీన్ నుండి' అన్న అమూర్త భావన పొటమరిస్తూండడం మనందరికీ అనుభవమే. ఆ అతి సూక్ష్మ విముక్త కాంక్ష స్థాయి భేదాలు లేకుండా ఎప్పుడో ఒకప్పుడు తన యాంత్రిక జీవితం నుండి తాత్కాలికంగానైనా బయటపడుతూ.. ఏ యాత్రకో, జాతరకో, తీర్థాలకో, విహారస్థలికో, ఒంటరిగానో, కుటుంబంతో కలిసి ఒక

సమాహంగానో 'బయటకు' రావాలని సిద్ధమవుతూంటాడు అనివార్యమై. ఈ మార్మిక కాంక్ష డబ్బు ఖర్చు పెట్టడానికికానీ, సమయాన్ని వెచ్చించడానికి కానీ, శారీరకంగా కష్టపడ్డానికికానీ వెనుకాడని తెగింపును కూడా తెచ్చి పెడుతుంది. A desire to have a skip.

ఇదీ.. ప్రతి 'యాత్రికుని' అంతరంగంలో గుప్తమై వర్ధిల్లే అంతః జ్వలన. ఈ తత్వాన్నే ఇంకా లోతుగా అనుశీలిస్తే తెలిసేదేమిటంటే.. ప్రతి మనిషీ తన సహజ నిత్య జీవన రేఖ నుండి.. కక్ష్య నుండి కొద్ది కాలమైనా బయటపడే.. ఒక తాత్కాలిక భిన్నతను కోరుకుంటాడు, అని. ఈ అర్థంకాని నైరాహు అంతః పరివేదనే ఈ 'సమృక్త- సారలమృ' వంటి కుంభమేళను పోలిన మహా మానవ సంరంభంలో కోట్లాది మందిని పాల్గొనేందుకు ఉత్సుకుల్ని చేస్తోంది. నిజానికి.. ఈ సామూహికీకరణకు మూలకారణం మనిషి 'తనలోనే గుప్తమై ఉన్న తన పురా ప్రాచీన మూలాలను వెదుక్కుంటూ కొనసాగిస్తున్న నిరంతరాన్వేషణ' అన్న సత్యం. ఈ అతీసుక్ష్మ విషయం ఇటీవలి కాలంలో వ్రవర్త మానవపుతనన్న 'behavioural science'లో లోతుల్లోకి వెళ్లి బోధిస్తోంది 'మనిషి అంతః బాహ్య ప్రవర్తన' అన్న అంశంగా..

ఈ దృష్టి కోణంలో చూచినపుడు.. ఇక ఒక భావుకునికి.. వరంగల్లు ఉమ్మడి జిల్లాలో.. తాడ్వాయి మండలంలోని.. మేడారం గ్రామంలో ప్రతి

**ఒక బీర్లు
స్వప్న దృశ్యం**

రెండేళ్లకొకసారి జరిగేది మహా మానవ తంతు.. ఆ తంతు తాలూకు మహా మానవ సముద్రం మన ముందు ప్రత్యక్షమవుతుంది, ఒక దీర్ఘ స్వప్నంలోని దృశ్యం వలె.

‘ఇంతకూ ఏమిటిదంతా’ అంటే? ‘ఏమీ లేదు.’ అన్న అతి విచిత్రమైన జవాబే స్ఫురిస్తుంది అంతిమంగా.

‘మనిషి జీవితం కేవలం ఒట్టి విశ్వాసమే’ అన్న ఒక తాత్విక సమాధానమే ప్రకృతి నిండా ధ్వనిస్తుంది భీకరమై.

అసలు ఈ సమృక్క-సారలమ్మ జాతరలో జరిగేదేమిటి?

సమృక్క, ఆమె బిడ్డ సారలమ్మ, భర్త పగిడిద్ద రాజు.. జంపన్న వాగు.. తలస్నానాలు.. సమృక్క గద్దెలపైకి రావడం.. ఎన్నో స్థలపురాణ కథలు.. గాలిలోకి విసురుతున్న వేల సంఖ్యలో కోళ్లు.. ఎదురుకోళ్లు.. కుత్తుకలు తెగివడ్తున్న వేల సంఖ్యలో మేకపోతులు.. వాగై ప్రవహించే మధ్యం.. చిన్నా పెద్దా.. అడా మగా.. వృద్ధులూ, పిల్లలూ.. విద్యార్థికులూ.. నిరక్షరాస్యులూ.. ఎద్ద బండ్లూ.. బెంజ్ కార్లూ.. వేల బస్సులూ.. వేల ప్రైవేట్ వాహనాలు.. వేలమందితో పోలీసుల పహరా రక్షణ, రాత్రింబవళ్లూ నాల్గు రోజులు.. కోట్లాది జనం.. పచ్చని అడవి.. ఇసుకపోస్తే రాలనంత మంది యాత్రికులతో జనారణ్యంగా మారడం.. తొక్కిన లాట.. తోపులాటలో దొమ్మీలు.. పూజారులు వల్లు పట్టిన భక్తజనాన్ని వీరావేశంతో తొక్కుకుంటూ పోవడం.. ‘అయ్యో నన్ను తొక్కులేదే’ అన్న కొందరు భక్తుల మౌన దుఃఖం.. కోరిక తీరుతుందో లేదో

మేడారం.. 6వ పుట తరువాయి

మేడారం జాతరపై అనేక కథనాలున్నాయి. కోయదొరలు, కోయ పూజారుల మౌఖిక కథే ఎక్కువ ప్రాచుర్యంలో వుంది. క్రీ.శ.1290 నుండి 1323 వరకు ఓరుగల్లు కేంద్రంగా చేసుకొని కాకతీయ సామ్రాజ్యాన్ని ప్రతాపరుద్రుడు పాలించాడు. ఆ కాలంలో కరినగరాన్ని (నేటి కరింనగర్) మేడరాజు పాలిస్తుండేవాడు. ఆయన మేనల్లుడు పగిడిద్ద రాజు మేడారాన్ని పాలించేవాడు. దట్టమైన కీకారణ్యంలో కోయప్రజలతో ఈ రాజ్యం సుభిక్షంగా వుండేది. ఒకరోజు కోయలు అరణ్యంలో వేటకు వెళ్ళినపుడు పొదలలో ఏడుస్తున్న ఒక చిన్నారి ఆడబిడ్డ వారి కంటబడింది. ఆ ఆడబిడ్డను ఆ కోయలు తమ వెంట తెచ్చుకొని మార్గశిర పౌర్ణమి నాడు ఆమెకు సమృక్క అని పేరు పెట్టి పెంతుకోవడం ప్రారంభించారు. ఆ బాలిక పెరిగి పెద్దదవుతున్న కొద్ది మేడారంలో అనేక శుభపరిణామాలు జరగడం మొదలయ్యాయి. కోయప్రజల కోరిన కోర్కెలు ఫలిస్తుండటంతో ఆమెను దేవతగా పూజించడం ప్రారంభించారు. ఆ బాలిక

అన్న అంతర్వేదన.. సమృక్క కుంకుమ భరిణై వచ్చి.. చిటికెడు పసుపు కుంకుమగా దర్శనమిచ్చి.. ఆ ఉద్విగ్న క్షణంలో పూనకం వచ్చి ఊగిపోయే గ్రామీణ జనం.. భక్తిప్రపత్తులతో పారవశ్య ఉన్మాదంతో తరించిపోయే లక్షల భక్తజనంలో లీనమైపోయి.. అంతటా ‘బెల్లం.. బంగారం’ పిచ్చి.. అనందాతి రేకాలు.. కేరింతలు.. కేకలు.. అరుపులు.. హాహాకారాలు.. జీవితం సఫలమై ఇక తాము తరించి పోతున్నామన్న ఏ భాషకూ అందని సంతృప్త ప్రకటనలు.. అంతా ఒక బీభత్స భీకరానందం. మనిషి మహోద్రేకిగా.. అతీతుడై మహామానవునిగా.. ఎవరికివారు తమకే తెలియని తనలోని అజ్ఞాత ఉన్నత మానవుణ్ణి దర్శించుకుంటూ.. అవ్యక్త మహాను భూతిలో కొట్టుకుపోతూ..

చివరికి ‘తల్లి వెళ్లిపోయింది.. అడవిలోకి.. చిలకలగుట్టపైకి మళ్ళీ’ ఒక లిప్తకాల స్తబ్ధత.. నిట్టూర్పు.

జీవితమంటే.. ఒక ‘స్వాగతం.. ఒక వీడ్కోలేనా’ అన్న గాఢ తాత్విక భావన ప్రతిఒక్కరిలో.

‘రావడం.. పోవడం’ ఇదే జీవితమా? అన్న

విచికిత్స.

ఒక భీకర హోరు.. మెలమెల్లగా మౌనమై నిశ్శబ్దంగా పరివర్తిస్తున్న వేశ.. ఒక్కొక్కరు.. నిద్రామణ.. అడవిలోనుండి మళ్ళీ నగరాల్లోకి.

“ఏమిటిది?” అంటే మళ్ళీ ‘ఏమీ లేదు’ అన్న జవాబేనా అంతిమంగా.

అయితే...

ఈ సమృక్క తీర్థం స్థూలంగా ఆదివాసీ తెగల పితృదేవతల సంకేతారాధన మాత్రమే. దీన్నే మరో పరిభాషలో spiritual worship అంటారు. తొలి రోజుల్లో సమృక్కను ఒక జువ్వి చెట్టు.. అంటే శమీ వృక్షం మీదికి ఆవాహన attribution of sacrality చేసి శతాబ్దాలుగా పూజిస్తూ వస్తున్నారు. అక్కడికి వచ్చిన ప్రజలు ఈ చెట్టు బెరడును పవిత్రమైనదిగా భావించి ఒలుచుకుని ఒలుచుకుని చివరికి శిథిల పర్చారు. నేటికీ ఆ చెట్టు కొద్దిపాటి చిరు చిగురుతో కనిపిస్తుంది. ఆ చెట్టు.. ఆ మాటకొస్తే ‘ఏ చెట్టునైనా’ ఒక మహత్తర ప్రాణిగా, ఒక దేవతగా భావించి ఈ అరణ్యవాసులు భక్తితో పూజిస్తారు. అందుకే వాళ్లు అనివార్యమైతే తప్ప చెట్టును నరకరు. చెట్టునూ,

జంపన్న వాగు

యొక్క వయస్సుకు రాగానే ఆ ప్రాంతాన్ని పాలిస్తున్న పగిడిద్దరాజుకిచ్చి వివాహం జరిపించారు. ఈ దంపతులకు సారలమ్మ, నాగులమ్మ అనే ఇద్దరు ఆడపిల్లలు, జంపన్న అనే మగపిల్లవాడు జన్మించారు. వారు కూడా పెరిగి పెద్దవారయ్యారు (సంతానంలేని మేడరాజుకే అడవిలో దైవదత్తంగా ఆదశిశువులభించినట్లు మరో కథనంకూడా ఉంది).

ఈ సమయంలోనే కాకతీయ సామ్రాజ్యంలో తీవ్రమైన కరువు ఏర్పడింది. ప్రతాపరుద్ర చక్రవర్తి కప్పం కట్టాల్సిందిగా పగిడిద్దరాజును ఆజ్ఞాపించాడు,

మేడారంలోకూడా తీవ్ర దుర్భిక్షం ఏర్పడటంతో కప్పం కట్టడానికి రాజు నిరాకరించి ముందూ, వెనుకలను ఆలోచించక తనకుతానుగా స్వతంత్రరాజుగా ప్రకటించుకున్నాడు. గూఢచారుల ద్వారా ప్రతాపరుద్రునికి ఈ విషయం తెలిసి దీనిని రాజద్రోహంగా భావించాడు. ఈ తిరుగుబాటును కనుక ఉపేక్షిస్తే సామ్రాజ్యంలోని ఇతర సామంతరాజులు కూడా ఇదే ధిక్కార స్వరాన్ని వినిస్తారని దీంతో మహా సామ్రాజ్య నిర్మాణానికి కాకతీయ పాలకులు అంతవరకు చేసిన కృషి వృధా కాగలదని కాకతీయ పాలకులు

మట్టిని, నేలను, పూలనూ, పర్వతాలనూ కొలిచి పూజించడం ఒక మహాద్భుతమైన ఆచారం వీక్షింది. స్వర్ణస్తులైన తమ పితృదేవతలు చెట్ల రూపంలో తమ చుట్టే వెలుస్తారని విశ్వసించడంలో ఎంత ఉదాత్తంగా ఉందో తాత్వికంగా అర్థం చేసుకుంటే పరమోన్నతంగా ఉంటుంది ఎవరికైనా.

మేడారం జాతరలో ఒక ఆత్మను సంకేతాత్మకంగా ఒక వస్తువులోకి గానీ, చెట్టులోకి గానీ, మరే ఇతర దేనిలోకైనా పిలిచి, ప్రతిష్ఠించి స్థాపించడమనేది ఒక దివ్య. ఇట్లా చనిపోయిన తమ పూర్వుకులెవరి ఆత్మనైనా ఆవాహన చేసి పూజించడాన్ని animism అంటారు. పురాతన ప్రపంచవ్యాప్త ఆదివాసీ సంస్కృతుల్లో, తెగల్లో ఉన్న ఈ పితృ, మాతృ ఆత్మల ancestral worship ఆరాధన అనేది ఇక్కడ కూడా దాదాపు ఎనిమిది వందల సంవత్సరాల నుండి ఉండడం ఆశ్చర్యకరమే. సమృక్త, సారలమ్మ, పగిడిద్దరాజు, గోవిందరాజుల ఆత్మలను ఆవాహన చేసి ఇక్కడి కోయలు దేవతలుగా కొలువడంలో ఈ శాస్త్రీయ అంశాలే ఇమిడి ఉన్నాయి. ఈ శాస్త్రీయ సార్వత్రిక ఆరాధనా సంప్రదాయాలూ, అటు గిరిజన

ఆరాధనా విధానాలూ కలగలిసిన మేళవింపును assimilationగా మనం చూడవచ్చు.

జాతరకు శోభను చేకూర్చే ప్రధానాంశాలు

►► సందర్భాలను ఆశ్చర్య చకితుల్ని చేసే నిజాయితీతో నిండిన ఆదివాసీల ఏ అట్టహాసాలు లేని హృదయపూర్వక ఆచారాలు, సంప్రదాయాలు, నిర్మలత, సాదాసీదా మానవ సంబంధాలు.

►► విపరీతమైన జన సమృద్ధితో మానవ మహా సముద్రాన్ని తలపించే.. కిలోమీటర్లకు కిలోమీటర్లు విస్తరించి ఎటు చూచినా మనుషులే కనిపించే ఒక విన్యయత.

►► మేడారంకు పయనిస్తున్నప్పుడు దారి పొడుగునా వచ్చగా, జీవవంతంగా విస్తరించి ఆహ్లాదాన్ని పంచే మల్లంపల్లి, తాడ్వాయి అడవులు. మధ్య మధ్య విశ్రమించడానికి, వినోదాన్ని పంచడానికి అదనపు సందర్భాలు.. రామప్ప గుడి. కోట గుట్ట. ముఖ్యంగా తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడ్డ తర్వాత ప్రభుత్వం ప్రతిష్ఠాత్మకంగా కల్పిస్తున్న అదనపు వసతులు, సౌకర్యాలు.

►► అన్నింటినీ మించి.. నీరు నీరుతో కలిసేందుకూ.. రాగి రాగితో.. ఇనుము ఇనుముతో సంతోష మయ్యేందుకూ సిద్ధపడే ప్రాకృతిక తత్వం వలెనే.. మనుషులు మనుషులతో సమూహమయ్యే.. మనుషులు, మనుషులతో కలిసిపోవాలన్న ఆంతర్గత అవ్యక్తతత్వం.

►► సాధారణ జీవితం నుండి బయటపడి ఏదో కొత్తదనాన్ని ఆస్వాదిస్తున్న మార్పుతో కూడిన సంతృప్తత.

సమృక్త జాతర రోజు రోజుకూ ప్రసిద్ధమవుతూ..

కున్నారు. పగిడిద్దరాజు తన కుమార్తె నాగులమ్మ, కుమారుడు జంపన్న, అల్లుడు గోవిందరాజులతో కలిసి కాకతీయ సైన్యాన్ని ఎదుర్కోవాలని సమృక్త యుద్ధ ప్రణాళిక రచించి వారిని యుద్ధానికి పంపింది. భీకరయుద్ధంలో వారంతా వీరమరణం పొందారు. తీవ్రంగా గాయపడి కొనపూపిరితో వున్న జంపన్న సంపెంగవాగు దాటుతుండగా ఆ వాగులోనే తుదిశ్వాస విడిచాడు. ఆయన రక్తంతో ఎరుపురంగు దాల్చిన ఆ వాగు అప్పటి నుండి జంపన్నవాగుగా ప్రసిద్ధిగాంచింది. ఈ వాగులో జాతర సమయంలో 'వరం' పట్టే సంప్రదాయం ఇప్పటికీ కొనసాగు తున్నది.

వీరి మరణవార్త విన్న సమృక్త తన కుమార్తె సారలమ్మను తోడ్కొని మిగతా కోయసైన్యంతో యుద్ధరంగంలోకి దూకింది. ఆదిశక్తిగా విజృంభించింది. శ్రీ సమృక్త చేస్తున్న శత్రుసంహారం చూస్తున్న కోయలు విజయం తమనే వరిస్తుందని భావించారు. ఇంతలో కాకతీయ సైనికుడొకరు "కాకతీయ ఏకవీరా దేవికి జై" అంటూ సమృక్త తల్లి వీపువైపు చాటుగా

జనం ద్వారా పర్యాటక జైన్నత్యంతో చొచ్చుకు పోతున్నకొద్దీ.. అది భారతదేశ యావత్తు ప్రాచుర్యాన్ని పొందుతూ లక్షల మందితో శోభిల్లేది. ఇప్పుడు 'రెండు కోట్ల పర్యాటకులు' అన్న ఉన్నతికి చేరి దక్షిణ భారత కుంభమేళాను తలపిస్తున్నది. అందుకే తెలంగాణ ప్రభుత్వం సమృక్త తీర్థాన్ని ఒక 'జాతీయ హోదా' గల సంప్రదాయ ఉత్సవంగా గుర్తించమని కేంద్రాన్ని కోరుతున్నది.

మొత్తానికి 'సమక్త - సారలమ్మ' జాతర తెలంగాణ యావత్తు తమ వైభవ చిహ్నంగా గర్వించదగ్గ, కొన్ని వందల సంవత్సరాలుగా అవిచ్ఛిన్నంగా కొనసాగుతున్న 'మానవ జీవితం' అంటేనే ఒట్టి 'విశ్వాసం అని చాటి చెప్తూ.. ప్రకృతిని, అడవులనూ, చెట్లనూ, మట్టిని, పూలనూ, నేలనూ.. అన్నింటినీ మించి మానవ పరిమళాన్నీ, మన పూర్వుకుల జ్ఞాపకాలనూ గౌరవిస్తూ మనసం చేసుకుంటూ.. వాళ్లను దేవతలుగా పరిగణించే మహోన్నత సంస్కృతిని ఆవిష్కరిస్తూ.. అతి నూతనతతో వర్ధిల్లుతున్న ఒక ఘన ఉత్సవం

మనుషులు ఒక మహా సమ్యేళనంతో సంరంభించే ఈ మన ఆదివాసీ సంప్రదాయ ఉత్సవాన్ని గౌరవిస్తూ.. దీన్ని ఒక దివ్య ఘటనగా గుండెల్లో దాచుకుందాం, రాబోయే శతాబ్దాల్లో కూడా.

కాలం ఒరుసుకుంటూ ప్రపహిస్తూనే ఉంటుంది నిరంతరమై.. మనుషులు మధ్యలో చేరి పయనిస్తూ పయనిస్తూ మధ్యలోనే నిష్క్రమిస్తారు. కాని సాంస్కృతిక వైభవం జయకేతనమై శాశ్వతమవు తుంది. అదే మానవ నాగరికత మిగిల్చే 'ముద్ర'.

వా్యసకర్త : ప్రముఖ కవి, కథకుడు, 9390109993

దూరి ఆ తల్లిని, అమ్మను బల్లెంతో వీపులో పొడిచాడు.

వెంటనే ఆమె తానెక్కిన గుర్రాన్ని ఈశాన్య దిక్కునకు నడిపింది. చిలుకల గుట్టవైపు వెళ్లి కొండపైకి ఎక్కి అదృశ్యమైంది. ఆమెను అనుసరిస్తూ వెళ్లిన కోయ సైన్యానికి ఎక్కడా వెదికినా కన్పించలేదు. చివరకు నెమలినార వృక్షం క్రింద ఒక కుంకుమ భరిణి కనిపించింది. దానిని తెరిచి చూడగా పసుపూ, కుంకుమ కన్పించింది. దానిని వారు 'సమృక్తతల్లి' ప్రసాదించినదిగా భావించి భద్రపరుచుకున్నారు. కోయదొరలు తిరిగి యుద్ధరంగానికి వెళ్లగా విగతజీవురాలై పడి వున్న సారలమ్మ కన్పించింది. ఈ ఇరువురి ప్రాణత్యాగాలకు గురైన ఆ ప్రాంతంలో రెండు కర్ర స్తంభాలు పాతి వాటిని దేవతలుగా భావించి పూజిస్తూ జాతర చేయడం ప్రారంభించారు. తన తప్పు తెలుసుకున్న ప్రతాపరుద్రుడు ఆ తర్వాత మేడారం వెళ్లి సమృక్త- సారలమ్మల త్యాగానికి గురైన జాతర ప్రారంభించాడని మరో కథనం కూడా ప్రచారంలో వుంది.

భావించారు. అప్పటికే ఢిల్లీ సుల్తానుల కన్ను కాకతీయ సామ్రాజ్యంపై పడటంతో ప్రతాపరుద్రుడు మంత్రులతో ఆలోచించి రాజ్యతంత్ర విశారదుడు జెగంధరాయుని నేతృత్వంలో సైన్యాన్ని మేడారంపైకి పంపాడు. యుగంధరుడి నేతృత్వంలో కాకతీయ సైన్యం లక్ష్మవరం సరస్సు వద్దకు చేరుకొని గుడారాలు వేసుకొని యుద్ధానికి సన్నాహాలు చేసుకుంది.

ఈ వార్త మేడారం రాజు పగిడిద్ద రాజుకు చేరింది. సమృక్త తల్లి, పగిడిద్ద రాజులు స్వయంగా పరిస్థితిని సమీక్షించి యుద్ధ వ్యూహాన్ని రూపొందించు

పచనం :

అది గద నయనా. సాంబశివ మహారాజు తండ్రి తూర్పు దేశాన వాయుబండ పట్నంలో పుట్టింది గదనయనా, రాయ బండరాజు గదనయనా, ఆ రాయబండ రాజు సంతానం ఎంతమందో, కొడుకులు బిడ్డలు ఎంతమందో ఈ లోకానికి తెల్వదు గద నయనా.

బృందం : ఓ రేల రేరేలా రేరేలయ్యో రేరేలా రేరేల రేరేలా

పారెడు గట్టు రాజులే	- అమ్మలే
అది పడమటి దేశం నున్నారో	- యమ్మలే
శివమందాలి తల్లిలే	
వాళ్ళ కడుపున కలిగిరి	
వాళ్ళ సంతానం సూడులే	- అయ్యలే
తొలుసూరు కొడుకు గడి కామయ్య	
రెండవ వాడు కొడుకూలే	
అది గోవింద రాజులే	- అయ్యలే
అది మూడవవాడు	
కొండాయీ	
మూడోవవాడు కొండాయో	- అమ్మలే
నాలుగోవాడు పగిడిద్ద రాజులే	- అయ్యలే
సిన్న కొడుకు ఉండేను ఓ	- అయ్యలే
అది సిన్న కొడుకును సూడూలే	
సిన్న కొడుకును సూడులే	- అమ్మలే
అది వివాహం కావాలే	- అయ్యలే
తూర్పు, పడమర చూసేనా	
ఉత్తర దక్షిణం చూసేనా	- అమ్మలే
ఏ దేశం బోదమా	
అన్నారా	- యమ్మలే
ఏ దేశం పోదామో	
ఏ రాజ్యం పోదామో	- అయ్యలే
ఏ దేశం పోదామో	- అయ్యలే
తూర్పు కాండం సూడులే	
తూర్పు కాండం సూడులే	- అయ్యలే
రాయబండాని రాజులే అమ్మలే	
రాయబండాని రాజులే వియ్యమో	
రాయబండాని వియ్యమో	- అయ్యలే
మనకు గాని కావాలే	- యమ్మలే

- వీరుల పోరు గడ్డె 'మేడారం'
(సమ్మక్క సారాలమ్మలపై కోయడోలీల కథ) నుంచి
సంపాదకుడు - జయధీర్ తిరుమలరావు
ఈ పాటలో సమ్మక్క-సారాలమ్మ కుటుంబ సభ్యుల వివరాలు ఉన్నాయి.

యుద్ధానికి సంబంధించి మరికొన్ని కథనాలు ఉన్నాయి: ప్రజలను కన్న బిడ్డలుగా పాలించినవారు కాకతీయ ప్రభువులు. ఇది చరిత్ర సత్యం. అట్టి ప్రభువులలో చివరివాడయిన ప్రతాపరుద్రుడు నిర్దాక్షిణ్యంగా మేడరాజ్యంపైకి సైన్యాలను పంపడం సమంజసమనిపించదు. స్వతంత్రాన్ని ప్రకటించుకుని యుద్ధానికి సిద్ధమయ్యారన్నది కూడా సమంజసంగా లేదు. ఇక్కడే చరిత్రకారులు చరిత్రను లోతుగా పరిశీలించారు. ఓరుగల్లుపై దాడికి సన్నద్ధమవుతున్నవి. గోదావరి దాటగానే ఢిల్లీ సైన్యాల దాడి మొదట జరిగేది మేడరాజ్యంపైనే. విషయం తెలిసిన పగిడిద్ద రాజు విషయాన్ని ప్రతాపరుద్రునికి చేరవేసి యుద్ధ సన్నద్ధమవుతాడు. వివిధ రకాలుగా తుగ్లక్ సైన్యాలను భయపెడుతుంటారు. ఇక్కడ ఓరుగల్లుకు పగిడిద్దరాజు పంపిన వార్త చేరదు; కాని పగిడిద్దరాజు యుద్ధ సన్నద్ధం చేయటం విషయంపై అయినక అపోహ ఏర్పడింది. స్వతంత్రం ప్రకటించుకొని కప్పం ఎగ్గొట్ట చూస్తూన్నారనే వార్త ప్రచారమవుతుంది. కాకతీయ సైన్యం మేడరాజ్యంపైకి దండెత్తి వెడలుతుంది. తమకు సాయంగానే కాకతీయ సైన్యం విచ్చేస్తున్నదని తెలిసి పగిడిద్దరాజు- కోయ సైన్యాలు తుగ్లక్ సైన్యాలతో తలపడటానికి శంఖనాదాలు పూరిస్తారు. తుగ్లక్ సైన్యాలతో

బాటు వెనుక నుండి కాకతీయ సైన్యాలు కోయ సైన్యాన్ని ముట్టడిస్తారు. తర్వాత కథ అందరూ చెప్పేదే. కోయవీరుల వీర మరణం.... ఇక్కడే మరో కథసమూహం ఉంది. సమ్మక్క అంతర్ధానమయ్యే ముందు మంత్రి (సేనాపతి) యుగంధరునికి చిలకలగుట్టపై కనిపించి కాకతీయ సైన్యాలు చేసిన తప్పిదానికి కాకతీయ సామ్రాజ్యం సర్వనాశన మవుతుందని సమ్మక్క తల్లి శాపం పెడుతుంది. ఈ విషయం యుగంధరుడు ప్రతాపరుద్రునికి తెలుపగా ఆయన పశ్చాత్తాపం చెందుతాడు. రాత్రి నిద్రబట్టదు. సమ్మక్క తల్లి- కాకతి అమ్మవారిగా కనిపించి ఆగ్రహించగా తన రాజ్యం నాశన మయినట్లు కలగంటాడు. తెల్ల వారి మేడారానికి వచ్చి ప్రాయశ్చిత్తం చేసుకుని సమ్మక్క- సారక్క సంస్మరణ ఉత్సవాన్ని జరుపుతాడు. ఆ ఉత్సవమే మేడారం జాతరగా మారిందని మరో కథనం ఉంది. తుగ్లక్ సైన్యాలకు- కోయ సైన్యాలకు మధ్యన మాత్రమే జరిగింది.

అందులో సాయంగా రావలసిన కాకతీయ సైన్యాలు సకాలానికి రావు; కాకతీయ సైన్యంలోని

ద్రోహులు కొందరు మేడరాజ్యం చేరకుండా సైన్యాన్ని దారి మళ్ళిస్తారు. ఫలితంగా యుద్ధంలో కోయవీరు లందరి వీరమరణం గాయాలతో సమృక్తతల్ని అంతర్ధానం. ఆ తర్వాత తన సైన్యాలు దారితప్పిన కారణంగా మేడరాజ్యం పతనం, కోయవీరుల మరణం తెలిసిన ప్రతాప రుద్రుడు స్వయంగా వచ్చి సమృక్తతల్నితో సహా కోయ వీరుందరి అంజ్యేష్ఠిని నిర్వహిస్తాడు. ప్రతాపరుద్రుడే స్వయంగా సమృక్త సారలమ్మ గద్దెల్ని ప్రతిష్ఠించి పూజిస్తాడు అంటూ మరో కథనమూ ఉంది. సుప్రసిద్ధ చారిత్రక నవలా రచయితలు ఆచార్య ముదిగొండ శివప్రసాదు, నోరి నరసింహశాస్త్రి, లల్లాదేవి, డా॥ దివిటి అంజలీదేవి రచనలలో సమృక్త చరిత్ర కనిపిస్తుంది. నిజమైన చరిత్రను ప్రజలముందుంచడం చరిత్ర పరిశోధకుల కర్తవ్యం. ఏది ఏమైనా సమృక్తతల్ని అమ్మవారి అవతారమన్నది నిర్వివాదాంశము.

శ్రీ సమృక్త- సారలమ్మ జాతర ప్రారంభానికి ముందు కోయ వద్దెలు (పూజారులు) చిలుకల గుట్టపై భాగానికి వెళ్లి పసుపు, కుంకుమ ఉన్న భరిణెను, వెదురు గడను పూజాదికాలు నిర్వహించి గద్దెల వద్దకు తెస్తారు. దీనినే సమృక్త గద్దెకు వచ్చుటగా భావించి భక్తులు మొక్కులు అప్పజెస్తారు. మేడారం జాతరపై మరింత చారిత్రక పరిశోధన జరగాల్సిన అవసరం వుంది. వాస్తవ సంఘటనలు బయటపడా లంటే ఆర్కియాలజికల్ సర్వే ఆఫ్ ఇండియాతో ఈ ప్రాంతంలో శ్రవ్యకాలు జరిపితే ద్వారకలో శ్రీకృష్ణ సామ్రాజ్యం బయటపడినట్లు మేడారంలో కోయ సామ్రాజ్యం ఆనవాళ్లు బయలుపడే అవకాశం వుంది.

కోయలతో ముడిపడిన జాతర

శ్రీ సమృక్త- సారలమ్మ జాతరను నిర్వహించేది కోయతెగకు చెందిన గిరిజనులు. ఈ తెగలో 12 రకాలవారున్నారు. రాచకోయ, గంపకోయ, గొత్తికోయ, పూసకోయ, గొట్టెకోయ, చెంచుకోయ,

పారటాకులకోయ, గీతకోయ, భాషకోయ, కొండ కోయ, వెదురుకోయ, అమ్మలకోయ అని వారిని అంటారు. ఈ కోయల్లోని రాచకోయలే మేడారం జాతరను నిర్వహిస్తుంటారు. వీరే దీనికి హక్కు దారులు. పూజారులు. వీరిని వద్దెలు అని కూడా అంటారు. కాగా, కోయ తెగలో గోత్రాలుంటాయి. ఒక్కొక్క గోత్రానికి ఒక్కొక్క దేవత ఇలవేల్పుగా ఉంటుంది. ఆ గోత్రాలు ఇవి: 3వ గోత్రం, 4వ గోత్రం, 6వ గోత్రం, 7వ గోత్రం, సమృక్త 3వ గోత్రం, 5వ గోత్రం వారికి ఇలవేల్పు. సమృక్తకు పూజారులు (వద్దెలు) సిద్ధబోయిన, కక్కర అనే ఇంటి పేరు గలవాళ్లు. సారలమ్మ 4వ గోత్రం వారికి ఇలవేల్పు. “కాక” అనే ఇంటిపేరు గలవారు సారల మ్మకు పూజారులు (వద్దెలు). ‘పెనక’ ఇంటిపేరు గలవాళ్లు పగిడిద్ద రాజుకు, ‘రబ్బగట్ల’ ఇంటి పేరుగల వారు గోవిందరాజుకు పూజారులు (వద్దెలుగా) వ్యవహరిస్తున్నారు. ఈ విధంగా ఈ జాతరతో వనవాసులకు, గిరివాసులకు విడదీయరాని సంబంధం వుంది. ఇంతటి ప్రాశస్త్యం కల్గిన ఈ

జాతర పూర్వం నుండి మేడారం గ్రామ కోయ కులపెద్దల ఆధ్వర్యంలోనే నడుస్తున్నది. ఇది మొదట గ్రామ (కోయగూడెం) సామూహిక పండుగ. ఆ తర్వాత దూరప్రాంత ప్రజలు రాకతో పండుగ జాతరగా సంతరించుకున్నది. దీంతో 1947లో ఈ జాతరను రెవెన్యూ విభాగం స్వాధీనంలోకి తీసుకుంది. ఆ తర్వాత 1962లో దేవదాయ శాఖ స్వాధీనంలోకి జాతర వెళ్లడంతో ఈ ప్రాంత కోయ (వద్దెలు) పూజారులు జాతరపై తమకు హక్కులు కల్పించాలని కోర్టును ఆశ్రయించారు. 1968లో కోయ వద్దెలకు (పూజారులకు) 1/3వ వంతు జాతర ఆదాయం ఇవ్వాలని తీర్పు వచ్చింది. అప్పటి నుండి జాతర దినదిన ప్రవర్ధనామవుతూ “స్టేట్ ఫెస్టివల్”గా మారింది. ‘కుంభమేళా’కు హాజరయ్యే విధంగా ప్రజలు ఈ జాతరకు పోటెత్తుతుండటంతో విధిర్మయుల కండ్లు ఈ జాతరపై పడ్డాయి. జాతర ప్రాశస్త్యాన్ని తగ్గించడానికి మేడారంలో నాలుగేళ్ల క్రితం చర్చి నిర్మించారు. అమాయక కోయలను, మాయమాటలతో మతమార్పిడి చేయడానికి రంగం సిద్ధం చేసుకున్నారు. ఈ విషయాన్ని పసిగట్టిన స్థానిక కోయ, గిరిజన సంఘాలపెద్దలు, యువకులు ఏకత్రిత మై ఆ చర్చిని వారితోటే మూయించివేసారు. తమ ప్రయత్నాలను మానకుండా క్రైస్తవులు ప్రతీసారి జాతరలో యేసు ప్రభువు చిత్రపటాలు, శిలువ బొమ్మలు ఉచితంగా పంపిణీ చేస్తూ ఉద్రిక్తతలను సృష్టిస్తుంటారు. వీరి ఆగడాలకు ‘వనవాసీ కళ్యాణ పరిషత్’, విశ్వహిందూపరిషత్ గత కొంతకాలంగా అడ్డుకట్ట వేస్తున్నవి. వనవాసీ కల్యాణ పరిషత్ ఆధ్వర్యంలో మూడుచోట్ల.. ఉచిత ఆరోగ్య శిబిరాలు, మూడు మొబైల్ వ్యాన్లు, ఐదుగురు డాక్టర్ల బృందం, ఉచిత వైద్య శిబిరాలు ఏర్పాటు చేసి వనవాసీ, గిరివాసీ, నగరవాసీలకు సహకారాన్ని అంద జేస్తున్నది.

స్థాపితము 1978

అందరి ఆదరాభిమానాలతో 38 సం॥లుగా ఫౌన్డేషన్

పట్టణంలో దిగ్విజయంగా నడుస్తున్న సంస్థ

నమ్మకానికి, సమయపాలనకు, మారుపేరుగా.

శ్రీ వాసవి చిట్ ఫండ్స్ & ఫైనాన్స్

ఫౌన్డేషన్, రంగారెడ్డి జిల్లా. 08548-252311

షాహీన్ బాగ్ కాదు.. దిశాహీన్ బాగ్

ఒకటికాదు, రెండు కాదు, నలభయ్యే రెండురోజుల నుంచి అక్కడ ప్రజాస్వామ్యం పేరుతో, సెక్యూలరిజం పేరుతో ముస్లిం కుతోన్మాదశక్తులు వీరవిహారం చేస్తున్నాయి. భారత రాజధాని ఢిల్లీలోనే పాతబస్తీ ఇందుకు వేదిక అయింది. ఆ విపరీత చర్యకు కేంద్రమైన ఆ చోటు అంతర్జాతీయ మీడియా ప్రకారం, దేశంలోని కొన్ని చానెళ్ల ప్రచారం మేరకు దర్శనీయ స్థలం. కానీ నిజం ఏమిటి?

పేరుకు అది పౌరసత్వ సవరణ చట్టానికి వ్యతిరేకంగా జరుగుతున్న ఉద్యమం. అక్కడ జరుగు తున్నది వేరు. 'తుక్తే తుక్తే కరీంగే, చికెన్ నెక్ కో టూటీంగే, కాఫీరోనే ఆజాది' లాంటి జాతి విద్వేషానినాదాలు మార్మోగుతున్నాయి.. మహిళలను, బాలలను అడ్డం పెట్టుకొని ప్రధాన రహదారిని రోజుల తరబడి బ్లాక్ చేసి రాకపోకలకు తీవ్ర ఇబ్బందు కలిగిస్తున్నారు. ఎవరో కొందరు వీర సెక్యూలర్ జర్నలిస్టులకీ, కాంగ్రెస్ కీ, ఆప్ కీ, వామ పక్షాలకీ తప్ప అన్యులనెవరినీ, చివరకు అంబులెన్స్ లకు కూడా 'ఉద్యమకారులు' దారి ఇవ్వడం లేదు. ఆమ్ ఆర్మీ, కాంగ్రెస్, వామపక్షాలతో పాటు ముస్లిం సంస్థల భాక్ మెయిలింగ్, ఓట్ బ్యాంకు రాజకీయాలు, దేశ వ్యతిరేక శక్తులు అన్నీ ఏకమై ఆడిస్తున్న నాటకం ఇది. షాహీన్ బాగ్ తతంగం వెనుక పెద్ద కుట్రే ఉందని క్రమంగా తేలిపోయింది.

ఢిల్లీలో యమునాతీరంలో ఉన్న జామియా నగర్ లోని ఒక ప్రాంతం షాహీన్ బాగ్. అత్యధిక జనసామర్థ్యం ఉన్న ఈ బస్తీ పెద్ద ప్రాధానం ఉన్నదేమీ కాదు. మురికి కాలువలు, వేలాడే కరెంటు తీగలు, అధ్వాన వాతావరణంతో కనిపించే షాహీన్ బాగ్ స్థానిక ప్రజాప్రతినిధుల అసమర్థతకు అద్దం పడుతూ ఉంటుంది. ఇలాంటి ప్రాంతం కొద్ది వారాలుగా వార్తల్లో నలుగుతోంది. అదీ అక్కడి స్థానిక సమస్య

లపై కాదు. వారికి ఎలాంటి సంబంధం లేని, ఎలాంటి నష్టం కలిగించని అంశంపైన కావడమే వింత. ఇంతకీ అక్కడి ప్రజలకు తాము దేనికోసం పోరాడుతున్నామో కూడా స్పష్టమైన అవగాహన లేదు.

మీడియా ప్రతినిధులు, కెమెరాల హడావుడి పెరిగిపోయింది అక్కడ. పాపం షాహీన్ బాగ్ ను నిత్యం వార్తల్లో ఉంచేందుకు తెగ కష్టపడుతున్నారు. ఎక్కడెక్కడి నుంచో వచ్చి అక్కడ జరుగుతున్న ఆందోళనకు మద్దతు ఇచ్చేవారిని, వింత వింత నాటకాలను బయటి లోకానికి చూపించేందుకు తపాతపాలాడుతున్నారు. నిజానికి షాహీన్ బాగ్ లో ఏం జరుగుతోంది అనే విషయం దేశ ప్రజలెవరూ పట్టించుకోవడం లేదు. కనీసం ఢిల్లీ వాసులకు కూడా అంతగా ప్రాధాన్యం లేని విషయం అది. కానీ అంతర్జాతీయ మీడియాలో మాత్రం భారత్ లో ఏదో జరిగిపోతోంది అనే స్థాయిలో వార్తలు కనిపిస్తున్నాయి. చలిని కూడా లెక్క చేయకుండా వేలాది మంది మహిళలు రోడ్ల మీద బైరాయించి భారత ప్రభుత్వం మీద పోరాడు తున్నారని ఊదరగొడుతున్నారు.

సీఎఫ్ వ్యతిరేకత ముసుగులో..

కేంద్ర ప్రభుత్వం పౌరసత్వ చట్టంలో తీసుకు వచ్చిన సవరణల (సీఎఫ్)ను తర్వాత కాంగ్రెస్, వామపక్షాలు, కొన్ని ప్రాంతీయ పార్టీలు, ముస్లిం మత సంస్థలు తీవ్రంగా వ్యతిరేకించాయి.. ఈ

చట్టాన్ని ఎందుకు సవరించాల్సింది అనే విషయాన్ని స్పష్టంగా పేర్కొన్నా అది ముస్లింలకు వ్యతిరేకం అనే ప్రచారం చేస్తున్నారు. దేశ వ్యాప్తంగా ఆందోళనా కార్యక్రమాలు చేపట్టారు. నిరసనల ముసుగులో హింసాత్మక ఘటనలు కూడా చోటు చేసుకున్నాయి.. పౌరసత్వ సవరణ చట్టం మన దేశంలో నివసిస్తున్న ముస్లింలు ఎవరికీ వ్యతిరేకం కాదని తెలిసినా, కేంద్రంలోని బీజేపీ ప్రభుత్వంపై అక్కసు చాటుకు నేందుకు ప్రతిపక్షాలకు ఇదొక ఆయుధంగా మారిపోయింది.

త్రిపుల్ తలాక్, ఆర్డికల్ 370 రద్దు లాంటి చారిత్రక నిర్ణయాలు వారికి మింగుడు పడలేదు. ఈ నేపథ్యంలో పౌరసత్వ సవరణ చట్టం (సీఎఫ్), జాతీయ పౌర జాబితా (ఎన్ఆర్ఐ, ఎన్పీఆర్)లను ముస్లింలకు ఒక బూచిలా చూపించే ప్రయత్నం జరుగుతోంది. ఒకప్పుడు భారత్ లో అంతర్భాగంగా ఉండి చారిత్రక కారణాలతో ప్రత్యేక దేశాలుగా మారిన పాకిస్తాన్, బంగ్లాదేశ్, అఫ్ఘానిస్తాన్ లో అణచివేతకు గురవుతున్న మైనారిటీలు (హిందు, సిక్కు, బౌద్ధ, జైన, పార్సీ, క్రైస్తవ) లు కోరుకుంటే పౌరసత్వం ఇవ్వడమే ఈ చట్ట సవరణ లక్ష్యం. ఈ జాబితాలో ముస్లింలు ఎందుకు లేరు అంటే ఈ మూడు దేశాలు అధికారికంగా ఇస్లాంను ఆచరించే ముస్లిం ఆధిక్య దేశాలు. వారక్కడ మైనారిటీలు కాదు. ఈ వాస్తవాలు గ్రహించిన దేశ ప్రజలు వీరి ఆందోళ లకు పెద్దగా ప్రాధాన్యం ఇవ్వలేదు. దీంతో షాహీన్ బాగ్ సమస్యకు విపరీత ప్రాచుర్యం కల్పించి సమస్యగా మార్చారు.

కేంద్ర ప్రభుత్వం తీసుకువచ్చిన పౌరసత్వ సవరణ చట్టం డిసెంబర్ 11వ తేదీన అమలులోకి వచ్చింది. ఢిల్లీలోని జామియా మిలియా ఇస్లామియా యూనివర్సిటీలో కొందరు విద్యార్థులు నిరసన ముగుసులో హింసకు దిగడంతో పోలీసులు వారిని కట్టడి చేసేందుకు లాఠీలకు పని చెప్పారు. ఈ క్రమంలో వసతిగృహాల్లో దాక్కున్న ఆందోళనకారు లను ఏరివేసే కార్యక్రమంలో జరుగుతున్న సందర్భంలో కొందరు విద్యార్థులు మీడియా ముందు అతిగా ప్రవర్తించారు. ఈ ఘటన తర్వాత డిసెంబర్ 15వ తేదీ నుంచి షాహీన్ బాగ్ లో ధర్నా ప్రారంభ మైంది. తొలుత కొద్ది మంది ముస్లిం మహిళలను ఒక టెంట్ కింద కూర్చోబెట్టి నిరవధిక దీక్ష పేరుతో ఆందోళన ప్రారంభించారు. దీనికి ప్రచారం కల్పించడంలో క్రమంగా ధర్నాలో కూర్చునేవారి సంఖ్య పెరుగుతూ పోయింది. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా నూతన సంవత్సర వేడుకలు జరుపుకునే డిసెంబర్ 31 తేదీ అర్ధరాత్రి షాహీన్ బాగ్ లో కొనసాగిన దీక్షను మీడియా సంస్థలు ప్రధానంగా చూపించాయి.

అంబులెన్స్ లకూ కూడా దారివ్వలేదు..

ఏ ఆందోళన అయినా ప్రజలకు ఇబ్బంది కలగని

రీతిలో కొనసాగాలి. కానీ షాహీన్‌బాగ్ దీక్ష ప్రధాన రహదారిని మూసివేసి సాగిస్తున్నారు. ఫరీదాబాద్, నోయిడాలను అనుసంధానించే ఈ రహదారిపై ట్రాఫిక్ అధికంగా ఉంటుంది. ధర్నా కారణంగా ఈ వాహనాలను దారి మరలించడం అనివార్యంగా మారింది. దీంతో ట్రాఫిక్ జామ్స్, వ్యయప్రయాసలు పెరిగిపోయాయి. ఆందోళనకారులు చివరకు అంబులెన్స్‌లకు కూడా దారి వదలడం లేదు. స్థానిక వ్యాపారాలు కూడా చాలా దెబ్బతిన్నాయి. దీంతో ఈ అంశం ఢిల్లీ హైకోర్టు దృష్టికి వెళ్లింది. సమస్య శాంతి భద్రతలతో ముడిపడినందున ఆందోళన కారులతో చర్చలు జరిపి సామరస్యంగా వ్యవహరించాలని పోలీసులకు న్యాయస్థానం సూచింది. అయితే రాజకీయ కారణాలతో సమస్య ముడిపడినందున పోలీసు అధికారులు ఆచితూచి వ్యవహరిస్తున్నారు.

విద్రోహ నినాదాలు ఎందుకు?

పౌరసత్వ సవరణ చట్టానికి వ్యతిరేకంగా సాగుతున్న ఈ ఆందోళనను జాతీయ సమస్యగా ప్రతిపక్షాలు చిత్రికరిస్తున్నాయి. లౌకికవాద రక్షణ, రాజ్యాంగ పరిరక్షణ అంటూ కబుర్లు చెబుతున్నారు. ఆర్థికంగా జాతీయ పతాకాలను ప్రదర్శిస్తున్నారు. కానీ ఇది పౌరులకు సంబంధించింది కాదని, మత పరమైన ఉద్యమం అని స్పష్టంగా బయటపడి పోయింది. షాహీన్‌బాగ్ ప్రజాస్వామ్య, రాజ్యాంగ పరిరక్షణ పేరిట జరుగుతున్న కార్యక్రమంలో అసలేం జరుగుతోందన్న అనుమానాలు మొదలయ్యాయి. ఉద్యమానికి మద్దతు ఇచ్చే పేరుతో కొన్ని విద్రోహ శక్తులు ఇక్కడ అడ్డా వేసుకున్నాయి..

కొన్ని నినాదాలు వింటే అసలు విషయం స్పష్టంగా అర్థమైపోతుంది.. 'తేరా మేరా రిష్తా క్యా, లా ఇలాహ్ ఇల్లాహ్' (నీకు,నాకు మధ్య ఉన్న సంబంధం ఏమిటి? అల్లా మాత్రమే), 'అజాద్ కాన్ దిలాయేగా, లా ఇల్లాహ్, ఇల్లాహ్' (స్వాతంత్ర్యం ఎవరు ఇప్పిస్తారు? అల్లా తప్ప మరో దేవుడు లేడు)', 'ఇన్ కాఫిరోన్సే అజాద్'(ముస్లిం మతం నుండి స్వాతంత్ర్యం) అనే నినాదాలను మనం ఏ విధంగా

అర్థం చేసుకోవాలి.. పాకిస్తాన్ జిందాబాద్ అనే నినాదాలు చోటు చేసుకోవడం విదేశీ శక్తుల ప్రమేయాన్ని సూచిస్తోంది.

'చికెన్ నెక్ కత్తిరిస్తాం..'

షాహీన్‌బాగ్ లో ఇటీవల వినిపించిన ఓ ప్రసంగం కలకలం రేపుతోంది. 'అసోం తదితర ఈశాన్య రాష్ట్రాలను అనుసంధానించే భారత దేశ 'చికెన్ నెక్'ను కత్తిరిస్తాం. ఆ ప్రాంతంలో ముస్లింలు అధికంగా ఉన్నారు. అందరం ఏకమై, భారత సైన్యం అక్కడికి చేరుకోకుండా అడ్డుకుంటాం.. షహీన్ బాగ్ ఉద్యమాన్ని తెర వెనుక ఉండి నడిపిస్తున్న జవహర్లాల్ నెహ్రూ యూనివర్సిటీ మాజీ విద్యార్థి నాయకులు షర్మిష్ట ఇస్లామ్ చేసిన ప్రసంగం ఇది.. బంగ్లాదేశ్ కు ఎగువన ఉండే వశ్చిమ బెంగాల్ పరిధిలోని భూభాగం కోడిమెడలా సన్నగా ఉంటుంది. ఈశాన్య రాష్ట్రాలకు వెళ్లేందుకు ఆధారమైన ఈ చికెన్ నెక్ ప్రాంతంలో పెరిగిపోతున్న దేశ విద్రోహ కార్యకలాపాలకు షర్మిష్ట ఇస్లామ్ ప్రసంగం అద్దం పడుతోంది.

షర్మిష్ట ఇస్లామ్ ప్రసంగం ఈశాన్యాన్ని భారత్ నుంచి వేరు చేసే జిహాద్ కుట్రను బయట పెట్టిందని బీజేపీ జాతీయ అధికార ప్రతినిధి సంబిత్ పాత్ర ఆరోపించారు. షహీన్ బాగ్ కాస్తా.. దిశాహీన్ బాగ్, తోహీన్ బాగ్ అయిపోయిందని విమర్శించారు. అసోం ప్రభుత్వం వెంటనే షర్మిష్ట మీద కుట్ర కేసు పెట్టింది. దీంతో ఆందోళనకారుల్లో అలజడి మొదలైంది. ఈ వివాదాస్పద ప్రసంగం షర్మిష్ట ఇస్లామ్ షాహీన్‌బాగ్ లో చేయలేదని వివరణ ఇచ్చుకునే పనిలో పడ్డారు. గణతంత్ర దినోత్సవం నిర్వహించడంతో పాటు, జాతీయ పతాకాలకు కొట్లాట్టినట్లు ప్రదర్శించడం ద్వారా నష్ట నివారణ చేపట్టారు. షాహీన్‌బాగ్ ఆందోళనలో షర్మిష్ట కీలక నాయకుడు కానేకాదని ఇప్పుడు కొత్త వాదం ఆరంభించారు. కానీ ప్రపంచానికి షాహీన్ బాగ్ ఆందోళన వెనుక ఉన్న కుట్ర అర్థమైపోయింది.

ఆప్, కాంగ్రెస్ రాజకీయం

షాహీన్‌బాగ్ వ్యవహారం వెనుక ఎవరున్నారు అనే ప్రశ్న ఇప్పుడు దేశ ప్రజల దృష్టిని ఆకర్షించింది.

క్రాంతిదేవ్ మిత్ర

ప్రస్తుతం ఢిల్లీ శాసనసభకు ఎన్నికలు జరుగుతున్నాయి. కేంద్రంలోని భాజపా ప్రభుత్వంపై ముస్లింలలో అవసరమైన ముస్లింల పేరేంద్రం ద్వారా వారి ఓట్లు రాబట్టుకునేందుకు ఢిల్లీలో అధికారంలో ఉన్న అరవింద్ కేజ్రీవాల్ పార్టీ ఆమ్ ఆద్మీతో పాటు, కాంగ్రెస్ పార్టీ తీవ్ర ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాయి. వామపక్ష, అతివాద, తీవ్రవాదశక్తులు వీరికి తోడయ్యాయి. అందుకే షాహీన్‌బాగ్ ఆందోళనలు కొనసాగాలా చూసుకుంటున్నారు. ఇందులో స్థానిక ఆప్ ఎమ్మెల్యే అమానతుల్లా ఖాన్ కీలక పాత్ర పోషిస్తున్నాడని తెలుస్తోంది.

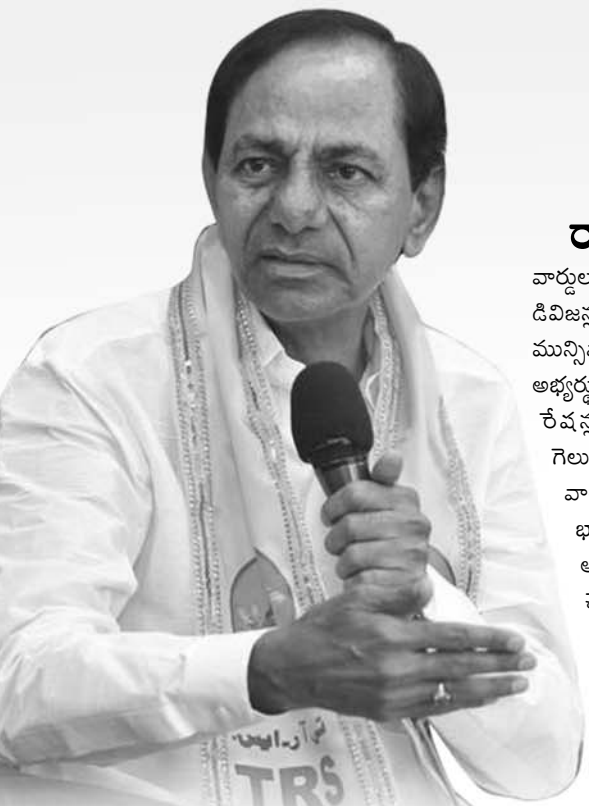
ఆమ్ ఆద్మీ, కాంగ్రెస్ వికృత రాజకీయాలపై కేంద్ర హోంశాఖ మంత్రి అమిత్ షా మండిపడ్డారు. షాహీన్‌బాగ్ లో దేశద్రోహ, తుళ్లే తుళ్లే కార్యకలాపాలను సహించేది లేదని స్పష్టం చేశారు. ఢిల్లీ ఎన్నికల ప్రచారం సందర్భంగా కేజ్రీవాల్ అనుసరిస్తున్న మత రాజకీయాలకు షా తప్పు పట్టారు. ఫిబ్రవరి 9 వ తేదీ వరకూ షాహీన్‌బాగ్ రోడ్డు మూసి ఉంటుందని కేజ్రీవాల్ ప్రకటించడాన్ని గుర్తు చేశారు. ఫిబ్రవరి 8వ తేదీన జరిగే ఢిల్లీ ఎన్నికల కోసమే షాహీన్‌బాగ్ సమస్యను వాడుకుంటున్నారని స్పష్టంగా బయటపడిందని, షర్మిష్టను నిర్బంధించేందుకు కేజ్రీవాల్ అనుకూలమేనా అని ప్రశ్నించారు?

రాజకీయ పార్టీల విధానాలు ఎలా ఉన్నా దేశ భద్రతను మరచిపోరాదు. తమ ఓటు బ్యాంకు సంతృప్తికరణ రాజకీయాల కోసం దేశాన్ని వణంగా పెట్టడం సహించరాని విషయం. ఇవాళ షాహీన్‌బాగ్ కావచ్చు. రేపు మరో ప్రాంతంలో అయినా ఇలాంటి పరిస్థితే ఏర్పడితే? ఇలాంటి హెచ్చరికలు ఇప్పటికే ముస్లిం మతస్థులు చేశారు కూడా.

పౌరసత్వ సవరణ చట్టాన్ని అడ్డం పెట్టుకొని భారత దేశ ప్రతిష్టను అంతర్జాతీయంగా దెబ్బ తీసే కుట్రలపై దేశ ప్రజలంతా అప్రమత్తంగా ఉండాలని అవసరాన్ని ఈ వ్యవహారం గుర్తు చేస్తోంది. రాజకీయ పార్టీల ముసుగులో దేశద్రోహ, అతివాద, ఉగ్రవాద శక్తులు ఆడుతున్న నాటకాలను జాతీయవాదులంతా దేశ ప్రజల దృష్టికి తీసుకెళ్లాల్సిన సమయం ఇది. వారు ఎగరవేస్తున్న త్రివర్ణ పతాకాలు, ప్రదర్శిస్తున్న గాంధీజీ, అంబేద్కర్ చిత్రపటాలు ముసుగులు మాత్రమే. విద్రోహశక్తులకు జాతీయ చిహ్నాలు రక్షాకవచాలు కారాదు.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

గెలుపులోనూ

రాష్ట్రంలోని 120 మున్సిపాలిటీల్లోని 2,727 వార్డులు, 10 మున్సిపల్ కార్పొరేషన్లలోని 385 డివిజన్లు ఎన్నికలు జరిగాయి. వాటిలో 120 మున్సిపాలిటీల్లోని 1583 వార్డులను టీఆర్ఎస్ అభ్యర్థులు గెలుచుకోగా, 10 మున్సిపల్ కార్పొరేషన్లలోని 185 టీఆర్ఎస్ అభ్యర్థులు గెలుపొందారు. కాంగ్రెస్ పార్టీ అభ్యర్థులు 537 వార్డులు, 42 డివిజన్లను గెలుచుకున్నారు. భారతీయ జనతా పార్టీ నుంచి పోటీచేసిన అభ్యర్థులు 231 వార్డులను, 78 డివిజన్లను చేజిక్కించుకున్నారు. ఎంఐఎం 71 వార్డులు, 24 డివిజన్లు తన ఖాతాలో వేసుకుంది. ఫార్వర్డ్ బ్లాక్, వామపక్షాలు, ఇండిపెండెంట్లు కలిసి 305 వార్డులు, 57 డివిజన్లలో గెలిచి సత్తా చాటారు. మున్సిపాలిటీల్లో 537 వార్డులు గెలుచుకొని కాంగ్రెస్ పార్టీ రెండో స్థానంలో నిలవగా.. మున్సిపల్ కార్పొరేషన్లలో బీజేపీ 78 డివిజన్లలో కాషాయ జెండా ఎగురవేసి రెండో స్థానంలో నిలిచింది.

వీటిని బట్టి చూస్తే 81 మున్సిపాలిటీలు, నాలుగు కార్పొరేషన్లను అధికార టీఆర్ఎస్ తన ఖాతాలో వేసుకుంది. కాంగ్రెస్ పార్టీ ఆరు మున్సిపాలిటీలను చేజిక్కించుకోగా, బీజేపీ రెండు మున్సిపాలిటీల్లో కాషాయ జెండా ఎగురవేసింది. ఎంఐఎం మరో రెండు మున్సిపాలిటీలు, ఫార్వర్డ్ బ్లాక్ పార్టీ ఒక మున్సిపాలిటీని తమ ఖాతాలో వేసుకున్నాయి. ఇక, 28 మున్సిపాలిటీలు, ఐదు మున్సిపల్ కార్పొరేషన్లలో హంగ్ ఫలితాలొచ్చాయి. ఈ పరిస్థితుల్లో మున్సిపల్ చైర్ పర్సన్లు, మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ల మేయర్ల ఎంపికకు ఎక్స్ అఫిషియో ఓట్లు కీలకంగా మారాయి. ఎమ్మెల్యేలు, ఎంపీలు, కో-ఆర్డినేట్ మెంబర్లు టీఆర్ఎస్ నుంచే ఎక్కువ మంది ఉండటంతో హంగ్ ఏర్పడిన చోట్ల కూడా ఆ పార్టీ అనివార్యంగా చైర్మన్, మేయర్ పీఠాలను చేజిక్కించుకుంది. ఈ పోరులో వామపక్ష పార్టీలకు ఎదురీత తప్పలేదు. సీపీఐ 21 వార్డుల్లో తమ అభ్యర్థులను గెలిపించుకోగా.. సీపీఎం 12 స్థానాలకే పరిమితమైంది.

నిజామాబాద్ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్లో భాజపా అతిపెద్ద పార్టీగా అవతరించినా ఎక్స్ అఫిషియో ఓట్లతో టీఆర్ఎస్ ఆ స్థానాన్ని దక్కించుకుంది. ఈ మధ్యలో హైదరాబాద్ నడిచింది. నిజామాబాద్లో మొత్తం 60 వార్డులకు గానూ, అత్యధికంగా బీజేపీ 28 డివిజన్లు గెల్చుకోగా, ఎంఐఎం 16, టీఆర్ఎస్

13, కాంగ్రెస్ 2, స్వతంత్రులు 1 వార్డు గెలుచు కున్నారు. టీఆర్ఎస్, ఎంఐఎం రెండూ కలిసినా.. మేజిక్ ఫిగర్ ను అందుకునే పరిస్థితి లేదు. బీజేపీకి ఇద్దరు కాంగ్రెస్ కార్పొరేటర్లు, ఒక స్వతంత్ర కార్పొరేటర్ మద్దతు ఇస్తే మేజిక్ ఫిగర్ చేరుకునే అవకాశం ఉన్నా.. ఎక్స్ అఫిషియో ఓట్లతో కలుపు కంటే టీఆర్ఎస్ ఓట్లు పెరిగిపోవడంతో అనివార్యంగా అక్కడ బీజేపీ విజయం అంచుల దాకా చేరినా మేయర్ పీఠం దక్కలేదు.

కేటీఆర్ కు షాకిచ్చిన 'రెబల్స్'

టీఆర్ఎస్ వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్ కేటీఆర్ ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న సిరిసిల్లలో ఊహించని ఎదురుదెబ్బ తగిలింది. అక్కడ రెబల్స్ సత్తా చాటారు. అక్కడ మొత్తం 39 వార్డులకు జరిగిన ఎన్నికల్లో 22 వార్డుల్లో టీఆర్ఎస్ అభ్యర్థులు గెలుపొందగా.. 12 వార్డుల్లో టీఆర్ఎస్ రెబల్స్ గెలుపొందారు. బీజేపీ 3, కాంగ్రెస్ 2 స్థానాలు గెలుచుకున్నాయి. మిగతా ప్రాంతాల్లో రెబల్స్ గా పోటీచేసిన వాళ్లను పార్టీ నుంచి బహిష్కరించినా సిరిసిల్లలో మాత్రం వారిని తిరిగి పార్టీలోకి ఆహ్వానించడం చర్చనీయాంశంగా మారింది.

బైంసాలో బోగీ కొట్టిన కారు

నిర్మల్ జిల్లా బైంసాలో టీఆర్ఎస్ ఒక్క స్థానాన్ని కూడా గెలుచుకోలేదు. సంక్రాంతి వర్షదినం సమయంలో అక్కడ మత ఘర్షణల నేపథ్యంలో పదుల సంఖ్యలో కుటుంబాలు 'బతుకు జీవుడా!' అంటూ ఊరొదిలి పారిపోయాయి. వందల సంఖ్యలో జనం ఎన్నికల్లో స్వేచ్ఛగా ఓటు వేసే అవకాశాన్ని కూడా కోల్పోయారు. ఇక్కడ ఎంఐఎం, బీజేపీ మధ్యనే హోరాహోరీ పోరు నడిచింది. మొత్తం 26 వార్డులు ఉండగా, ఎంఐఎం అత్యధికంగా 15 స్థానాల్లో పాగా వేసింది. బీజేపీ 9 వార్డులు, ఇతరులు 2 వార్డుల్లో గెలుపొందారు. ఇక్కడ టీఆర్ఎస్, కాంగ్రెస్ అద్రస్ అసలు కనిపించలేదు.

ఈ ఎన్నికల్లో ఐదు ఉమ్మడి జిల్లాల్లో కారు జోరు కనిపించగా.. రెండు జిల్లాల్లో ఆ పార్టీ స్పీడ్ కు బ్రేకులుపడ్డాయి. మరో రెండు ఉమ్మడి జిల్లాల్లో మిత్రమ ఫలితాలు నమోదయ్యాయి. ఆదిలాబాద్ మున్సిపాలిటీలో హంగ్ ఏర్పడగా.. ఖానాపూర్ లోనూ వెంజారిటీకి రెండు సీట్లు దూరంలో కారు ఆగిపోయింది. ఉమ్మడి నల్లగొండలో కారుకు ఎదురుగాలి వీచింది. మూడు చోట్ల కాంగ్రెస్ పార్టీ ఆధిపత్యాన్ని చాటుకుంది. భువనగిరి మున్సిపాలిటీలో

తెలంగాణలో వెలువడిన మున్సిపల్ ఎన్నికల ఫలితాల్లో మరోసారి అధికార టీఆర్ఎస్ సంపూర్ణ ఆధిపత్యాన్ని ప్రదర్శించింది. దాదాపు 90 శాతం మున్సిపాలిటీలు, 9 కార్పొరేషన్లను ఆ పార్టీ సొంతం చేసుకుంది. గులాబీ అధినేత కేసీఆర్ రాజకీయ చతురత, కేటీఆర్ వ్యూహ రచన వలనే ఈ ఫలితాలు వచ్చాయని పార్టీ శ్రేణులు సంబరాల్లో మునిగిపోయారు. మొదటి నుంచి పురపాలక ఫలితాలు తన పనితీరుకు నిదర్శనమని చెబుతున్న కేటీఆర్ ఈ ఎన్నికల్లో మెజారిటీ స్థానాలను గెలిపించి పార్టీని మరింత బలోపేతం చేశారని తెరాస శ్రేణులు చెబుతున్నాయి. అయితే ఫలితాల అనంతరం కేసీఆర్ మీడియా ముందు ఇచ్చిన ఊకదంపుడు ఉపన్యాసం మాత్రం అందరినీ ఆశ్చర్యానికి గురిచేసింది. ఈ ఎన్నికల్లో ఒకవైపు సంపూర్ణ మెజారిటీని సాధించినా.. మరోవైపు కేసీఆర్ కేంద్రంలోని బీజేపీని లక్ష్యంగా చేసుకుని విమర్శించడం వెనక అసలు ఉద్దేశం తెలంగాణలో భాజపా ప్రత్యామ్నాయ శక్తిగా అవతరించకుండా అడ్డుకునే వ్యూహంగానే విశ్లేషకులు చెబుతున్నారు. అలాగే ముస్లిం ఓటు బ్యాంకును రక్షించుకోవడం కూడా ఆ వాచాలతలో భాగమే..

ఉలికిపాటేనా!

హంగ్ ఏర్పడింది. యాదగిరిగుట్టలో టీఆర్ఎస్కు ఎదురుదెబ్బ తగిలింది. రంగారెడ్డి జిల్లాలోనూ ఊహించిన ఫలితాలు రాలేదు. మూడు కార్పొరేషన్లు, 12 మున్సిపాలిటీలకు జరిగిన ఎన్నికల్లో అధికార టీఆర్ఎస్ పార్టీకి 5 చోట్ల మాత్రమే స్పష్టమైన మెజారిటీ వచ్చింది. మిగతా మూడు చోట్ల కాంగ్రెస్, రెండు చోట్ల బీజేపీ మెజారిటీ సాధించాయి. తొలిసారిగా రంగారెడ్డి జిల్లాలో మజ్జిన్ బోటీ కొట్టింది. నాలుగు చోట్ల హంగ్ నెలకొంది. మంత్రి సబితా ఇంద్రారెడ్డి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న అన్ని చోట్లా టీఆర్ఎస్ వెనుకబాటు ఒకింత షాక్కు గురిచేసింది. కొల్లాపూర్, అయిజ మున్సిపాలిటీల్లో రెబల్స్ దే మెజారిటీగా నమోదయింది. ఉమ్మడి పాలమూరు జిల్లాలో మిశ్రమ ఫలితాలు నమోదయ్యాయి. 17 మున్సిపాలిటీలకు ఎన్నికలు జరిగితే ఎనిమిదింటల్లో మాత్రమే టీఆర్ఎస్ స్పష్టమైన మెజారిటీ సాధించింది. కల్వకుర్తి, అయిజ, అమరచింత, నారాయణపేట, మక్తల్, కోస్టి, భూత్పూర్లో ఏ పార్టీకీ స్పష్టమైన మెజారిటీ రాలేదు.

ఎన్నికలకు ముందు కేసీఆర్ తమ పార్టీ ఎమ్మెల్యేలు, మంత్రులకు ప్రత్యేకంగా లక్ష్యాలు నిర్దేశించి మరీ మున్సిపాలిటీలు, కార్పొరేషన్లలో గెలుపు బాధ్యతలను అప్పగించారు. ఈ పరీక్షల్లో ముగ్గురు మంత్రులు, 27 మంది ఎమ్మెల్యేలు విఫలమయ్యారు. వారిలో మంత్రులు- సబితా ఇంద్రారెడ్డి, జగదీశ్ రెడ్డి, మల్లారెడ్డి ఉన్నారు. సబితా నియోజకవర్గంలో మీర్పేట, బదంగ్ పేట రెండు కార్పొరేషన్లలోనూ హంగ్ ఏర్పడింది. తుక్కుగూడ మున్సిపాలిటీని బీజేపీ కైవసం చేసుకుంది.

విద్యుత్ శాఖ మంత్రి జగదీశ్ రెడ్డి సొంత నియోజక వర్గమైన సూర్యాపేటలో హంగ్ ఏర్పడింది. మంత్రి మల్లారెడ్డి నియోజకవర్గంలోని బోడుప్పల్ కార్పొరేషన్లో కూడా హంగ్ ఏర్పడింది.

ఇక ఈ జాబితాలో ఎమ్మెల్యేలు విరల్ రెడ్డి, దివాకర్ రావు, ముత్తిరెడ్డి యాదగిరిరెడ్డి, జోగు రామన్న, రేఖానాథ్, మంచినరెడ్డి కిషన్ రెడ్డి, ప్రకాశ్ గౌడ్, జైపాల్ యాదవ్, కేపీ వివేకానంద, గంప గోవర్ధన్, పైళ్ళ శేఖర్ రెడ్డి, గొంగిడి సునీత, ఎస్. సైదిరెడ్డి, కంచర్ల భూపాల్ రెడ్డి, చిరుమర్తి లింగయ్య,

నిర్మల్ జిల్లా ఖైరతాబాద్ లో టీఆర్ఎస్ ఒక్క స్థానాన్ని కూడా గెలుచుకోలేదు. సంక్రాంతి వర్షదినం సమయంలో అక్కడ మత ఘర్షణల నేపథ్యంలో పదుల సంఖ్యలో కుటుంబాలు 'బతుకు జీవుడా!' అంటూ ఊరొదిలి పారిపోయాయి. ఇక్కడ ఎంఐఎం, బీజేపీ మధ్యనే హోరాహోరీ పోరు నడిచింది. మొత్తం 26 వార్డులు ఉండగా, ఎంఐఎం అత్యధికంగా 15 స్థానాల్లో పాగా వేసింది. బీజేపీ 9 వార్డులు, ఇతరులు 2 వార్డుల్లో గెలుపొందారు. ఇక్కడ టీఆర్ఎస్, కాంగ్రెస్ అడ్డన్ అసలు కనిపించలేదు.

నోముల నర్సింహయ్య, ఎస్. రామలింగారెడ్డి, ఒడితెల సతీశ్, ఎం. భూపాల్ రెడ్డి, ఆల వెంకటేశ్వర్ రెడ్డి, ఎస్. రాజేందర్ రెడ్డి, చిట్టెం రామ్మోహన్ రెడ్డి, పి. నరేందర్ రెడ్డి, అబ్రహం, బీరం హర్షవర్ధన్ రెడ్డి, కోరుకుంటి చందర్, బిగాల గణేశ్ సైతం ఉన్నారు. కానీ, కేసీఆర్ ఇదేదీ బయటకు పొక్తకముందే, వీటిపై చర్చ మొదలు కాకముందే మీడియా ముందుకు వచ్చి ఏకంగా మూడు గంటల పాటు తనదైన శైలిలో లెక్కలు, వ్యాఖ్యలతో మున్సిపాలిటీ, కార్పొరేషన్ల ఫలితాలకు భావ్యం చెప్పారని విశ్లేషకులు భావిస్తున్నారు.

వారసుడికి పగ్గాలు అప్పగింతు!

ఈ నేపథ్యంలోనే కేటీఆర్ పట్టాభిషేకానికి మార్గం సుగమమైందని తెలుస్తోంది. మున్సిపల్ ఎన్నికల్లో టీఆర్ఎస్ అత్యధిక స్థానాల్లో గులాబీ జెండాను ఎగురవేసిన నేపథ్యంలో ఈ దిశగా కేటీఆర్ స్పష్టమైన సంకేతాలు ఇచ్చారు. ఇందులో భాగంగా మరుగున పడిపోయిన ఫెడరల్ ఫ్రంట్ అంశాన్ని మరోసారి లేవనెత్తారు. పరోక్షంగా కేటీఆర్ కు సీఎం సీటు అప్పగించేందుకు అవసరమైన విధంగా తన ప్రసంగం కొనసాగించారు. ఈ క్రమంలోనే కేంద్ర

ప్రభుత్వంపై విమర్శల వర్షం కురిపించారు. పనిలో పనిగా జాతీయ పార్టీ కాంగ్రెస్ పైనా నిప్పులు చెరిగారు. ఆ రెండు పార్టీలు విఫలమైనందువల్లే తాను జాతీయ రాజకీయాలపై దృష్టిపెట్టాల్సిన అవసరం వచ్చిందని కూడా చెప్పుకొచ్చారు. కాంగ్రెస్, బీజేపీయేతర పార్టీలను కలిపే బాధ్యత తీసుకుంటూ నంటూ మరోసారి ఫెడరల్ ఫ్రంట్ ను ముందుకు తెచ్చారు. ఎన్నికల్లో విజయంపైన ప్రత్యేకంగా కేటీఆర్ పేరును ప్రస్తావించారు. తన కుమారుడికి మీడియా ముఖంగా ఆశీస్సులు అందజేశారు. అంటే, కేటీఆర్ సీఎం అవుతారంటూ కొద్దిరోజులుగా పార్టీలో జరుగుతున్న ప్రచారంపై పరోక్షంగా స్పష్టత ఇచ్చారు. సమయం, సందర్భం కోసం మాత్రమే ఎదురు చూస్తున్నట్లు కేటీఆర్ వ్యాఖ్యలతో అర్థమయింది. ఇదే సమయంలో మున్సిపల్ ఫలితాల తరువాత అటు ప్రగతి భవన్ లో కేటీఆర్ కు విజయ హారతులు

ఇవ్వడం కూడా దీనికి సంకేతంగా నిలిచింది. కేటీఆర్ ను సీఎం పీఠంపై కూర్చోబెడతారంటూ జరిగిన ప్రచారంపై స్వయంగా కేటీఆర్ పలుసార్లు వివరణ ఇచ్చారు. తాను నిశ్చేమంలా ఉన్నానని, ఇంకో ఐదేళ్లు తానే ముఖ్యమంత్రినని స్పష్టం చేశారు. కానీ, ఇప్పుడు కేటీఆర్ కు పగ్గాలు అప్పగించేందుకే ఆయన తాపత్రయ పడుతున్నట్లుగా తెలుస్తోంది.

పెరిగిన బీజేపీ ఓటు శాతం

2014లో జరిగిన మున్సిపల్ ఎన్నికల్లో బీజేపీ తెలుగుదేశం పార్టీతో పొత్తు పెట్టుకుంది. ఆ సమయంలో బీజేపీ అభ్యర్థులు 122 వార్డుల్లో కొన్నిలక్షగా గెలుపొందారు. మున్సిపల్ కార్పొరేషన్లలో 10 డివిజన్లు కైవసం చేసుకున్నారు. అయితే, ఇప్పుడు జరిగిన ఎన్నికల్లో బీజేపీ ఒంటరిగా బరిలోకి దిగి 231 వార్డులను గెలుచుకుంది. కార్పొరేషన్లలో 78 డివిజన్లలో విజయం దుందుభి మోగించింది. బీజేపీకి మున్సిపాలిటీల్లో 8.5 శాతం, కార్పొరేషన్లలో 20 శాతం ఓటుభ్యాంకు నమోదయింది.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

ఎగువ సభకు దిగువ స

అనుకున్నదే జరిగింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డి మొదలుపెట్టిన మూడు ముక్కల రాజధాని ఆట చివరకు శాసన మండలి రద్దు నిర్ణయానికి దారి తీసింది. రాజు తలచుకుంటే దెబ్బలకు కొడవేముంటుంది, అందులోనూ ఈయన 150 కొమ్ముల రాజాయ్! పైగా, 'మొండిరాజు మహాబలుడు, కుందేలుకు మూడే కాళ్లు' లాంటి సామెతలను తరచూ గుర్తుచేస్తున్న మహా ప్రజాస్వామ్యవాది కూడానాయ్! కాబట్టి ఆయన అనుకున్నదే తడవుగా రాష్ట్ర శాసనసభ (దిగువ సభ) 'మండలి' (ఎగువ సభ, పెద్దల సభ) రద్దు తీర్మానాన్ని ఆమోదించింది. దిగువసభ.. ఎగువ సభకు వీడ్కోలు పలికింది. శాసనసభ ఆమోదించిన మండలి రద్దు తీర్మానాన్ని కేంద్రానికి పంపింది. కేంద్ర మంత్రిమండలి, పార్లమెంట్ ఉభయ సభల ఆమోదం పొంది, రాష్ట్రపతి రాజముద్ర పడితే మండలి కథ కంచెకి చేరుతుంది. కాబట్టి ఇప్పుడు పెద్దల సభ రద్దు ప్రతిపాదనతో పాటుగా, ఒకవిధంగా మూడు రాజధానుల కథ కూడా హస్తినకు చేరింది. అయితే, ఇటు మూడు రాజధానుల నిర్ణయం విషయంలోగానీ, అటు మండలి రద్దు నిర్ణయం విషయంలోగానీ కేంద్రం ఏం చేస్తుంది? ఏమి చేయగలదు? అనడిగితే, ఫలానా విధంగా చేస్తుందని స్పష్టత ఇచ్చే పరిస్థితి అయితే లేదు. దీనికి సంబంధించి రాజ్యాంగంలో కూడా స్పష్టత కరవైనట్లుగా తెలుస్తోంది. అందుకే విభిన్న అభిప్రాయాలు, వాదనలు వ్యక్తమవుతున్నాయి.

నిజానికి, ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డి అధికారంలోకి వచ్చినప్పటి నుండి రద్దులకే పెద్ద పీట వేస్తున్నారు. గత ప్రభుత్వం అమలుచేసిన పథకాలతో పాటు ప్రాజెక్టుల విషయంలోనూ 'రివర్స్'లో నిర్ణయాలు తీసుకుంటూ ముందుకు సాగుతున్నారు. ఈ నేపథ్యంలోనే గడచిన ఎనిమిది మాసాల కాలంలో అనేక సందర్భాలలో, కేంద్రం జోక్యం చేసుకోవాలనే మాట రాజకీయ చర్చల్లో తరచూ వినిపిస్తూనే ఉంది. ఒకప్పుడు మీడియా చర్చల్లో, ఇతరత్రా కేంద్రంపైన, మరీ ముఖ్యంగా ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీపైన కువిమర్శలు, కుళ్లు వ్యాఖ్యలు చేసిన మేధావులు, రాష్ట్ర పర్యటనకు వచ్చిన ప్రధానికి నల్ల జెండాలతో నిరసనలు తెలిపిన రాజకీయ పార్టీలు, కూడా ఇప్పుడు మూడు ముక్కల రాజధాని విషయంలో కేంద్రం జోక్యం చేసుకోవాలని అంటున్నారు. అయితే, కేంద్ర ప్రభుత్వం మాత్రం రాష్ట్రంలో సాగుతున్న అరాచక రాజకీయాలకు దూరంగానే ఉంటూ వస్తోంది. సంయమనం పాటిస్తూ వచ్చింది. రాజకీయం, పరిపాలన సంబంధాల మధ్య నిలిచే పలచని గీత దాటకుండా, చెరగకుండా కేంద్రం ఆచితూచి అడుగులు వేస్తోంది. రాష్ట్రంలో బీజేపీ రాజకీయంగా పోరాటం సాగిస్తోంది. ఈ తేడా తెలియని లేదా తెలిసినా తెలయనట్లు నటిస్తున్న మేధావులు బీజేపీ ద్వంద్వ ప్రమాణాలు పాటిస్తోందని నిందలు మోపుతున్నారు. సరే, అది వేరే విషయం. అయితే ఇప్పుడు ప్రాంతీయ పార్టీల వికారాల కారణంగా కేంద్రం జోక్యం అనివార్యంగా మారింది. ఇక ఇప్పుడు కేంద్రం ఏమి చేస్తుంది? ఎలాంటి నిర్ణయం తీసుకుంటుంది? అనేది ఆసక్తికరంగా మారింది.

తక్షణ రద్దు కష్టమే!

ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర శాసనసభ మాజీ

సీకర్, సుదీర్ఘ కాలంపాటు శాసనసభ వ్యవహారాల మంత్రిగా పనిచేసిన అనుభవం ఉన్న టీడీపీ సీనియర్ నాయకుడు యనమల రామకృష్ణుడు మండలి రద్దు అంత సులభం కాదు, అందుకు చాలా తంత్రం ఉందని అంటున్నారు. అలాగే, శాసనమండలిని రద్దు చేస్తూ అసెంబ్లీ తీర్మానం చేయగానే ఈ సభ రద్దయి పోదు. కేంద్రం ఇందుకు సంబంధించిన క్రతపంతా పూర్తి చేసి నోటిఫికేషన్ జారీచేయాలి. అప్పటిదాకా శాసనమండలి యధావిధిగా తన కార్యకలాపాలను నిర్వహిస్తుందని కొందరు నిపుణులు చెబుతున్నారు. మరోవైపు వైసీపీ నాయకులు అదెంత చీటికలో పని అని.. అంతా సవ్యంగా సాగిపోతుందని, త్వరలోనే మండలి రద్దు, దానితో పాటు రాజధాని విభజన ప్రక్రియకు ప్రభుత్వం శ్రీకారం చుడుతుందని అంటున్నారు. గతంలో రాజ్యసభలో బిల్లుల ఆమోదానికి వైసీపీ సహకరించింది. భవిష్యత్తులోనూ రాజ్యసభలో కీలక బిల్లులు గట్టెక్కించుకు వైసీపీ అవసరం ఉంది కాబట్టి కేంద్ర ప్రభుత్వం పార్లమెంట్ ప్రస్తుత బడ్జెట్ సమావేశాల్లోనే మండలి రద్దుకు ఆమోద ముద్ర వేస్తుందని వైసీపీ ఆశాభావంతో ఉంది. మరోవంక టీడీపీ అనుకుల' వర్గంతోపాటు, బీజేపీ, జనసేన రాజధాని మార్పును వ్యతిరేకిస్తున్నాయి. ఈ నేపథ్యంలో కేంద్రం అంత శీఘ్రంగా నిర్ణయం తీసుకోదని, మండలి జీవరహిత జీవంగా అయినా నజీవంగానే ఉంటుందని అంటున్నారు. గతంలో ఎన్టీఆర్ హయాంలో మండలి రద్దు తీర్మానాన్ని కేంద్రానికి పంపాక రద్దు కావడానికి రెండేళ్లు పట్టిందని గుర్తుచేస్తున్నారు.

రాష్ట్రాల నుంచి వచ్చే మండలి పునరుద్ధరణ, రద్దు ప్రతిపాదనల వెనుక రాజకీయ ప్రయోజనాలను కూడా హోం శాఖ పరిశీలించి.. లోతైన అధ్యయనం చేస్తుందని ఇంకొందరు 'నిపుణులు' చెబుతున్నారు.

అదీకాక ఇప్పటికే మరి కొన్ని రాష్ట్రాల 'రద్దు' ప్రతిపాదనలు కూడా కేంద్రం వద్ద పెండింగ్‌లో ఉన్నాయి. కాబట్టి, అవన్నీ పక్కన పెట్టి ఆంధ్రప్రదేశ్ అభ్యర్థనను ముందుకు తేవలసిన అవసరం కేంద్రానికి ఏముంటుంది? అనే ప్రశ్న కూడా వినిపిస్తోంది. అసెంబ్లీ పంపిన ప్రతిపాదనను కేంద్రం తప్పక ఆమోదించాలనే నిబంధన ఉందని కొందరు, అలాంటిదేమీ లేదని ఇంకొందరు అంటున్నారు. అయితే, నిబంధన ఉన్నా లేకున్నా కాలపరిమితి లేదనేది గత అనుభవాలు స్పష్టం చేస్తున్నాయి.

భవీష్యం..

అలాగే, లోక్‌సభ గడప దాటినా రాజ్యసభలో గట్టెక్కుడం కష్టమని అంటున్నారు. రాజధాని విభజనను రాష్ట్రంలో, ఒక్క వైసీపీ మినహా మిగిలిన అన్ని పార్టీలు వ్యతిరేకిస్తున్నాయి. ముఖ్యంగా రాజ్య సభలో ప్రభావం చూపగల కాంగ్రెస్, కమ్యూనిస్టు పార్టీలు వ్యతిరేకిస్తున్నాయి. ఆ పార్టీలతో జగన్‌కి ఎలాంటి సంబంధాలున్నాయో వేరే చెప్పనక్కర లేదు. మరోవైపు కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్రాలలో ఉభయ సభలు ఉండాలి? వద్దా? ఉండాలంటే, ఎలా ఉండాలి? ఎలాంటి సవరణలు, సంస్కరణలు అవసరం? అనే విషయంలో జాతీయ స్థాయిలో అన్ని రాష్ట్రాలకు వర్తించే విధానాన్ని రూపొందించే ఆలోచన చేస్తున్నట్లు తెలుస్తోంది. కాబట్టి ఎలా చూసినా ఇప్పటికిప్పుడు మండలి రద్దు, మండలి రద్దుతో ముడిపడిన మూడు రాజధానుల కథ ముగింపుకు రాదని కొంచెం బలంగానే వినిపిస్తోంది.

ఆర్థిక ప్రయోజనాల ఘర్షణ!

ఈ విషయంలో కేంద్రం ఎలా స్పందిస్తుందన్నది కాసేపు పక్కన పెట్టి అసలు రాష్ట్రంలో ఈ పరిస్థితి ఎందుకు వచ్చిందనే విషయాన్ని ఆలోచిస్తే, ఇద్దరు నాయకులు, రెండు పార్టీలు, ఇంకా కొంచెం స్పష్టంగా చెప్పాలంటే రెండు సామాజిక వర్గాల ఆర్థిక, రాజకీయ, వ్యాపార ప్రయోజనాల సంఘర్షణే ఈ పరిస్థితికి ప్రధాన కారణంగా కనిపిస్తుంది. ఇంత వరకు గత ఎనిమిది నెలల కాలంలో ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డి ప్రభుత్వం తీసుకున్న కీలక నిర్ణయాలలో, గత ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయాలను తిరగతోడడం వెనక ప్రధానంగా రాజకీయ ప్రత్యర్థుల ఆర్థిక ప్రయోజనాలను దెబ్బతీయడం, లేదంటే తమ వారి ఆర్థిక ప్రయోజనాలను కాపాడుకోవడమే మూలసూత్రంగా కనిపిస్తుంది. మూడు ముక్కల రాజధాని విషయాన్నే తీసుకుంటే, ఈ వ్యవహారం తెరపైకి వచ్చినప్పటి నుంచి చాలా సంగతులు చర్చకు

రాజనాల బాలకృష్ణ

మరోవైపు విశాఖపట్నంలో స్వయంగా ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డి కుటుంబ సభ్యులు, స్థానిక ప్రజా ప్రతినిధులకు వందల, వేల ఎకరాల భూములు, భవనాలు, వ్యాపార సముదాయాలున్నాయని ప్రతి పక్షాలు ఆరోపిస్తున్నాయి. ఈ నేపథ్యంలో మండలి రద్దు, మూడు ముక్కల రాజధాని విషయం ఎలా ఉన్నా ఇరు వర్గాలు బయటపెట్టిన పరస్పర ఆర్థిక నేరాలకు సంబంధించిన ఆరోపణల నిగ్గు తేలవలసి ఉంది. అది జరిగితే, రాష్ట్రం కొంతైనా కుదుటపడుతుంది. మండలి రద్దుకు ముఖ్యమంత్రి సభలో ఏకరవు

ఈ విషయంలో కేంద్రం ఎలా స్పందిస్తుందన్నది కాసేపు పక్కన పెట్టి అసలు రాష్ట్రంలో ఈ పరిస్థితి ఎందుకు వచ్చిందనే విషయాన్ని ఆలోచిస్తే, ఇద్దరు నాయకులు, రెండు పార్టీలు, ఇంకా కొంచెం స్పష్టంగా చెప్పాలంటే రెండు సామాజిక వర్గాల ఆర్థిక, రాజకీయ, వ్యాపార ప్రయోజనాల సంఘర్షణే ఈ పరిస్థితికి ప్రధాన కారణంగా కనిపిస్తుంది.

వచ్చాయి. అనేక భూ భాగోతాలు వెలుగులోకి వచ్చాయి. గత ప్రభుత్వ హయాంలో, ప్రస్తుతం రాజధాని విభజనకు వ్యతిరేకంగా ఆందోళనలు జరుగుతున్న ప్రాంతంలో అప్పటి అధికార పార్టీ నాయకులు 'ఇన్‌సైడ్ ట్రేడింగ్'కు పాల్పడ్డారని చాలా కాలంగా చర్చ జరుగుతోంది. ఈ విషయంగా ఇటు మీడియాలో, అటు సోషల్ మీడియాలో, రాజకీయ చర్చల్లో ఇతరత్రా చాలా ఆరోపణలు, ప్రత్యారోపణలు వచ్చాయి. అవన్నీ ఒకేతరు అయితే, రాష్ట్ర అభివృద్ధి, పరిపాలన వికేంద్రీకరణ బిల్లు (మూడు రాజధానుల బిల్లు)పై చర్చ సందర్భంగా ఆర్థిక మంత్రి, బుగ్గన రాజేంద్రనాథ్ రెడ్డి సభ ముందు ఉంచిన వివరాలు మరొక ఎత్తు. ఇంతవరకూ ఇందుకు సంబంధించి ఎవరు ఏమి మాట్లాడినా, అవి రాజకీయ విమర్శలుగానే మిగిలిపోయాయి. కానీ, ఇప్పుడు ప్రభుత్వం సభలో ఎవరెవరు, ఎక్కడెక్కడ 'ఇన్‌సైడ్ ట్రేడింగ్'కు పాల్పడ్డారో, ఎవరెవరు ఎంతెంత లబ్ధి పొందారో సవివరంగా సభ ముందుంచింది. మరోవంక ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్న మాజీ అధికార పక్షం, మాజీ ముఖ్యమంత్రి, మాజీ మంత్రులు హైకోర్టు సిట్టింగ్ జడ్జిత్తో లేదా మాజీ న్యాయమూర్తితో విచారణ జరిపించాలని సవాలు చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం సీసీడీ విచారణకు ఆదేశించింది. ఇప్పటికే కొన్ని వేల ఎకరాలు ఇన్‌సైడ్ ట్రేడింగ్ జరిగినట్లు ఆధారాలున్నాయని ఆర్థిక మంత్రి సభలోనే ప్రకటించారు.

పెట్టిన కారణాలలో అన్నీ కాకపోయినా కొన్నియినా సహేతుకంగానే ఉన్నాయి. అయితే, అదే సమయంలో ముఖ్యమంత్రి, మంత్రులు ఇక్కడే (శాసన సభలోనే) ఇంతమంది మేధావులు, విద్యావంతులు ఉంటే మళ్ళీ మరో పెద్దల సభ ఎందుకు? దబ్బాలు దండగ అంటూ చేసిన వ్యాఖ్యలు చాలా విద్వేషంగా, వికారంగా కూడా ఉన్నాయి. మండలి రద్దు ప్రతిపాదన తీర్మానంపై లేదా అంతకు ముందు మూడు రాజధానుల బిల్లుపై చర్చ సందర్భంగా శాసనసభలో మాట్లాడిన గౌరవ సభ్యులు, మంత్రులు ఏమి మాట్లాడారో, ఎలా ప్రవర్తించారో గమనిస్తే శాసనసభలో ఎలాంటి మేధావులు ఉన్నారో, ఎలాంటి విధ్వాంసులు ఉన్నారో అర్థమవుతుంది. నిజమే, ప్రస్తుతం పెద్దల సభలోనూ దిగువ సభ దుర్లక్షణాలు రోజురోజుకు పెరిగిపోతున్నాయి. అయితే, మండలి కార్యక్రమాలను కవర్ చేసిన ఏ జర్నలిస్టును అడిగినా గతంలో మండలిలో చర్చలు ఎంత అర్థవంతంగా ఉండేవో చెబుతారు. మండలి చర్చలకు ప్రభుత్వాలు, అదేవిధంగా వ్యక్తులు, మీడియా ఇవ్వవలసిన ప్రాధాన్యం ఇవ్వకపోవడం వలన మండలి విలువ మరుగున పడిపోయింది గానీ, అప్పుడే కాదు, ఇప్పుడు కూడా కొన్ని అవశ్యతలు ఉన్నప్పటికీ పెద్దల సభ స్థాయి దిగువ సభ స్థాయికి పడిపోయిందని అనుకోవడం పొరపాటు మాత్రమే కాదు, ప్రజా స్వామ్యం పట్ల అపచారం కూడా అవుతుంది.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

అడవి రామాయణ రహస్యములు

19

గాయత్రీ ధ్యాన శ్లోకము ముక్తావిద్రుమ హేమనీలధవళచ్చాయైర్ముఖైః అను సమాసము నందలి అయిదు వర్ణములు గల అయిదు ముఖములు పంచభూత వర్ణములు, సమష్టిగా షట్పక్రములందలి అయిదు శక్తి చక్రములందున్న పరాశక్తి ఈ ధ్యాన శ్లోకమున ధ్వనింపజేయబడినది. ల.స.నా. యందున్నది ఈ విషయమే. త్వక్ స్థాయైనమః, రుధిరసంస్థితాయైనమః, మాంస నిష్ఠాయైనమః, మేధో నిష్ఠాయైనమః, అస్థిసంస్థితాయైనమః, మజ్జాసంస్థితాయైనమః, అట్లే శివధ్యాన శ్లోకమందలి “ముక్తాపీత పయోద మౌక్తిక జపావర్ణై ర్ముఖైః” నైతమును, ఈ పద్ధతి యందలి రహస్యమును గ్రహించిన వాడగుటచేతనే హర్షభట్టు నైషధమున “ద్రవ్యాణాం సితపీత లోహిత హరిన్నామా స్వయం లుంపతు” అని శరీరము అంతర్ధానమగుటను వర్ణించెను. ఈ విషయము నా నైషధ వ్యాసములందు నిపుణతరముగ ప్రతిపాదించబడినది. (సుం. కాం అసిత = లసనా) ధూమ్ర = (గాయత్రీ) ముక్తా (సుం.కాం) సిత = (లసనా) పీత = (గాయత్రీ) ధవళ, (సుం.కాం) లోహిత = (లసనా) రక్త = (గాయత్రీ) విద్రుమ (సుం.కాం) నీల = (లసనా) శ్యామ = (గాయత్రీ) నీల, (సుం.కాం) మాంజిష్ఠ = (ల.స.నా) ఆరక్త = (గాయత్రీ) హేమ. ఇంచుమించు

గుంటూరు శేషేంద్రశర్మ

ఇవన్నియు సమాన వర్ణములని విశదమగును.

పర్వతము దేవతా నివాసమునట ప్రసిద్ధము. “త్వమగ్నేద్యుభిః త్వమ శ్వసఃపరి” తైత్తిరీయము. శరీరము కూడా అగ్న్యాది దేవతలకు ఆస్థానము. ఈ రెంటికీ సంబంధము గలదు. కనుకనే ఇచ్చట ఋషి గిరిని కామరూపిభిరావిష్ట శ్లోకముతో వర్ణించెను. ఈ దేవత లెవరోగాదు. శరీరమూల పదార్థములగు పంచ భూతాది చతుర్వింశతి తత్త్వములకు అధిదేవతలు. (వెన్నెముక మేరువు, మేరువు దేవతా నివాసము).

అట్టి గిరిపైన హనుమ కూర్చొని ఉన్నాడట. ఇది “స తస్యగిరి పరస్యతలే నాగవరాయుతే తిష్ఠన్ కపివరస్తత్ర హ్రదే నాగివజ్రభా” అని ఋషిచే చెప్పబడినది. పదివేలు, లేక అనేక నాగశ్రేష్ఠములు గల ఆ గిరిశ్రేష్ఠము యొక్క ఉపరితలమున హనుమ కూర్చున్నవాడై హ్రదమునందలి నాగమువలె ప్రకాశించెను. ఇందెన్ని వివర్యయములు స్ఫురింపగలవో చూడుడు. ఆ గిర్ముపరి భాగమున కేవలము నాగములు అనగా ఏనుగులు మాత్రమే ఉన్నవా? మరేవియు లేవా? ఉన్నచో వీనినే చెప్పుట యేల? ఏనుగులే ఉన్నవని చెప్పుటచేత ఏదేని ఒక ఉత్పృష్టమగు కావ్య రామణీయకము సాధింపబడెనా, ఒకవేళ నాగవరాయుతే వదలివేసినచో అట్టి రామణీయకము నష్టమగునా? రామణీయక మూలేదు, నష్టమగుటయు లేదు మరి ఋషి గదా అట్లైందు కనెను? అసలు రహస్యము - ఈ నాగవరాయుతే సమాసమును ఒక విధముగా విరిచి చెప్పుకొనవలెను. నాగ శబ్దమును జాతి వాచక మాత్రముగా తీసికొనవలెను. అంతట వరా అను స్త్రీ లింగ శబ్దమును కలుపవలెను. పిమ్మట యుతే చేర్చవలెను. ఫలితము నాగ - వరా - యుతే అనగా నాగినీ శ్రేష్ఠ సంయుతే. “రూపేణా ప్రతిమాలోకే

వరా విద్యాధరస్త్రియః” అని ఋషియే 12వ సగ్ధలో వరాశబ్ద ప్రయోగము చేసెను. (వరా అనగా పార్వతి. ఆష్టే ఇదౌక విశేషము) అయితే ఎవరీ నాగిని?

తర్వాత గిరితలమున నున్న హనుమ హ్రదము నందున్న ఏనుగువలె ప్రకాశించెనట; ఇదేమి ఉపమానము? ఉపమానోపమేయములకు కావలసిన సమాన లక్షణములు ఇచ్చట ఏవి? వెనుకటి సమాసమున నాగవరా శబ్దము నాగిని అయినట్లే ఇచ్చటను అదే చెప్పుకొన్నచో హ్రదే సమన్విత మగును. ఇంతెందుకు ఋషియే నాగము అనగా సర్పము అనుకొన మని తన తదనంతర ప్రయోగముచే చెప్పుచున్నాడు. చూడుడు 5 న 14 శ్లోకమున “హ్రదో భుజంగై రివ నిశ్శ్వసద్భిః” అని కలదు. ఇదియే నా ఊహకు దోహదము - అయితే ఆ గిరితలమునందున్న నాగము ఎవరు? ఈ హ్రదము నందలి నాగము ఎవరు? గిరితల మేది? హ్రదమేది?

గిరి శరీరమని వివరించితిని. కనుక గిరితలము శిరస్సు అందలి నాగిని పరాశక్తియే, భోగిన్యైనమః (ల.స.నా) ఈ నామమునకు వ్యాఖ్య వ్రాయుచు భాస్కరరాయలు “భోగః సుఖసాక్షాత్కారః” తద్వతీ భోగినీ నాగకన్యాత్మికా వా - అనెను. శిరస్థితాయై

గుంటూరు శేషేంద్రశర్మ ఇతర పుస్తకాల

వివరాలకు :

Saatyaki S/o Seshendra Sharma ,

saatyaki@gmail.com ,

9441070985 , 7702964402

నమః (ల.న.నా) ఆమెను కుండలినీ అందురు. “భుజగాకార రూపేణ మూలాధార సమాశ్రితా శక్తిః కుండలినీ నామ బిసతంతునిభా శుభా” వామకేశ్వర తంత్రము కాని, ఆమె మూలాధారము నుండి శిరస్సు చేరినప్పుడు ఊర్ధ్వకుండలినీ.

ఇక ప్రాదే నాగ ఇవా బభౌ - ఈ ప్రాద శబ్దము సుధాసింధువులకు వాడబడిన శాస్త్ర పరిభాష, సుధాసాగరమధ్యస్థా అను నామమునకు భాష్యము వ్రాయుచు ల.న.నా యందు భాస్కర రాయలు ఇట్లు చెప్పెను. “సుధాసాగరః పియూషార్ద్రవః సచ్ఛోష్ణస్థ ఏకః - పిండాందే బిందుస్థానే సహస్రాక కర్ణికా చంద్ర మధ్యేన్యః - అపరాజితాశ్చ సగుణ బ్రహ్మోపాసనా ప్రాప్యే నగరే అరణామకణ్ణనామకౌప్రదాసాగర ప్రతిమా” ఇత్యాది అనగా, “అమృతేనాపుత్రాం పురీం” అని చెప్పబడిన బ్రహ్మాండమందలి ఊర్ధ్వస్థ సుధాప్రాద మొకటియు, పిండాండమగు శరీరమందున్నది మరొకటియు మొత్తము రెండు సుధా ప్రాదములు సాగరసమానములున్నవని శాస్త్రము. శరీరమందలి సుధా సింధువు సహస్రార కర్ణికా మధ్య మందలి చంద్రమండలమున గలదు. అధఃకుండలినీ సహస్రారమును చేరి ఆ మండలమును భేదింపగా సుధాప్రవాహము ప్రవించి ద్విసప్తతి సహస్రనాడీ మండలము తృప్తి పొందును. (దేవతలు అమృతము త్రాగుట ఇత్యాది విషయ మీ శాస్త్రమే) కనుక ప్రాదే

నాగ అనగానే ఈ శాస్త్ర విషయము స్ఫురించును. అందుచేత, గిరవన్యతలే తిష్ఠన్ కపివరః తత్ర ప్రాదే నాగ ఇవాబభౌ అనగా పిండాండమందలి నాగినయు, బ్రహ్మాండమందలి నాగినియు ఒకటే అనియు, గిరివరన్యతలే తిష్ఠన్ అనగా అందున్న వరాశక్తి యందు ఆత్మను నుప్రతిష్ఠితము చేసితాదాత్మభావన చేసిననియు, అంతట పిండాండ బ్రహ్మాండములకు తాదాత్మ్యమును భావన చేసిననియు, సూచింపబడినది. సాధకునకు ఇట్టి తాదాత్మ్య భావన అవసరము. దీని సారాంశము - లింగాత్మ సూత్రాత్మ, పరమాత్మల యొక్క ఐక్యము యోగించే భావన చేయబడినది అని.

(సశేషం)

కోరకుండానే స్త్రీకి మోక్షప్రాప్తి!

గతజన్మలో జీవి పాపపుణ్యాలు సమానంగా ఉన్నప్పుడు మానవ జన్మ లభిస్తుంది. ఈ జన్మలో మోక్షసాధనకు కావలసిన మార్గం ఎంచుకోవడం అతని వివేకాన్ని బట్టి ఉంటుంది. భగవంతుడు సృష్టించిన జీవి ఏది ఆయన శక్తి, ఉనికిని గుర్తించలేకపోయాయి. మనిషి ఒక్కడే భగవంతుని గురించి నమగ్రంగా తెలుసుకొన్నాడు. అందుకే మానవ జన్మ ఉత్తమమైంది. ఇటువంటి ఉత్తమ జన్మలో తాను సంపాదించిన ధన, సంపదలు, జ్ఞాన వివేకాలు భగవంతుని వరప్రసాదంగా భావించాలి. మనిషి తనకున్న జ్ఞానం, వివేకంతో మోక్షం కోసం ప్రయత్నం చేయాలి. అందుకు సులువైన మార్గం సత్కర్మలు చేయడమే. దీనివలన పుణ్యం వస్తుంది. మనసు లగ్నం చేసి భగవంతుని కీర్తిని గుణాన్ని గానం చేయాలి. ఎటువంటి ఫలాపేక్ష లేకుండా చేసే భగవాన్నామస్మరణ ఉత్తమ ఫలితాలనిస్తాయి. అందుకు సర్వశక్తిమంతుడైన పరమేశ్వరుడు పరవశం చెంది భక్తునికి వశం అవుతాడు. మానవుడు చేసే పుణ్యకార్యాలే మోక్షసాధనకు మార్గాలుగా మారతాయని వేదాంతులు చెపుతున్నారు.

భారతీయ సంస్కృతిలో స్త్రీకి అత్యంత ప్రాధాన్యత ఉంది. ఆమె నిర్వహించే కార్యం ఉత్తమమయినదిగా కీర్తించబడింది. స్త్రీ తనపనిని నిష్ఠగా ఆచరించినట్లయితే ఆమెకు ఇంటిలోనే మోక్షం లభిస్తుందని పురాణాలు వివరిస్తున్నాయి. అంతేకాదు ఆమె కోరినవెంటనే భగవంతుడు కాదనకుండా దర్శనమిస్తాడని వెల్లడవుతుంది. అందుకు కారణం ఆమె గృహ అవసరాలు భర్త, పిల్లల కోసం చేసే నిరంతర సేవ. ఇది సమర్పణ భావంతో కూడినది. స్త్రీ ఇంటి పనిని భగవంతుని కార్యంగా భావిస్తుంది. మిక్కిలి భక్తితో చేస్తుంది. ఇందుకోసం ఆమె ఏమి ఆశించదు. తన కర్తవ్యం, ధర్మంగా అనుకొని నిష్కామ కర్మ చేస్తుంది. ఇంటి పనులు చేస్తూ భగవంతుని ఆరాధించినట్లయితే స్త్రీకి గొప్ప యోగులు తపశ్శక్తితో సాధించిన మోక్షం అతి సులభంగా లభిస్తుందని శాస్త్రాలు ఉద్ఘోషిస్తున్నాయి. పురుషుడు పని చేస్తూ అనేక తప్పులు చేస్తుంటాడు. అతను ధన సంపాదన కోసం చేసే తప్పులలో స్త్రీకి భాగం ఉండదు. కానీ భర్త చేసే పుణ్యకార్యంలో స్త్రీకి సగభాగం లభిస్తుందని శాస్త్రం తెలుపుతుంది. పతిలో ఈశ్వరభావం ఎంచుకున్న స్త్రీ ఇహ, పరలోకాలు రెండు వదులుకుంటుంది. భర్త సేవ చేయుట భార్య పరమధర్మమని తలచి తదనుగుణంగా వ్యవహరిస్తుంది.

రామాయణంలో సీతాదేవి పతి సేవ పరమోత్పన్నమైన తపస్సు అని చెప్పింది. పతివ్రతయైన స్త్రీ భగవంతునికి తల్లి కాగలదు. ఒక్క స్త్రీ మాత్రమే భగవంతుని పుత్రునిగా పొంది లాలించే శక్తి కల్గి ఉంటుంది. మాతృత్వ మధురిమను అస్వాధించే స్త్రీకి భర్త సేవ వలన చిత్తశుద్ధి కలుగుతుంది. చిత్తశుద్ధి వలన పరమాత్మ సన్నిధి ప్రాప్తిస్తుంది. ఇటువంటి స్త్రీ ఆలయానికి వెళ్లకుండానే ఆధ్యాత్మిక శక్తిని, తపస్సు చేయకుండానే మోక్షాన్ని పొందుతుందని ధర్మశాస్త్రం చెబుతుంది.

అపలు నిజం

కొబ్బరి కాయ కొట్టడమెందుకు !

దేవతలను పూజించే సమయంలో ఇతర శుభకార్యాలు, యజ్ఞాలు, వ్రతాలు చేసే సమయంలో కొబ్బరికాయను తప్పనిసరిగా కొడతారు. నైవేద్యంగా సమర్పిస్తారు. కొబ్బరికాయపై ఉన్న పెంకు ఆహార కారానికి ప్రతీకగా చెప్పబడింది. పరమేశ్వరుని నిత్యం ధ్యానించడం లేదా పూజించడంవలన ఆహారం నశిస్తుంది. టెంకాయను కొట్టగానే అది పగిలి తెల్లని మనసువలె కొబ్బరి కనిపిస్తుంది. దాన్ని స్వయంగా దేవుడు ముందు నివేదిస్తాం. అందులో నుండి వచ్చే కొబ్బరినీరులా తమ జీవితాలను భగవంతుని దివ్యచరణాలకు అర్పించా మని తెలుపడమే కొబ్బరికాయ కొట్టడంలోని అర్థం. కొబ్బరి కాయను మానవదేహంతో పోల్చి భగవంతునికి సమర్పించడం వెనక ఉన్న పరమార్థం మానవులందరూ ఆయనకు శరణాగతులు కావాలనే ఉద్దేశ్యం నెరవేర్చడం కోసమే. అయితే దేవుడికి నివేదించే కొబ్బరికాయకు ఎప్పుడు కుంకుమ పెట్టకూడదు. నైవేద్యం శుద్ధంగా ఉండాలి. గుమ్మం వద్ద, క్రొత్త వాహనం కొనుగోలు చేసినపుడు, దిష్టి తీసిన సమయాలలో మాత్రమే కుంకుమ వేయాలి. దీనిని “బలిహరణం” అంటారు. బలిని భూత, ప్రేత పిశాచాలకు నైవేద్యంగా పెడతారు. భగవంతునికి సమర్పించే టెంకాయకు కుంకుమ పెట్టకూడదు. యధాతథంగా సమర్పించాలని పెద్దలు చెబుతున్నారు.

సుంఠిసూర్గం

దేవ, రాక్షస గుణాలు

ప్రతి వ్యక్తిలో దైవీ, రాక్షస గుణాలు ఉంటాయి. వేటిని ఎక్కువగా జాగ్రతం చేస్తే అవే శాశ్వతంగా నిలుస్తాయి. దేవతలంటే మనలోని సాత్విక మనోవృత్తులు - భయంలేకుండుట, మనస్సుపరిశుద్ధంగా ఉండుట, జ్ఞానం, దానం, ఇంద్రియనిగ్రహం, సద్గ్రంథపఠనం, తపస్సు, రుజువర్తనం, అహింస, సత్యం పలుకడం, కోపం లేకపోవడం, మృదుభాషణం, వినయం, శాంతం, తేజస్సు, ఓర్పు, ధైర్యం, శుచిత్వం, నేరాలు చేయకపోవడం, ద్రోహ చింతన, దురాభిమానం లేకపోవడం అనే సుగుణాలు. ‘దేవతలు’ అన్న పదానికి అర్థం. ఇవి జ్ఞానానికి సహాయపడతాయి. సుర అనే పదానికి ‘సు’- మంచిని, రాతి (లాఠి)ని తీసుకునే మనోవృత్తిగలవారు. దేవ పదానికి ప్రకాశం అనే మరో భావం కూడా ఉంది. జ్ఞాన, ప్రకాశాలైన మనోవృత్తులు గలవారు దేవతలు. మంచిని గ్రహించని వారు రాక్షసులు. అంటే అసురులు. మనలోని తామసిక మనోవృత్తులు. దాబు, దర్బం, అహంభావం, పరుషభావం, హింస, కామం, క్రోధం, లోభం, మోహం, ఇటువంటి మనోవృత్తి గల గుణాలు అసురులకు ఉంటాయి. ఇవి అజ్ఞాన కారకాలు. అంటే ఒక వ్యక్తి దేవుడు, రాక్షసుడుగా మారడానికి అతనిలో ఉండే గుణాలే కారణం. వాటి ఆధారంగానే ఆయన దేవుడు, వాడు రాక్షసునివంటి వాడు అని పలుకుతారు.

సంప్రదాయం - శాస్త్రీయత

శంఖం దేవతలకు స్వాగతం

హిందూ సంస్కృతిలో ‘శంఖం’ ప్రత్యేక స్థానం పొందింది. ఇది పవిత్రతకు చిహ్నం. శంఖం అనేది రెండు సంస్కృత పదాల కలయిక. శం అంటే మంచి అని, ఖం అనగా జలం అనే అర్థం. క్షీరసాగర మథన సమయంలో వచ్చిన 14 రత్నాలలో శంఖం ఒకటి. ఆధ్యాత్మికంగా చారిత్రకంగా ఎంతో ప్రసిద్ధి చెందింది. లక్ష్మీదేవికి శంఖం సహోదరుడని విష్ణు పురాణం చెబుతోంది. విష్ణుమూర్తి దుష్ట శక్తుల సంహారానికి శంఖాన్ని ఒక ఆయుధంగా ఉపయోగించాడు. అప్పటి నుంచి విష్ణుమూర్తి ఆయుధాలలో శంఖం ఒకటిగా మారింది. శ్రీకృష్ణుడు మహాభారత యుద్ధంలో పాంచజన్యం అనే శంఖాన్ని పూరించాడు. అదే విధంగా అర్జునుడి శంఖాన్ని దేవదత్తంగానూ, భీముని శంఖం పౌండ్రకం అనీ, యుధిష్ఠరుని శంఖాన్ని అనంత విజయమనీ, నకులుని శంఖాన్ని సుభోషణామంతో, సహదేవుని శంఖాన్ని మణిపుష్ప అన్న పేర్లతో పిలుస్తారని మహాభారతంలో వివరణ లభిస్తోంది. శత్రు వర్గంతో యుద్ధానికి తలపడేటప్పుడు శంఖాన్ని పూరించడమన్నది యుద్ధ నియమాలలో ఒకటి. విజయానికి సంకేతంగా కూడా శంఖాన్ని పూరిస్తారు. వరుణుడు, చంద్రుడు, సూర్యుడు

శంఖ పీఠభాగంలోనూ, ప్రజాపతి ఉపరితలం మీద, గంగా సరస్వతులు ముందు భాగంలో ఉంటారు. కనుకనే పూజా, ఆరాధన, యజ్ఞాలు, తాంత్రిక క్రియలలో శంఖాన్ని ఉపయోగిస్తారు. శంఖ ధ్వని విజయానికి, సమృద్ధికి, సుఖానికి, కీర్తి ప్రతిష్ఠలకు, లక్ష్మీ ఆగమనానికి ప్రతీక. సిరి సంపదలు లభించాలంటే పూజా మందిరంలో దక్షిణావర్త శంఖం ఉంచాలని శాస్త్రాలు చెబుతున్నాయి. అంటే కుడివైపు నుంచి తెరచుకుని ఉండే శంఖమన్న మాట. దీన్ని లక్ష్మీదేవి నివాసంగా చెబుతుంటారు.

ఈ శంఖం ఉన్న చోట మహాలక్ష్మి కొలువై ఉంటుందని శాస్త్రం చెబుతోంది. అందుకే పూజగదిలో దీనిని ఉంచి, అను నిత్యం పూజించాలని చెబుతారు. ఫలితంగా దారిద్ర్యం దరిచేరదని విశ్వాసం. ధార్మిక ఉత్సవాలు, యజ్ఞాలు, శివరాత్రి పర్వదినాలలో శంఖాన్ని స్థాపించి పూజ చేస్తారు. శంఖంతో పూజా కార్యక్రమాలు అభిషేకం చేస్తారు. శంఖం జలాన్ని ఉంచే మంచి కలశంగాను భావిస్తారు. ఇందులో ఉంచిన నీటిని పవిత్ర తీర్థంగా ఉపయోగిస్తారు. ఈ తీర్థం స్వీకరించడం వల్ల వ్యాధి బాధలు నశిస్తాయని నమ్మకం. శంఖంలో పోస్తేగానీ తీర్థం కాదు అనే నానుడి తెలిసినదే.

శంఖాలలో వివిధ రకాలున్నాయి. దీని ఆకారాన్ని బట్టి దక్షిణావర్త శంఖం, మధ్యమావర్త శంఖంగా చెప్తారు. వీటిలోనూ లక్ష్మీ శంఖం, గోముఖ శంఖం, కామధేను శంఖం, దేవ శంఖం, సుభోష శంఖం, గరుడ శంఖం, మణిపుష్ప శంఖం, రాక్షస శంఖం, శని శంఖం, రాహు శంఖం, కేతు శంఖం, కూర్మ శంఖాలు ఉన్నాయి.

శంఖాన్ని ఊదినట్లుంటే ప్రాణాయామం చేసినంత వ్యాయామం శరీరానికి కలుగుతుంది. శంఖాన్ని ఊదితే గుండె ఆరోగ్యం బాగుంటుంది.

మెదడు చురుకుతనం వృద్ధి చెందుతుంది. ఊపిరితిత్తుల పనితీరు, శ్వాసక్రియ బాగుంటుంది. శంఖం ఊదడం వల్ల గృహ ఆవరణలోని దుష్టశక్తులు దూరంగా పారిపోతాయి. దీనిని పూరించేటప్పుడు వెలువడే కంపనాలతో వాతావరణంలో ఉండే రోగకారకాలైన క్రిములు నశిస్తాయి. శంఖారావం వల్ల మనిషిలో తమో, రజో

గుణాలు నశించి సత్త్వగుణం పెరుగుతుంది. అందువలనే శంఖాన్ని పూరించడం, ఆ ధ్వనిని వినడంవలన ఆరు నెలల పురాణ శ్రవణం, వేదఘోష విన్న ఫలం దక్కుతుందని శాస్త్రాలు చెబుతున్నాయి.

సూర్యుల సందేశం

అందరికీ

దేవుడే రక్షకుడు

బీజాపూర్ సమీపంలో కొండ ప్రాంతంలో విశాల దుర్గం

నిర్మాణంలో ఉంది. వేలాది కార్మికులు పనిచేస్తున్నారు. శివాజీ మహారాజు స్వయంగా ఆ నిర్మాణ పనులను పర్యవేక్షిస్తున్నారు. అక్కడికి ఆయన గురువు సమర్థరామదాసు వచ్చారు. గురువర్యులను చూడగానే శివాజీ మనసు ఆనందంతో ఉప్పొంగింది. పరమానందంతో చెప్పాడు.

‘గురూజీ! దుర్గం నిర్మాణం చేపట్టడం వల్ల లక్షలాది కుటుంబాలకు బతుకు తెరువు లభించింది’.

స్వామిజీ శిష్యుని మనసులో దాగిఉన్న అహంకారాన్ని గ్రహించారు.

ఆయన ఒక విశాలమైన రాతి బండను చూపించి ఇలా అన్నారు. ‘శివా! ఆ రాయి ఉన్నది చూడు! దానిని రెండు ముక్కలు చేయించు!’

తమ ఆజ్ఞ, గురుదేవా! అని శివాజీ వెంటనే పనివానిని పిలిపించారు.

ఆ రాయిని సమ్మెటలతో కొట్టసాగారు.

బండరాయి విచ్చింది.

మరికొన్ని క్షణాల్లో అది రెండు ముక్కలైంది.

ఆ రాయి నడుమ కొంత ఖాళీ స్థలం ఉంది. అందులో నీరు నిండి ఉంది. ఆ నీటిలో నుండి ఒక కప్ప ఎగిరి వచ్చింది.

సమర్థ రామదాసు అన్నారు.

చూసావా శివా!

ఆ బండరాయి లోపల కప్పకు భోజనం ఎవరు ఏర్పాటు చేశారు?

శివాజీ అహంకారం పటాపంచలైంది. అందరికీ రక్షకుడు ఆ ప్రభువే అని ఆయనకు అవగతమైంది. వెంటనే ఆయన గురుదేవులు సమర్థ రామదాసు స్వామి చరణాలపై తన శిరస్సు మోపారు.

విసమ్రంగా క్షమించమని వేడుకున్నాడు.

నేర్చుకునే కోరిక మనసులో ఉన్నట్లయితే కేవలం పుస్తకాలే చదువనవసరం లేదు. మన చుట్టూ

కనిపించే చెట్లూ, చేమలూ, నదులూ, పర్వతాలూ చాలా సంగతులు బోధిస్తాయి.

గులాబీ పుష్పంలో అందం, పరిమళం ఉంది. వాటిని చూస్తే ఆనందం కలుగుతుంది. కాని దాని

కిందనే ముల్లు కూడా ఉంటుంది. అది గుచ్చుకుంటుంది. దీన్ని బట్టి ప్రతీ సుఖం వెనుక దుఖం

ఉంటుందని, ఆనందం అనుభవించేవాడు శ్రమకు సిద్ధపడాలని, కష్టపడడమే సంతోషానికి

మార్గమని తెలుస్తోంది. ఈ సంగతి రోజూ పువ్వు నోటితో చెప్పలేదు. కానీ ప్రకృతిలో

ఉన్నటువంటి ఈ సన్నివేశాన్ని తిలకిస్తే మనకు బోధపడుతుంది. అదే నిజమైన

జ్ఞానసముపార్జనకు మార్గం. మహర్షులు, కవులు, శాస్త్రవేత్తలు ఈ విధంగానే

తమ మేధస్సును వినియోగించి నిగూఢమైన సత్యాన్ని వెలికితీస్తారు.

సమాజ మేలు కోసం శ్రమిస్తారు.

అలాగే మనం ప్రతీ రోజు చూస్తున్న సూర్యునిలో నాలుగు విశిష్ట

లక్షణాలు కనిపిస్తాయి. మేల్కొనడం, ఇతరులను మేల్కొల్పడం

అనే గుణాన్ని సూర్యుని నుండి నేర్చుకోవాలి. సూర్యుడు తాను

నిర్విరామంగా దహనమవుతూ లోకానికి వెలుగునిస్తున్నాడు.

సూర్యకాంతి సామానమైనది కాదు. అది ప్రాణికోటికి

జీవనావసరం. అది లేకుండా ప్రాణులు బ్రతకజాలవు.

అలాంటి వెలుగు ఇవ్వడానికి సూర్యునిబంధం అత్యాహుతి

అవుతోంది. తాను చేసే పనిలో ఏనాడు విశ్రాంతి

అనేది లేకుండా ఉండడం సూర్యుని రెండవ గుణం.

నిజానికి వ్యక్తి ఆఫీసుకు పోకుండా సెలవు పెట్టడం

చూస్తాం. కానీ సూర్యుడు సెలవు పెట్టిన రోజే

లేదు. అంతేగాక సూర్యుడు అలస్యమనేది

ఎరుగదు. ఎంత కర్తవ్య తత్పరత. ఇంత

ఘనకార్యాన్ని చేస్తూ కూడా “నేను ఇంత పని

చేస్తున్నాననే” అహంకారం లేకపోవడం

సూర్యుని మరొక గుణం. చూసేవారికి

సూర్యుడు కేవలం హైడ్రోజన్, హీలియం

వాయువులు గల గోళం మాత్రమే

అనిపించవచ్చు. కానీ నేర్చుకొనదలచినవారికి

సూర్యునిలో అహంకార శూన్యత, అత్యార్పణ,

అఖండ కర్తవ్య పరాయణత, అలస్యమనేది

లేకుండా ఉండడం అనే నాలుగు విశిష్ట

లక్షణాలు గోచరిస్తాయి. అదే సూర్యుని

సందేశం. ★

రాజగురువు

4వ భాగం

“జిగ్జ్ఞేతగా నిలవాలన్న నా ఆకాంక్షని నెరవేర్చుకోవటం కోసం బయలుదేరిన రోజు గురువు అరిస్తాటిల్ ఈ చాణక్యుడి గురించి చెప్పినమాట గుర్తుకు వచ్చింది. అతన్ని తేలిగ్గా తీసుకోకూడదు. బంధించి తీసుకురా!” అన్నాడు అలగ్నాండర్.

“ఇక్కడున్న ఆచార్యుడి గురించి మన అరిస్తాటిల్ మహాశయుడికి ఎలా తెలిసింది?”

“అటూ ఇటూ సంచరిస్తూ ఉండే వ్యాపారుల ద్వారానే! మగధ నుండి, దక్షిణ భారతం నుండి వందలాది మంది వ్యాపారులు మన దేశాలకు వస్తారు. వారు ఎక్కడ బయలుదేరినా మన సామ్రాజ్యం రావాలంటే ఈ తక్షణి దాటవలసిందే. వారి నోటి నుండి ఆ చాణక్యుడి గురించి విని ఉన్నాడు మన ఆచార్యుడు. ఇప్పుడు ఆ చాణక్యుడు నాకు వ్యతిరేకంగా కంకణం కట్టుకున్నాడని తెలిశాక, అరిస్తాటిల్ చెప్పింది నిజమని అర్థమవుతోంది. వెళ్లు. మన సైన్యంలో మెరికల్లాంటి వాళ్లని కొంత మందిని తక్షణిలకు పంపు. ఆ చాణక్యుడిని ప్రాణాలతో బంధించి, నా దగ్గరకు తెచ్చుని చెప్పు!” అదేశించాడు అలగ్నాండర్.

సెల్యుక్స్ తల ఆడించాడు.

“అన్నట్లు ఒకమాట చెప్పటం మరచిపోయాను. ఆ విశ్వవిద్యాలయంలో ఒక మహాగ్రంథాలయం ఉందట. అందులో అరుదయిన తాళపత్ర గ్రంథాలు వేల సంఖ్యలో ఉన్నాయట. గురువుగారు ఆ గ్రంథాలను కోరారు. మన సైనికులకు చెప్పి వాటిని తెప్పించే ఏర్పాటు కూడా చెయ్యి!” అన్నాడు అలగ్నాండర్.

సెల్యుక్స్ వడివడిగా బయటకు వచ్చాడు. తన సైనికులకు తన భాషలో చాణక్యుని పట్టుకు రమ్మని ఆదేశాలిచ్చాడు.

అప్పటికే గుడారం బయటి భాగంలో కూర్చుని ఉన్న అంభి, అలగ్నాండర్ ఆజ్ఞ కోసం ఎదురు చూస్తున్నాడు. అతని పక్కనే కూర్చుని ఉన్నాడు అనువాదకుడు వినయుడు. తన ఆచార్యుని బంధించి తెచ్చుని చెప్పన్న సెల్యుక్స్ మాటలు అతనికి అర్థమయినా అర్థం కానట్లు అభావంగా మొహం పెట్టటానికి కష్టపడ్డాడతను.

మరికాసేపటి తరువాత అంభికి లోపలకు రమ్మని పిలుపు వచ్చింది. అలగ్నాండర్ అంభిని సాదరంగా ఆహ్వానించాడు. అంభితో పాటు లోపలకు ప్రవేశించాడు వినయుడు.

“ఈ రోజు నుండి మనిద్దరం స్నేహితులం. మన స్నేహానికి గుర్తుగా మీ సామ్రాజ్యాన్ని నా సామంత రాజ్యంగా స్వీకరిస్తున్నాను. పాలకునిగా మీరే ఉంటారు. ఒకటే షరతు, మా రాజ్య ప్రతినిధి ఒకరు మీ ఆస్థానంలో ఉంటాడు. మీరు తీసుకునే ఏ నిర్ణయమైనా అది మాకు వ్యతిరేకం కాని విధంగా అతడే చూసుకుంటాడు. అందుకు మీకు అభ్యంతరం లేదనుకుంటాను!” అన్నాడు అలగ్నాండర్.

దీనికి వినయుడి అనువాదం పూర్తికాకుండానే అంభి నోరు తెరిచాడు. “లేదు ప్రభూ!” అన్నాడు,

వినయవిధేయలతో.

అంభి ముఖ కవళికలు చూసి అతను తనతో ఇంకా ఏదో చెప్పాలని అనుకుంటున్నాడని అర్థం చేసుకున్నాడు అలగ్నాండర్. “ఏమైనా చెప్పాలంటే అరమరికలు లేకుండా మాట్లాడవచ్చు!” అన్నాడు.

“ప్రభూ...! మా పొరుగు రాజ్యం పాంచాలం పురుషోత్తముడి ఏలుబడిలో ఉంది. అది మాకంటే ధనికరాజ్యం. శక్తిమంత మయినది కూడా. మా ఇద్దరి మధ్య శత్రుత్వం ఉంది. మొదటికే అది పొరుగు రాజ్యం. పక్కలో బల్లెంలా ఉంది. శత్రుశేషం ఎవరు సహించగలరు? కానీ ఎంత ప్రయత్నించినా, ఒక్కడిగా పురుషోత్తముడిని ఏమీ చేయలేక

పోయాను. ఇప్పుడు మీ జైత్రయాత్రలో ఎలానూ పాంచాలం మీదకు దండెత్తి వెళతారు కాబట్టి, మీ సైన్యంతో పాటు నా సైన్యాన్ని కూడా ఆ యుద్ధంలో పాలు పంచుకునే అవకాశం కల్పించండి. అలా అయినా పురుషోత్తముడిని ఓడించిన తృప్తి నాకు మిగులుతుంది” అన్నాడు అంభి.

ఇలాంటి విషపుటాలోచనను అనువదించి చెప్పవలసి వచ్చినందుకు వినయుడు అంతరంగంలో చాలా బాధపడ్డాడు. కానీ వ్యక్తం కానివ్వలేదు.

అలగ్జాండర్ కూడా అంతే. మనసులోని ఆనందాన్ని బయటకు కనపడనివ్వలేదు. తను అడుగుదామనుకున్నది అడగకుండానే అంభి అందిస్తున్నాడు. “ఇందుకు ప్రతిగా మీకు ఏమి కావాలి?” అన్నాడు.

“నాకేమీ వద్ద ప్రభూ! వరాజయంతో తలవాల్సిన పురుషోత్తముని చూడాలన్నదే నా కల” అన్నాడు అంభి.

‘ఈ రాజ్యాలు ఇలా కలహించుకుంటే ఉంటే ఈ ప్రపంచమేమి ఖర్మ మరో ప్రపంచాన్ని కూడా జయించ వచ్చు!’ అనుకున్నాడు అలగ్జాండర్ అంగీకారంగా తల ఊపుతూ.

సమావేశం ముగించుకున్న అంభి బయటకు వచ్చాడు. “అనుకున్న పని పూర్తయింది. ఇక తక్షణిల బయలుదేరటానికి ఏర్పాట్లు చేయండి!” అన్నాడు అంభి.

అప్పటిదాకా అతని పక్కన ఉన్న వినయుడు నమస్కరించి సెలవు తీసుకోబోయాడు.

“వినయా! నీ భాషా నైపుణ్యం బాగా ఉపయోగ వడింది. ముందు ముందు కూడా మనం అలగ్జాండరుతో చక్కబెట్టవలసిన విషయాలు అనేకం ఉంటాయి. కాబట్టి నువ్వు ఎప్పుడూ నాకు అందు బాటులో ఉండేలా నా కొలువులో చేరు!” అన్నాడు.

వినయుడు ఆనందంగా అంగీకారం తెలిపాడు. అంభి ముందుకు నడిచాడు.

ఇప్పుడు వినయుని ముందు ఒక సమస్య ఉంది. ముంచుకు వస్తున్న ప్రమాదం గురించి చాణక్యుడికి సమాచారం చేరవేయాలి. అది కూడా సెల్యుకస్ మనుషులు తక్షణిల చేరేలోపు.

ఒంటరిగా ఉన్నానని నిర్ధారణ చేసుకున్న వినయుడు తను రాసుకున్న చీటీని చాణక్యుడు ఇచ్చిన పావురం కాలికి కట్టి దానిని గాలిలోకి ఎగరేసాడతను.

* * *

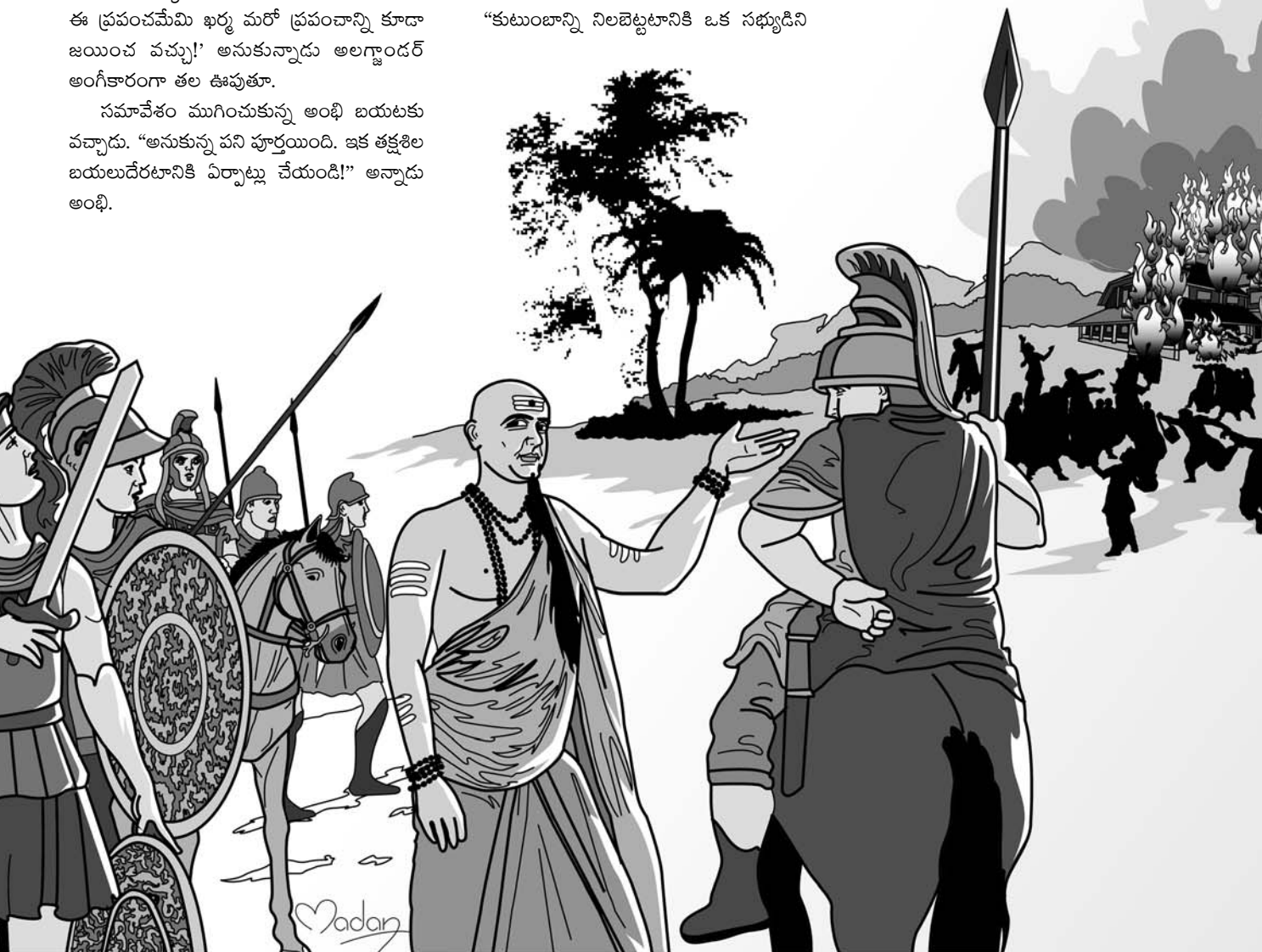
“కుటుంబాన్ని నిలబెట్టటానికి ఒక సభ్యుడిని

పుట్టగంటి గావీకృష్ణ

త్యాగం చేయవచ్చు. ఊరి కోసం ఒక కుటుంబాన్ని త్యాగం చేయవచ్చు. దేశం కోసం ఒక ఊరిని త్యాగం చేయవచ్చు. కానీ, ఆ రాజ్యమే నీకు వరాయి దయిసవుడు నిన్ను నీవు రక్షించుకోవటానికి ఆ రాజ్యాన్నే త్యాగం చేయాలి!” అంటూ విద్యార్థులకు చెప్పున్న పాఠం ముగించుకున్న చాణక్యుడు అప్పుడే విశ్వవిద్యాలయం నుండి బయటకు వెళ్తున్నాడు.

మరికాసేపట్లో నగరంలో యువతని ఉద్దేశించి అతను ప్రసంగించవలసి ఉంది. తమ రాజు అంభి

విదేశీ ఆక్రమణదారుడి ముందు లొంగి పోవటానికి సిద్ధమయ్యాడన్న వార్త తక్షణిలలో దావానలంలా వ్యాపించింది. చాణక్యుని ప్రసంగాలు అంభికి వ్యతిరేకంగా వారిని ప్రేరేపించే ప్రయత్నం చేస్తున్నాయి.

చాణక్యుడు చేసే ప్రసంగాలకు ప్రజలలో అంగీకారం, అంగీకరించగల ధైర్యం ఎంత ఉన్నాయో తెలియదు కానీ, వినటానికి మాత్రం జనం బానే పోగవుతున్నారు. చాణక్యుడు దూరదృష్టితో చెప్పున్న మాటలు అంత త్వరగా ప్రజలకు అర్థం కావటం లేదు. ఎప్పుడో ఏదో జరుగుతుందని ఇప్పుడు కోరి కోరి యుద్ధం ఎందుకు కొని తెచ్చుకోవాలో వారు అర్థం చేసుకోలేక పోతున్నారు. 'ఒకే జాతి-ఒకే దేశం', 'అఖండ భారతం' లాంటి మాటలు వారి చెవికి ఎక్కటం లేదు.

అలాంటి మరో ప్రసంగం ఇవ్వటానికి బయలుదేరిన చాణక్యుడి చూపు ఆకాశంలో ఎగురుకుంటూ వస్తున్న పావురం మీద పడింది. అతను చూస్తుండగానే అది వచ్చి అతని భుజం మీద వారింది. దాని కాలికి కట్టి ఉంది చిన్న గుడ్డ పేలిక. అది విప్పి సమాచారాన్ని చదివాడు. ఇక తనకు, తక్షణిలకు రుణం తీరిపోయిందన్న వాస్తవం వెంటనే అర్థమయింది.

అంతే కాదు తను అక్కడ నుండి బయట పడటానికి సమయం కూడా తక్కువ ఉందని అర్థం అయింది.

వెనుతిరిగి తన విద్యార్థులను పిలిచాడు చాణక్యుడు.

పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చారువారు.

వారిలో ఒకరిని పంపి ధర్మపాలుడిని కూడా

తను చేయాల్సిందంతా చేసిన చాణక్యుడు మిగిలి పోయిన మరికొన్ని పనులు చేయటానికి నగరంలోకి బయలుదేరాడు. విశ్వవిద్యాలయం ప్రధాన ద్వారం దగ్గరకు వచ్చిన చాణక్యుడు దూరం నుండి వస్తున్న ఒక చిన్న సైనిక పటాలాన్ని చూసి ఆగిపోయాడు. వస్తున్నవారు సైనికులే కానీ గాంధార సైనికులు కాదు. వారి వేష భూషణాదులను బట్టి వారు యవనులని అర్థమైంది.

అక్కడకే పిలిపించాడు చాణక్యుడు.

తనను, ఈ గ్రంథాలయంలోని గ్రంథాలను పట్టుకురమ్మంటూ అలగ్నాండర్ ఇచ్చిన ఆజ్ఞ గురించి అందరికీ చెప్పాడు. "ఎట్టి పరిస్థితుల్లో మన విజ్ఞానాన్ని ఆ యవనుల చేతుల్లో పడనీయరాదు. మీలో కొంతమంది నగరంలోకి వెళ్లి ఎద్దల బండ్లు తీసుకురండి. మిగిలిన వారు మన గ్రంథాలయంలోని తాళపత్ర గ్రంథాలను కొంతకాలం సురక్షితంగా ఉండే

విధంగా సంరక్షించండి. వాటిని బండ్ల మీద తక్షణిల బయటకు తరలించండి. మనకు విశ్వాసంగా ఉంటారని భావించే వ్యక్తుల ఇళ్లలో భద్రపరచండి. అలగ్నాండర్ దృష్టి మళ్లిన తరువాత తిరిగి వెనక్కి తీసుకు వద్దాం!" అంటూ చకచకా ఆజ్ఞలు ఇచ్చాడు.

విద్యార్థులందరూ ఎటువారు అటు పరుగెత్తారు.

"అంతా బానే ఉంది కానీ, అలగ్నాండర్ సైనికులు వచ్చి ఖాళీ గ్రంథాలయాన్ని చూస్తే ఊరుకుంటారా? వారి కోపం విద్యార్థుల మీదకు మళ్లదూ?" అన్నాడు ధర్మపాలుడు.

అంతటి విపత్తర పరిస్థితుల్లో కూడా విద్యార్థుల క్షేమం గురించి ఆలోచిస్తున్న ఆయన మీద చాణక్యుని గౌరవం మరింత పెరిగింది.

"దానికీ ఒక ఉపాయం ఉంది ఆచార్య! అది అమలు చేయాలంటే మీ అనుమతి అవసరం" అన్నాడు చాణక్యుడు.

"ఇవన్నీ అనుమతి తీసుకునే చేస్తున్నావా? చెప్పు ఏం చేయాలో?"

"మన గ్రంథాలయాన్ని తగులబెట్టాలి. అప్పుడు గ్రంథాలు పరాయి దేశ సైనికుల చేతిలో పడవు. ఎవరి మీదా కోపం మిగలదు."

"బాగుంది. కానీ ఖాళీ గ్రంథాలయం తగులబడితే ఎలా? అందులో గ్రంథాలు లేవని ఆనవాలు తెలిసి పోదూ!"

"ఒక పనిచేద్దాం. గ్రంథాలను తీసివేసి, ఖాళీ తాళపత్రాలను ఉంచుదాం. అప్పుడు ఆ అనుమానం కూడా రాదు!" అన్నాడు చాణక్యుడు.

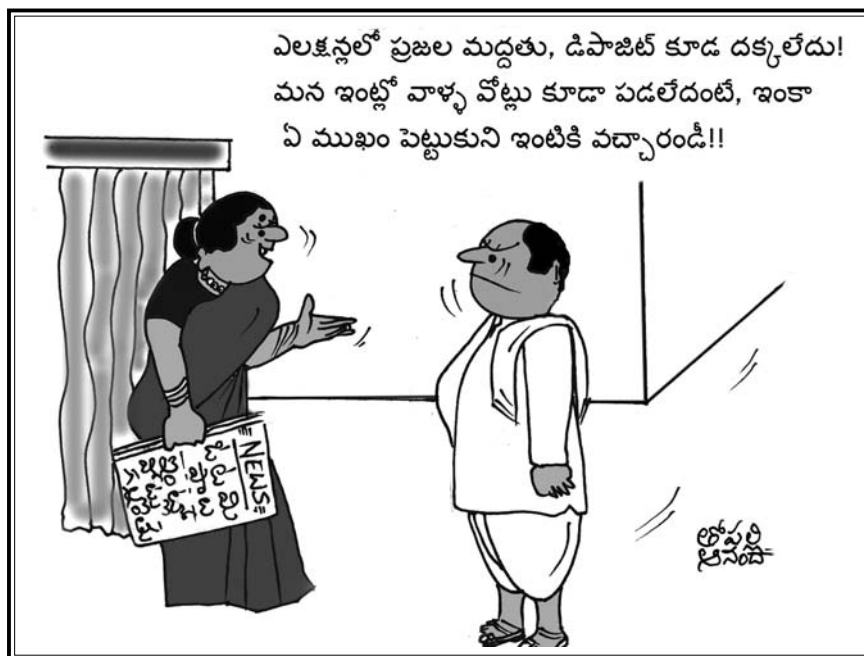
"నీ దగ్గర ప్రతి ప్రశ్నకీ సమాధానం ఉంటుంది చాణక్య!" అంటూ నవ్వి అంగీకారం తెలిపాడు ధర్మపాలుడు.

మరుక్షణం విద్యార్థుల పరుగులు మొదలయ్యాయి. ఎవరికి అప్పచెప్పిన పనులు వాళ్లు చేయటం మొదలుపెట్టారు. ఘడియ తరువాత బండ్లు వచ్చాయి. మరో ఘడియ తరువాత అవి నిండటం మొదలయింది. బండి వెనుక బండిగా అవి విశ్వ విద్యాలయం నుండి తరలి వెళ్తున్నాయి. గ్రంథాలు తీసిన ప్రదేశాల్లో ఖాళీ తాళపత్రాలు పెడుతున్నారని మరీ కొందరు విద్యార్థులు.

రాత్రంతా పని నడుస్తూనే ఉంది.

తెల్లవారుతోంది. తూర్పున ఉదయిస్తున్న భానుడితో పాటు, గ్రంథాలయంలో అగ్నిదేవుడు కూడా జ్వలించాడు. చిన్న రేణువులా మొదలయిన కీలలు అడ్డుకునేవారు లేకపోవటంతో అనతి కాలంలోనే పెరిగి పెద్దవయి గ్రంథాలయాన్ని దహించటం మొదలుపెట్టాయి.

అక్కడ నిజంగా ఏం జరిగిందో తెలిసినవారు కొంతమంది మాత్రమే. మిగిలిన విద్యార్థులు, నగరపౌరులు పరుగులు పెడుతూ అక్కడకు చేరుకుంటున్నారు. ఆ మహాజ్ఞాన సంపదను ఆహుతి

ఎలక్షన్లలో ప్రజల మద్దతు, డిపాజిట్ కూడ దక్కలేదు! మన ఇంట్లో వాళ్ళ వోట్లు కూడా పడలేదంటే, ఇంకా ఏ ముఖం పెట్టుకుని ఇంటికి వచ్చారండీ!!

చేస్తున్న మంటలను ఆర్పడానికి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు.

తను చేయాల్సిందంతా చేసిన చాణక్యుడు మిగిలి పోయిన మరికొన్ని పనులు చేయటానికి నగరంలోకి బయలుదేరాడు.

విశ్వవిద్యాలయం ప్రధాన ద్వారం దగ్గరకు వచ్చిన చాణక్యుడు దూరం నుండి వస్తున్న ఒక చిన్న సైనిక పటాలాన్ని చూసి ఆగిపోయాడు.

వస్తున్నవారు సైనికులే కానీ గాంధార సైనికులు కాదు. వారి వేష భూషణాదులను బట్టి వారు యవనులని అర్థమైంది.

కపోత సందేశాన్ని బట్టి వారు ఎందుకు వస్తున్నారో ఎవరూ చెప్పనవసరం లేకపోయింది. చుట్టూ చూశాడు చాణక్యుడు. పరిసర ప్రాంతంలో ఎవరూ లేరు. పారిపోయే వీలులేదు. వెనక్కి వెళ్లి ఉపయోగం లేదు. అందుకే జంకూ గొంకూ లేకుండా అలానే నిలబడ్డాడు.

పటాలం వచ్చి అతని ముందు ఆగింది.

హడావుడిగా విశ్వవిద్యాలయంలోకి, బయటకు పరుగులు పెడుతున్న మనుషులను, లోపల అగ్నికి ఆహుతవుతున్న భవనాన్ని చూసి, ఎదురుగా ఉన్న చాణక్యుడితో, “ఏమిటి హడావుడి? ఎందుకా భవనం తగలబడుతోంది?” అని అడిగాడు. వారి పక్కన ఉన్న వ్యక్తి వారి మాటలను అనువదించి చెప్పాడు.

“హడావుడి ఏమీలేదు. అది నిప్పును ఆర్పటానికి చేస్తున్న ప్రయత్నం. ఎవరిదో నిర్లక్ష్యానికి, గ్రంథాలయం మొత్తం తగలబడుతోంది!” అన్నాడు చాణక్యుడు.

“ఆ తగలబడుతున్నది విశ్వవిద్యాలయపు గ్రంథాలయమా? మరి అందులో ఉండవలసిన గ్రంథాల మాటేమిటి?”

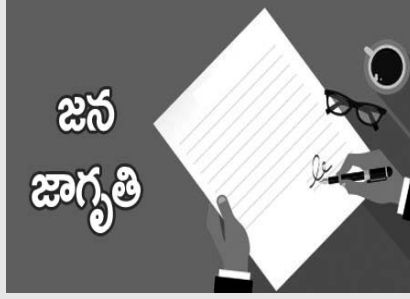
“మీరవరో పిచ్చి మారాజుల్లా ఉన్నారు. భవనం మొత్తం తగలబడిపోతోందని చెప్తుంటే, అందులో తాళపత్ర గ్రంథాలు క్షేమంగా ఉన్నాయా అని అడుగుతారేంటి?” చిరాకుగా అన్నాడు చాణక్యుడు.

అనువాదకుడు చెప్పింది విని వారు కాసేపు ఆందోళనగా తమలో తాము మాట్లాడుకున్నారు. తగలబడుతున్న భవనం నుండి గ్రంథాలను తప్పించే అవకాశం శూన్యం కాబట్టి, కనీసం చాణక్యుడిని తీసుకువెళ్ళామని, “ఇక్కడ చాణక్యుడు ఎక్కడ ఉంటాడు?” అని అడిగాడు పటాలంలో గుర్రం మీద కూర్చున్న వ్యక్తి.

ధోవతి, అంగవస్త్రం కట్టి అత్యంత సామాన్యంగా కనిపిస్తున్న వ్యక్తే తమకు కావలసిన చాణక్యుడని వారు ఊహించ లేదు.

“ఎవరు? విశ్వవిద్యాలయంలో ఆచార్యుడు చాణక్యుడేనా?” అర్థం కానట్టే వివరణ అడిగాడు చాణక్యుడు, ఆ అశ్వికుడిని.

(సశేషం)

ఒక్కసారి ఆలోచించాలి!

సీఎఫ్, ఎన్ఎస్ఆర్, ఎన్ఆర్సీలను తమ రాష్ట్రాల్లో అమలు చేయబోమని కాంగ్రెస్, వామపక్ష పాలిత రాష్ట్రాల నాయకులు ప్రతిజ్ఞలు చేస్తున్నారు. ప్రజల పక్షాన నిలబడవలసిన పత్రికలు కూడా కొన్ని పక్షపాత ధోరణిని అవలంబిస్తున్నాయి. అయితే సామాజిక మాధ్యమాల్లో సైతం సీఎఫ్, ఎన్ఎస్ఆర్ కి మద్దతు లభిస్తోంది. ఈ సందర్భంగానే సోషల్ మీడియాలో ఒకరు లెబనాన్ గురించి ప్రస్తావించారు. 1970వ దశకంలో లెబనాన్ స్వర్గంలా ఉండేది. విభిన్న మతాలు పరమత సహనంతో ఉండేవారు. గొప్ప గొప్ప విద్యాసంస్థలు, బ్యాంకింగ్ వ్యవస్థలు ఉండేవి. ముఖ్య పట్టణం బీరూట్ పారిస్ ని తలపించ జేసేది. అయితే కేవలం ముప్పై ఏళ్లలో ఆ దేశం పరిస్థితి కుక్కలు చింపిన విస్తరిలా తయారైంది. అక్కడ 70 శాతం జనాభా ఉన్న క్రైస్తవులు అక్కడ 30 శాతానికి తగ్గిపోయి మైనారిటీగా మారిపోయారు. వలసదారులుగా వచ్చి మైనారిటీ లుగా ఉన్న ముస్లింలు కుటుంబ నియంత్రణ పాటించక పోవడం వల్ల మెజారిటీగా అవతరించి విజృంభిస్తూ ఇతర మతాల వారి సంస్కృతులను నాశనం చేయడమే వనిగా పెట్టుకున్నారు. ప్రస్తుతం ఆ దేశం అలజడులు, ఆందోళనలు, హత్యలు, మానభంగాలు, మత మార్పిడులతో అట్టుడుకుతోంది. సీఎఫ్ ను వ్యతిరేకించేవారు ఈ విషయం గుర్తించాలి.

- సుభాష్, కాకినాడ

కేంద్రం జోక్యం చేసుకోవాలి!

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజకీయాలు రోజుకో రంగు పులుముకుంటున్నాయి. అధికార వైసీపీ, ప్రతిపక్ష తెదేపా నాయకుల మధ్య మాటల యుద్ధం మితిమీరుతోంది. గత నలభై రోజులుగా రాజధాని అమరావతిని తరలించొద్దంటూ అమరావతి చుట్టుప్రక్కల గ్రామాల రైతులు చేస్తున్న రిలే నిరాహార దీక్షలను ఎవరూ పట్టించుకోవడం లేదు. మూడు రాజధానులను కచ్చితంగా ఏర్పాటుచేసి తీరుతామని చెబుతున్నా.. అధికార పార్టీ ఈ విషయంలో అమరావతి రైతులకు స్పష్టమైన

హామిని ఇప్పటికీ ఇవ్వలేదు. మరోవైపు టీడీపీ సైతం ఈ విషయంలో రాజకీయ పబ్లింగు గడుపుకోవాలనే చూస్తోంది తప్ప రైతుల పక్షాన నిలబడటం లేదు. ఈ నేపథ్యంలో రాజధాని రైతులు ఆశిస్తున్నట్లుగా ఈ విషయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం జోక్యం చేసుకొని ఇటు ప్రజలకు, అటు రాజధాని ప్రాంత రైతులకు న్యాయం జరిగేలా చర్యలు తీసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది.

- ఎం. రమణారెడ్డి, నంద్యాల

అభివృద్ధిపై దృష్టి పెట్టాలి!

తెలంగాణ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగా రెండోసారి అధికారం చేపట్టిన తర్వాత ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ వ్యవహార శైలిలో మార్పు వచ్చింది. 2018 ఎన్నికల మేనిఫెస్టోలో పొందుపర్చిన ఏ ఒక్క అంశాన్ని అమలు పరచడం లేదు. రెండో దఫా అధికారం చేపట్టగానే నిరుద్యోగులకు రూ.3 భృతి, 57 ఏళ్లు నిండిన వృద్ధులకు ఆసరా ఫించన్ల పథకం కింద రూ. 2000 ఇస్తానని చెప్పి ఇప్పటి వరకు ఒక్కరూపామ కూడా విడుదల చేయలేదు. మిషన్ భగీరథ, మిషన్ కాకతీయ పనులు ఎక్కడికక్కడే ఆగిపోయాయి. కేసీఆర్ కిట్ లో పెండింగ్ నిధులు ఇంకా విడుదల కాలేదు. కేజీ టు పీజీ ఉచిత విద్యకు ఒక్క అడుగు కూడా ముందుకు పడటం లేదు. రాష్ట్ర రెవెన్యూ శాఖలో అవినీతి రాజ్యమేలుతున్నా ప్రభుత్వం పట్టించుకోవడం లేదు. ఇటీవల రాష్ట్రంలో చివరి ఎన్నికల క్రతువు అయిన ‘మున్సిపాల్స్’ కూడా పూర్తయ్యాయి. కాబట్టి ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం అభివృద్ధి, సంక్షేమాలపై దృష్టి పెడితే మంచిది. లేకపోతే రాష్ట్రం ఆర్థికంగా ఇంకా నష్టపోయే ప్రమాదం పొంచి ఉన్నది.

- జాహ్నవి, జగిత్యాల

లేఖలను ఆహ్వానిస్తున్నాం

‘జనజాగృతి’ శీర్షిక కోసం పాఠకులు చక్కని దస్తూరితో కార్డుపై రాసి పోస్ట్ చేయండి. లేదా తెలుగులో టీడీపీ చేసే jagritiweekly@gmail.comకు మెయిల్ చేయండి. కార్డు లేదా మెయిల్ నష్టెట్టులో ‘జనజాగృతి’ అని రాయాలి.

- సంపాదకుడు

శ్రీలంకపై సర్వత్రా రాజ్యాంగ సవరణలు తేవాలనుకుంటున్నట్లు జనవరి 15న రష్యా ఫెడరేషన్ అసెంబ్లీని ఉద్దేశించి చేసిన వార్షిక ప్రసంగంలో అధ్యక్షుడు వ్లాదిమిర్ పుతిన్ ప్రకటించారు. ఈ సవరణల వల్ల రష్యాలో పాలనా సమీకరణాలలో ఇతోధికంగా మార్పు వచ్చే అవకాశం ఉంది. అలాగే రష్యాపై మరింత పట్టు సాధించడం కోసమే పుతిన్ ఈ సవరణలకు పూనుకుంటున్నారు. ఈ ప్రసంగం తరువాత ప్రధాని దిమిత్రి మెడ్యుదేవ్ సహా మొత్తం మంత్రిమండలి రాజీనామా చేసింది. అధ్యక్షుడిగా నాలుగవసారి బాధ్యతలు చేపట్టి ఏడాది కూడా కాకుండానే పుతిన్ కీలక రాజ్యాంగ సవరణల ద్వారా 2024 తరువాత కూడా అధికారంలో కొనసాగేందుకు బాటలు వేసుకోవడం ప్రారంభించారు. మెడ్యుదేవ్ రాజీనామా చేసిన ఒకరోజు తరువాత రష్యా రాజకీయ రంగానికి పూర్తి కొత్త అయిన మాజీ పన్ను సేవల అధికారి మిఖైల్ మిషుస్త్సిన్ ప్రధానిగా నియమిస్తూ పుతిన్ ఆదేశాలు జారీచేశారు. ఆయన నియామకాన్ని అధికారిక యునైటెడ్ రష్యా పార్టీకి అధికృత కలిగిన డ్యూమా (రష్యా పార్లమెంట్) ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించింది.

సవరణల వల్ల వివిధ ప్రభుత్వ ఏజెన్సీల మధ్య అధికార పునర్వ్యవస్థీకరణ జరుగుతుందని అంటున్నారు. ముఖ్యంగా పార్లమెంట్ కు మరిన్ని అధికారాలు వస్తాయి. ఇప్పటి వరకు ప్రధాని నియామకం విషయంలో అధ్యక్షుడు తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని డ్యూమా ఆమోదించేది.

అయితే సవరణల తరువాత

అధ్యక్షుడు ఎంపిక చేసిన

ప్రధాని అభ్యర్థికి

ఇక మీదట

ముందుగానే డ్యూమా అధికారిక ఆమోదం (ఇప్పటి వరకు నామమాత్రపు ఆమోదం సరిపోయేది) అవసరమవుతుంది. అలాగే మంత్రుల నియామకానికి కూడా డ్యూమా అధికారిక ఆమోదం తప్పనిసరి.

అయితే ఈ సవరణలకు శ్రీకారం చుట్టిన సమయం, ఆ సవరణల స్వరూపం పట్ల పలు సందేహాలు వ్యక్తమవుతున్నాయి. దేశ పాలనా వ్యవస్థపై పూర్తి పట్టు సాధించడం కోసమే పుతిన్ ఈ చర్యలు చేపట్టారని అనుమానిస్తున్నారు.

ఈ సవరణల ద్వారా 2024 తరువాత కూడా అధికారం కొనసాగేందుకు పుతిన్ మరోసారి ప్రయత్నిస్తున్నారని విశ్లేషకులు అంటున్నారు. మూడవసారి ప్రధానిగా బాధ్యతలు చేపట్టేందుకు రాజ్యాంగం అనుమతించకపోవడంతో పుతిన్ ఈ సవరణలకు

అన్న అంశం మీద కూడా విశ్లేషకులు అంచనా వేస్తున్నారు. అందులో మొదటిది అధ్యక్షపదవి అలంకరించడానికి కాలపరిమితిని తొలగించడం. బెలా రస్లో మాదిరిగా ఎన్ని పర్యాయాలయినా ఆ పదవికి ఎన్నిక అయ్యే విధంగా ఏర్పాటుచేసుకోవడం. డిసెంబర్ లో జరిగిన వార్షిక సమావేశంలో రాజ్యాంగం నుంచి 'పరుసగా' అనే పదాన్ని తొలగించాలనుకుంటున్నట్లు పుతిన్ వెల్లడించారు. ఆ ప్రకారమే జనవరి 20న చేసిన సవరణల్లో 'పరుసగా' అనే పదాన్ని తొలగించారు. రెండవది, కజఖస్తాన్ మాదిరిగా రాజ్యాంగపరంగా సలహా సంఘమైన భద్రత కౌన్సిల్ ప్రధానమైన నిర్ణయాలు తీసుకునే విధంగా వీలు కల్పించడం. కౌన్సిల్ తీసుకునే నిర్ణయాలను రాష్ట్ర సంస్థలు తప్పనిసరిగా అమలుచేయాల్సి ఉంటుంది. తమ దేశంలోని ఇలాంటి కౌన్సిల్ కు కజఖస్తాన్ అధ్యక్షుడు నూర్ సుల్తాన్

పుతిన్ భల్లూక

తెరతీశారని అంటున్నారు. గత ఏడాది జరిగిన ఒక సర్వేలో 65శాతం మంది రాజ్యాంగ సవరణలకు సుముఖత వ్యక్తం చేయడంతో పుతిన్ తాను కోరుకుంటున్న రష్యాను రూపొందించడం కోసం రాజ్యాంగ సవరణ మార్గాన్ని ఎంచుకున్నారు. అలాగే 2021 సెప్టెంబర్ లో పార్లమెంట్ ఎన్నికలు ఉండడంతో పుతిన్ ప్రకటన ముందు చూపుతో చేసినదేనని అంటున్నారు. ఈ మార్పుల్లో ముఖ్యమైనది పార్లమెంట్ ను మరింత శక్తిమంతం చేయడం కూడా ఉంది. అలాగే ప్రాంతీయ కౌన్సిల్ ను కూడా రాజ్యాంగ పరిధిలోకి తేవడం. ఈ కౌన్సిల్ లో ప్రాంతీయ నాయకులు, గవర్నర్ లు సభ్యులుగా ఉంటారు. ఇది సలహా సంఘం. 2000 సంవత్సరంలో పుతిన్ ఏర్పాటుచేసిన ఈ కౌన్సిల్ అధికారాలు, విధివిధానాలు స్పష్టంగా లేవు. పుతిన్ ప్రకటించిన మార్పులతో గవర్నర్ లు మరింత బలపడటమేకాక అధ్యక్షుడి అధికారాలు తగ్గుతాయి.

పుతిన్ ప్రకటించిన మార్పుల

దృష్ట్యా ఆయన భవిష్యత్

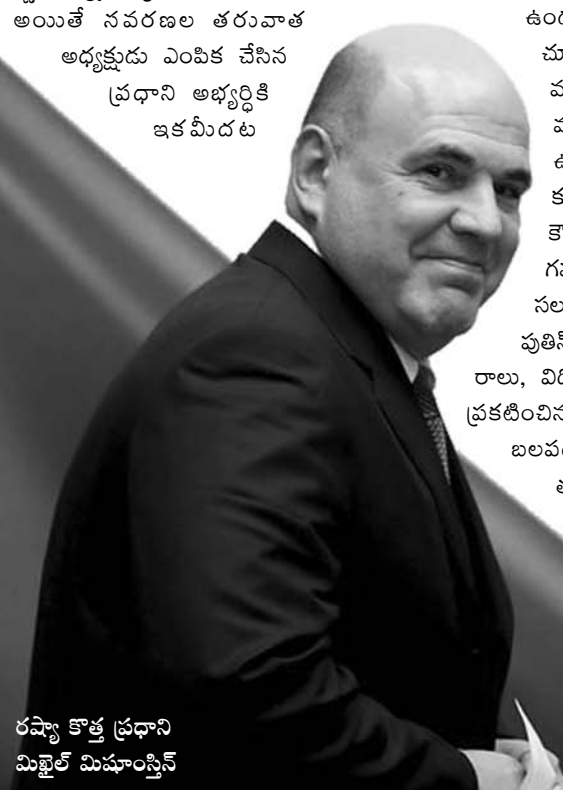
కార్యాచరణ ఎలా

ఉండవచ్చునో

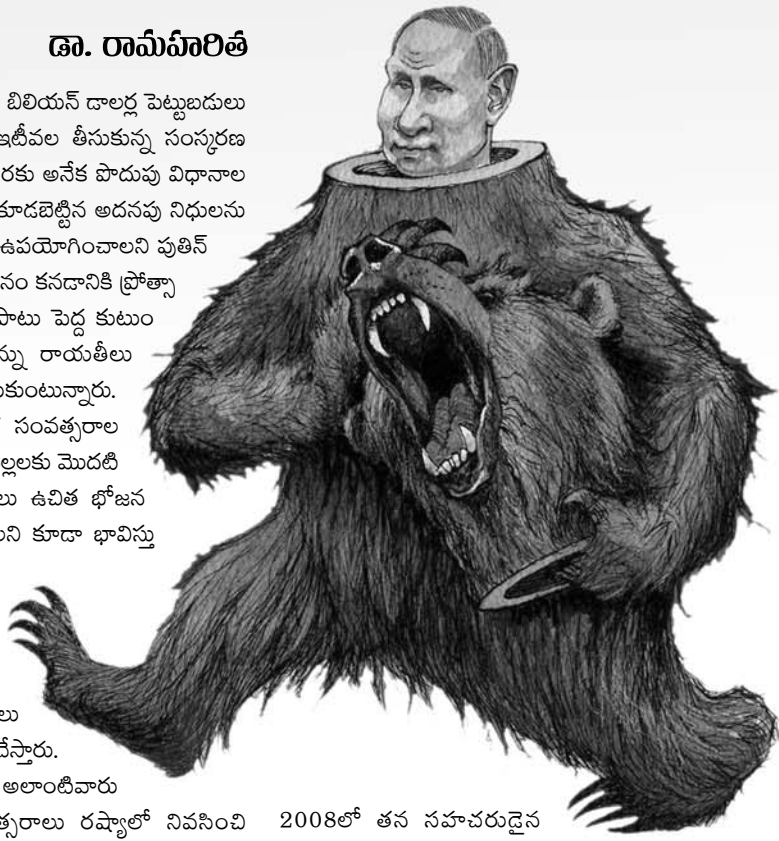
నజర్ బయేవ్ జీవితకాల చైర్మన్ అయ్యారు. అధ్యక్ష పదవి నుండి వైదొలగిన వెంటనే ఆయన ఈ బాధ్యత చేపట్టారు. ఆ విధంగా దేశ పాలనా వ్యవస్థపై పట్టును శాశ్వతంగా నిలుపుకున్నారు. అంతకు ముందు నజర్ బయేవ్ 30 ఏళ్లపాటు అధ్యక్షుడిగా ఉన్నారు. ఇప్పటివరకు నామ మాత్రపు అధికారాలు కలిగిన కౌన్సిల్ కు రాజ్యాంగబద్ధతను కల్పించడం ద్వారా కజఖస్తాన్ మార్గాన్ని అనుసరించాలని పుతిన్ భావిస్తున్నారని విశ్లేషకులు భావిస్తున్నారు. అలాగే పార్లమెంట్ అధికారాలను పెంచడం ద్వారా భవిష్యత్తులో ప్రధాని పదవి చేపట్టే అవకాశాన్ని కూడా ఆయన ఏర్పరచుకుంటున్నారు. అయితే 2021 సెప్టెంబర్ లో పార్లమెంట్ ఎన్నికలు ఉండడం వల్ల ఇప్పటికిప్పుడు పుతిన్ అధ్యక్ష పదవిని వదులుకుని ప్రధాని కావడానికి ప్రయత్నించక పోవచ్చును. కానీ 2008నాటి పరిస్థితులు పునరావృతం కావని చెప్పలేం.

పుతిన్ ప్రకటన చేసిన కొన్ని రోజులకే రాజ్యాంగ సవరణలకు వీలుకల్పించే చట్టాన్ని రూపొందించిన కార్యాచరణ సంఘం దానిని డ్యూమాకు సమర్పించింది. మొదటి పర్యాయం పరిశీలించిన తరువాత డ్యూమా ఆ ముసాయిదా చట్టానికి ఆమోదం తెలిపింది. ఫిబ్రవరిలో మరోసారి పరిశీలించి ఓటింగ్ ద్వారా నిర్ణయాన్ని తెలియజేస్తుంది. ఆ తరువాత ఏప్రిల్ లో ప్రజాభిప్రాయ సేకరణ జరుగుతుంది. అయితే ఈలోపునే ఈ సవరణలను త్వరితగతిన అమలుచేయాడానికి జరుగుతున్న ప్రయత్నాలు అంతర్జాతీయ వర్గాల్లో చర్చకు దారితీస్తోంది.

రష్యా ఆర్థికవ్యవస్థను చక్కదిద్దేందుకు కొత్త కేబినెట్ ఏర్పాటు జరిగింది. దిగజారుతున్న సామాజిక, ఆర్థిక పరిస్థితుల మూలంగా ప్రజల్లో పుతిన్ ప్రభుత్వం పట్ల

రష్యా కొత్త ప్రధాని మిఖైల్ మిషుస్త్సిన్

అసంతృప్తి నెలకొంది. ఆయన ప్రజాదరణ సూచికలు నేలను చూస్తున్నాయి. పుతిన్ పార్టీ అయిన యునైటెడ్ రష్యాకు కూడా ప్రజాదరణ తగ్గడంతో రాబోయే పార్లమెంట్ ఎన్నికల్లో స్వతంత్రంగా పోటీచేయాలని ఆ పార్టీకి చెందిన ఇప్పటి అభ్యర్థులు భావిస్తున్నారు.

ఈ ప్రజల అసంతృప్తిని తగ్గించడానికి పుతిన్ తీసుకున్న చర్యల్లో మొదటిది ప్రధానిని మార్చడం. మెద్వెదేవ్ స్థానంలో ఎలాంటి రాజకీయ ఆకాంక్షలు లేని, పాలనాదక్షత కలిగిన మిషూంస్పీన్ ను నియమించారు. ఇక విశ్వాసపాత్రుడైన మెద్వెదేవ్ ను భద్రత కొన్ని ఉపాధ్యక్షుడిగా నియమించారు. ఆ కొన్నిలోకు పుతిన్ స్వయంగా నేతృత్వం వహిస్తున్నారు.

కొన్ని సంస్కరణలను తీసుకురావడం ద్వారా మనక బారుతున్న తన రాజకీయ పరపతిని మెరుగుపరచుకో

ప్రాజెక్ట్ల కోసం 400 బిలియన్ డాలర్ల పెట్టుబడులు మొదలైనవి పుతిన్ ఇటీవల తీసుకున్న సంస్కరణ నిర్ణయాలు. ఇప్పటివరకు అనేక పొదుపు విధానాల ద్వారా పెద్దయెత్తున కూడబెట్టిన అదనపు నిధులను ఈ పథకాలన్నింటికి ఉపయోగించాలని పుతిన్ భావిస్తున్నారు. సంతానం కనడానికి ప్రోత్సాహకాలు ఇవ్వడంతోపాటు పెద్ద కుటుంబాలకు ఆదాయవన్ను రాయితీలు కూడా ఇవ్వాలని అనుకుంటున్నారు. అలాగే 3 నుంచి 7 సంవత్సరాల పిల్లలకు, పాఠశాల పిల్లలకు మొదటి నాలుగు సంవత్సరాలు ఉచిత భోజన పథకం ప్రవేశపెట్టాలని కూడా భావిస్తున్నారు. విదేశీ పౌర సత్వం లేదా నివాస అనుమతులు కలిగి అధ్యక్ష ఎన్నికల్లో పోటీ చేసేవారిపై నిబంధనలు మరింత కఠినతరం చేస్తారు.

కొత్త చట్టం ప్రకారం అలాంటివారు కనీసం 25 సంవత్సరాలు రష్యాలో నివసించి ఉండాలి. అలాగే ఎంపీలు, కేబినెట్ మంత్రులు రెండవ పౌరసత్వాన్ని కలిగిఉండడానికి కొత్త చట్టం ప్రకారం ఇక వీలులేదు. కొత్త మార్పుల ప్రకారం అంతర్జాతీయ ఒప్పందాలలో అంతర్జాతీయ చట్టపు ప్రాధాన్యతను తగ్గించి రష్యా రాజ్యాంగానికి పెద్దపీట వేస్తారు.

2000వ సంవత్సరం మార్చిలో అధ్యక్ష బాధ్యతలు స్వీకరించిన పుతిన్ రాజ్యాంగ నిబంధనల ప్రకారం వరుసగా రెండుసార్లు ఆ పదవిలో కొనసాగారు. మాజీ కేబీజీ అధినేత అయిన పుతిన్ ను బోరిస్ ఎల్సిన్ తన తరువాత ఆ పదవికి ఎంపిక చేశారు.

2008లో తన సహచరుడైన మెద్వెదేవ్ ను అధ్యక్షుడిని చేసిన పుతిన్ అధ్యక్షుడి పదవి కాలాన్ని ఆరేళ్లకు పెంచి రష్యా పాలన వ్యవస్థపై పూర్తి పట్టు సాధించారు. 2012లో 60శాతం ఓట్లతో పుతిన్ అధికారంలోకి దూసుకు వచ్చారు. ఆ తరువాత ప్రజాదరణను పెంచుకుని 2018లో ఏకంగా 76 శాతం ఓట్లు సంపాదించు కుని అధ్యక్ష పదవిని నిలబెట్టుకున్నారు. అధికారాన్ని నిలబెట్టుకునేందుకు ఇప్పటివరకు అన్ని రాజ్యాంగ అవకాశాలను ఉపయోగించు కున్న పుతిన్ ఇప్పుడు ఈ సవరణల ద్వారా ఆ పట్టును నిలబెట్టుకునేందుకు ప్రయత్నిస్తు న్నారు. 2008లో కూడా ఆయన రష్యా రాజ్యాంగంలో ఇలాంటి కీలకమైన మార్పులే తెచ్చారు.

దీర్ఘకాలం అధికారంలో కొనసాగడం వల్ల రష్యా అంటే పుతిన్ అనే పేరును ఆయన సంపాదించు కున్నారు. అలాగే చైనా అధ్యక్షుడు జిన్ పింగ్ మాదిరిగానే రాజకీయ వారసుడిని తయారు చేసుకోవడంలో పుతిన్ కు కూడా పెద్దగా ఆసక్తి లేదు. రష్యాలో అధ్యక్ష పదవితోపాటు వివిధ రాజ్యాంగ సంస్థలు ఉన్నప్పటికీ వాటన్నింటిని నామమాత్ర మైనవిగా చేశారు. ద్యూమా, ఫెడరేషన్ కొన్సిల్, భద్రతా కొన్సిల్ వంటివి పుతిన్ అధికారాలను సంతృప్తం చేసే స్థాయికి ఎదగలేకపోయాయి. దీనితో కేవలం ఒక వ్యక్తి చుట్టూనే పాలనవ్యవస్థ అల్లుకోవడంతో రష్యాలో వ్యక్తి నియంతృత్వం ఏర్పడింది. దీనికి తోడుగా ఇప్పుడు కొత్తగా చేపట్టిన రాజ్యాంగ సవరణలు అధ్యక్షుడిని 'జీవితకాలం నాయకుడిగా' చేయడానికి దారితీస్తాయి. ★

పు పట్టు

వాలని పుతిన్ ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఆర్థిక, విద్యుత్ శాఖ మంత్రులతో పాటు ఎంతో విశ్వాసపాత్రులైన విదేశాంగ మంత్రి సెర్గి లావ్రోవ్, రక్షణమంత్రి సెర్గి షోయిగులకు కొత్త కేబినెట్ లో కూడా స్థానం కల్పించారు. ఇక దేశీయ, విదేశీ విధానాన్ని రూపొందించుకునేందుకు కీలక మంత్రిత్వ శాఖలను కొత్తవారికి అప్పగించారు. ప్రజల్లో నెలకొన్న అసంతృప్తిని తగ్గించడానికి పుతిన్ ఇలాంటి చర్యలు తీసుకుంటున్నారని ప్రతిపక్ష నేత నావల్ని అభిప్రాయపడ్డారు.

తరుగుతున్న జనసంఖ్యను పెంచడం కోసం ప్రజలకు 'సంతాన పారితోషికం' ప్రకటించడం, మౌలికసదుపాయాల కల్పన, డిజిటల్ ఆర్థికవ్యవస్థ, విద్యా, ఆరోగ్య రంగాల

గెవిచి కెక్కందూ "పదపు" శాస్త్రజ్ఞురగి, ఈశాః
కె.యం గారు "రొడెగ్గ" గ్రంథిశా గ్రతి శాస్త్రజ్ఞుశాః
శాకాశి కేగేగి శాస్త్రజ్ఞి కుంత్రి గదపు యిచ్చారం!

సరైన వారసుడు, నడి

షా వారసునికి పగ్గాలు అప్పగించారు. 'కొత్త సారథి, కొత్త సవాళ్లు...' అంటూనో, ఆయన మోయబోయే భారాన్ని రాబోయే ఎన్నికలను బట్టి తూకం వేస్తూనో రొడ్డుకొట్టుడు, తూతూ మంత్రపు అంచనాలు బీజేపీ కొత్త అధ్యక్షుని ఎంపిక వేళ చేయడం కుర్రచేష్ట అవుతుంది. 1980లో బీజేపీ ఆవిర్భావం నాటి నుంచి అంటే తొలి అధ్యక్షుడు అటల్ బిహారీ వాజపేయి నుంచి కొత్తగా పూర్తిస్థాయి బాధ్యతలు స్వీకరించిన జగత్ ప్రకాష్ నడ్డా వరకు సవాళ్లు కొత్తకాదు. అయినా నేటి వరిస్థితి కీలకమని చెప్పకతప్పదు. ఆ కోణం నుంచి నడ్డా బాధ్యతల గురించి అంచనా వేసుకోవాలి.

బీజేపీ వ్యతిరేకత పేరుతో హిందూ, భారత వ్యతిరేక శక్తులు ఏకమవుతుంటే, బీజేపీ లేదా ఆ పార్టీ మీద ఉన్న ముద్ర మేరకు హిందువులు ఏకం కాకుండా ఉండడం సాధ్యమా? జరుగుతున్నది

అధ్యక్షునిగా ఎంపికయ్యారు. కొద్దికాలంలోనే భారత రాజకీయాల మీద తనదైన ముద్ర వేసి, అసాధారణ వ్యూహకర్తగా పేరు తెచ్చుకున్న అమిత్ షా వారసుడు జేపీ నడ్డా. నడ్డా మీద ఒక అంచనాకు రావడంలో ఈ అంశం కీలకంగా ఉండేదే! 2019లో రెండో దఫా సరేంద్ర మోదీ అధికారం చేపట్టినప్పుడు నడ్డాకు మంత్రివర్గంలో స్థానం దక్కలేదు. ఒకే వ్యక్తి, ఒకే పదవి అన్న పార్టీ నిబంధన మేరకే నడ్డాకు చోటు దక్కలేదు. నడ్డా అమిత్ షా వారసుడని ఆనాడే నిర్ధారణ అయింది. బీజేపీ ఆవిర్భావం, 1980 నుంచి బీజేపీ అధ్యక్ష పదవిని అధిరోపించిన అటల్ బిహారీ వాజపేయి, ఎల్ కె అడ్వాణి, డాక్టర్ మురళీ మనోహర్ జోషి, జానా కృష్ణమూర్తి, కుశభాష్ ధాత్రే, బంగారు లక్ష్మణ్, నితిన్ గడ్కరీ, వెంకయ్య నాయుడు, రాజ్ నాథ్ సింగ్... ఇలా ప్రతి ఒక్కరు సవాళ్లను, చిక్కుముళ్లను ఎదుర్కొంటూనే పార్టీని అనేక యుద్ధాలలో విజయం సాధించేటట్లు చేయగలిగారు. రెండు లోక్ సభ స్థానాల దగ్గర మొదలయిన పార్టీ ప్రయాణం ఇవాళ 283 స్థానాలకు చేరుకుంది. కానీ అమిత్ షా, ఆయన వారసుడు నడ్డా నాయకత్వం చేపట్టిన నాటి పరిస్థితులు వలు కోణాల నుంచి భిన్నమైనవి. అయోధ్యలో వివాదాస్పద కట్టడం కూల్చివేత నాడు పార్టీ మీద శత్రు శిబిరం లేపిన దుమారం కంటే ఇది భిన్నమైనది. మెజారిటీ ప్రజల మనోభావాలకు దగ్గరగా ఉన్నప్పటికీ ఒక ఎదురుగాలి లోనే ప్రయాణం సాగింది. ఇదంతా శత్రు శిబిరం, మీడియాలు వ్యూహ ఫలితమే. బీజేపీ మీద నేటి విమర్శలు భవిష్యత్ భారతం మీద, ముందు తరాల మీద ప్రభావాన్ని చూపుతాయి. వాటి తీవ్రత అలాంటిది. ఒకప్పుడు బీజేపీ మీద హిందుత్వవాద పార్టీ అని, ఉత్తరాది పార్టీ అని, అగ్రకులాల పార్టీ అని, కింది కులాల వ్యతిరేక పార్టీ అని, తిరోగమన వాద పార్టీ అని విమర్శలు వినిపించేవి. ఇప్పుడు ఇవేవీ ఎవరినీ ఆశ్చర్యపరచవు.

ఢిల్లీలోని ఫాహీసీబాగ్ తరహాలోనే సీఎపికు వ్యతిరేకంగా ముస్లిం మహిళలు, మిల్లాలతో హైదరాబాద్ లోని పాతబస్తీలో నిరసన మొదలయింది. కశ్మీర్ పండిట్ల కోసం మాట్లాడనివారు రోహింగ్యా ముస్లింలకు దేశంలో ఆశ్రయం కల్పించాలని ఉద్యమాలు చేస్తున్నారు. న్యాయస్థానాలను ఆశ్రయిస్తున్నారు. సీఎపితో లాభం పొందేవారు పాకిస్తాన్, బంగ్లాలో మత వివక్షకు గురి అవుతున్న నిమ్న కులాలవారేనన్న వాస్తవాన్ని కూడా ఈ దేశంలో

భారతీయ జనతా పార్టీ (బీజేపీ) అనుకూల దృక్పథం, వ్యతిరేక ప్రచారం - ఇదే నేటి భారత రాజకీయ దృశ్యం. రాజకీయ తాత్వికతా కోణం నుంచి చూసినా ఇంత స్పష్టమైన విభజన రేఖ స్వతంత్ర భారత చరిత్రలో ఇదే మొదటిసారి. భారతీయ సమాజ నడత, నడక కూడా దీనినే ప్రతిబింబిస్తున్నాయి. 1946 నాటి ముస్లింలీగ్ 'ప్రత్యక్ష చర్య' హెచ్చరికను గుర్తు చేసే విధంగా కొన్ని పార్టీలు, కొందరు వ్యక్తులు, స్వయం ప్రకటిత మేధావులు వ్యవహరించడం నేడు కనిపిస్తున్నది. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత కొన్ని సందర్భాలలో భారతీయ సమాజం చీలిక అంచుకు వచ్చిన సందర్భాలు ఉన్నాయి. కానీ అందులో అంతర్యుద్ధం నినాదాలు, విభజన ప్రేలాపనలు లేవు. అలాగే అంతర్జాతీయ వేదికలు భారత్ మీద, బీజేపీ మీద నిందలకు పదును పెట్టడం మరొక విపరీణామం. ఇలాంటి నేపథ్యంలో బీజేపీ సారథి మారారు. ఒకరికి ఒకే పదవి అన్న నినాదాన్ని ఈ స్థితిలో కూడా పక్కన పెట్టి బట్టం గడపకుండా నిన్నటి వరకు అధ్యక్షునిగా ఉన్న అమిత్

అదే. కానీ బీజేపీ అనుకూల శిబిరం మౌనాన్ని ఇష్టపడుతుంది. దేశభక్తిని తమ చిరునామాగా చెప్పుకుంటుంది. సానుకూల దృక్పథంతో, సేవ ద్వారానే దేశ ప్రజల మెప్పు పొందడం ఈ శిబిరం ఆశయం. ఇది సత్ఫలితాన్నే ఇచ్చింది. ఓటు బ్యాంకు రాజకీయాలు ఉనికిని కోల్పోతున్నాయి. మెజారిటీ ప్రజల మనోభావాలు కొన్ని దశాబ్దాల తరువాత మన్ననలకు నోచుకుంటున్నాయి. ఈ మౌనాన్ని బీజేపీ వ్యతిరేక శిబిరం అలుసుగా తీసుకుంటున్నది. మరొక మాటలో చెప్పాలంటే బీజేపీ వ్యతిరేకత మాటున హిందూ వ్యతిరేక ప్రచారాన్ని జాతీయ స్థాయి నుంచి అంతర్జాతీయ స్థాయికి తీసుకుపోయింది. ఇదే ఈ సమగ్రతకు పొగ పెట్టగలుగుతుంది. పాకిస్తాన్ తో సమంగా ఈ దేశంలోని బీజేపీ వ్యతిరేక శక్తులు ప్రచారం చేస్తున్నాయి. ఈ సమయంలో బీజేపీ సారథి మారారు.

2019, జూన్ మాసంలో బీజేపీ కార్యనిర్వాహక అధ్యక్షునిగా (వర్మింగ్ ప్రెసిడెంట్) బాధ్యతలు చేపట్టిన జగత్ ప్రకాష్ నడ్డా, ఈ జనవరి 20న పూర్తిస్థాయి

పించగల నాయకుడు

మేధావులు వెల్లడించారు. ఎందుకంటే ఇలాంటి వాస్తవాలు బయటపెడితే అది బీజేపీకి అనుకూలం కావచ్చు. మరొక చక్కని ఉదాహరణ. కేరళలో క్రైస్తవ బాలికలను ఇస్లాంలో మతం మార్చి ఐఎస్ ఉగ్ర వాదులుగా మార్చివేస్తున్నారంటూ కేథలిక్ గురువు ఒకరు ఆరోపణ చేశారు. ఇలాంటి ఆరోపణలు ఇప్పుడు చేయడం సరికాదని పీపుల్స్ ఫ్రంట్ ఆఫ్ ఇండియా అనే ముస్లిం ఉగ్రవాద అనుబంధ సంస్థ కేరళ అధ్యక్షుడు ప్రకటించడం విశేషం. ఆ ప్రకటనలు కేంద్రంలోని హిందూ అనుకూల ఫాసిస్టు ప్రభుత్వం మీద జరుగుతున్న పోరాటాన్ని బలహీనపరుస్తాయట. అంటే దేశద్రోహాల నడుమ సంఘీభావం ఒక వాస్తవం. క్రైస్తవులు హిందువులను వారి మతంలోకి మారుస్తున్నారు. క్రైస్తవులను, హిందువులను కూడా ముస్లింలు మతం మారుస్తున్నారు. ఇలాంటి వాతావరణం, వ్యూహం దేశంలో వెలుగులోకి వచ్చిన దశ ఇది. బీజేపీని చూపించి ముస్లింలు ఏకం కావాలని అనుకుంటున్న సంగతి సుస్పష్టం. 1946 నాటి ప్రత్యక్ష చర్య పిలుపు ముందు జరిగినది ఇదే. మరి, బీజేపీ నీడన హిందువులు ఏకమైతే ఎవరైనా ఎలా తప్పుపడతారు? ఇది బీజేపీ నేతలో, విశ్వహిందూ పరిషత్ నేతలో వేసిన ప్రశ్న కాదు. బీజేపీని చెడ తట్టే కొందరు దీవీ వ్యాఖ్యాతలే వేస్తున్న సబబైన ప్రశ్న. హిందువులకు అనుకూలంగా ఉందని అంతా భావిస్తున్న బీజేపీ పార్టీకి కొత్త నేత నడ్డా.

ఇలాంటి వాతావరణంలో పార్టీని నడ్డా ఎలా నడిపిస్తారన్న ప్రశ్న సహజమే అయినా, దానికి సమాధానం వెతికే ముందు అమితేషా భారత హోంశాఖ మంత్రిగా వ్యహరించిన తీరును సమీక్షించుకోవాలి. షా గొప్ప ఎన్నికల వ్యూహకర్తగా పేరు తెచ్చుకున్నారు. 2019 ఎన్నికలలో బీజేపీకి 283 స్థానాలు తేగలిగారు. తన సిద్ధాంతం ఏమిటో ఎలాంటి శషభిషలు లేకుండా వెల్లడించి మరి ఈ విజయం తెచ్చారు. బీజేపీ అంటే ఆర్ఎన్ఎస్

రాజకీయ విభాగం అని నిష్పర్ణగా చెప్పారు. ఇంతకు ముందు ఏ అధ్యక్షుడు ఇలా చెప్పలేదు. ఎందుకంటే ఆర్ఎన్ఎస్ కూడా బీజేపీతో సంబంధాల గురించి ఆచితూచి మాట్లాడుతుంది. కానీ హోంమంత్రిగా ఆయన చేసిన సేవలను అంచనా వేయడానికి ఇవి గీటురాళ్లు కాలేవు. ఈ దేశం ఏడు దశాబ్దాలుగా ఎదుర్కొంటున్న బ్రిటిష్ పాలన మిగిల్చిన సమస్యలను పరిష్కరించడంలో షా కీలకపాత్ర పోషించారు. షా 2019లో కేంద్ర హోంశాఖ మంత్రిగా ప్రమాణం చేసిన తరువాత కొన్ని సంచలనాలు సృష్టించారు. కశ్మీర్లో 370 ఆర్టికల్ రద్దు, 35వ రద్దు 1952లో ఆవిర్భవించిన జనసంఘ కాలం నుంచి జాతీయ వాదులు ఆకాంక్షిస్తున్నారు. అది అమితే షా హయాంలో పూర్తయింది. ఇది ఆయన రాజకీయ ప్రస్థానంలో చిరస్థాయిగా నిలిచిపోయే కలికితురాయి. ట్రిపుల్ తలాక్ అంశానికి ఒక ముగింపు ఇచ్చిన ఘనత కూడా ఆయనకు దక్కుతుంది. రామజన్మ భూమి వివాదానికి స్పష్టి పలికే విధంగా సుప్రీం కోర్టు తీర్పు ఇచ్చింది. ఆ వివాదానికి ఉన్న నేపథ్యాన్ని బట్టి ఆ తీర్పు అనంతర పరిస్థితులు సజావుగా ఉండగలవని ఎవరూ అనుకోలేరు. దేశ సమైక్యత, మైనారిటీలలో ఉగ్రవాదులైన వారి ప్రతిచర్యలు, పాకిస్తాన్ వ్యాఖ్యలు, దీని ప్రతిస్పందనలు ఇవన్నీ కీలకాంశాలు. కానీ ఒక్క అల్లరి కూడా జరగకుండా ఆ రోజు గడిచింది. దీనికి హోంమంత్రి కారకుడంటే అతిశయోక్తి కాదు. ఇందుకు పార్టీ అండ, ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ మద్దతు వాస్తవాల్లే అయినా, ముందుండి నడపగలగడమే అసలు సామర్థ్యం. మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్లలో షా హయాంలోనే పార్టీ అధికారంలోకి రాలేకపోయింది. పరిస్థితులు వేరైనా మహారాష్ట్రలో కూడా అదే జరిగింది. ఈ రాష్ట్రాలలో పార్టీ అధికారంలోకి రాలేకపోయింది తప్పితే, ప్రజా హృదయాలలో, ఓట్ల శాతంలో తన ప్రభావం తగ్గలేదని మాత్రం నిరూపించుకుంది.

బీజేపీకి సవాళ్లు పెరుగుతున్నాయి. అది కూడా పదునెక్కుతూ పెరుగుతున్నాయి. షా వలెనే నడ్డా కూడా ఎన్నికల వ్యూహాలలో అతేరిన వాడే. 2019 లోక్ సభ ఎన్నికలలో ఉత్తరప్రదేశ్ కు ఆయన పరిశీలకునిగా ఉన్నారు. గుజరాత్ మాజీ మంత్రి గోర్ధన్ జాఫియా ఆయనకు సహాయకుడు. ఇద్దరు కలసి యాభయే శాతం ఓట్లు సాధించారు. 64 ఎంపీ స్థానాలు గెలిచి తెచ్చారు. కానీ బీజేపీ అంటే ఎన్నికల రాజకీయాలకు పరిమితమైన పార్టీ కాదు. అలా అని దేశంలో ఏ పార్టీ అయినా ఎన్నికల రాజకీయాలను విస్మరించడం అసహజంగా ఉంటుంది. ఆ విధంగా చూస్తే నడ్డా ఎదుర్కొనబోయే తొలి సవాలు, ఢిల్లీ అసెంబ్లీ ఎన్నికలు. ఈ ఎన్నికలలో బీజేపీ విజయం ఆయన మీద సమ్మకాన్ని ఇంకాస్త పెంచే పరిణామం అవుతుంది. మరొక విధంగా జరిగినా అది ఆయన ప్రస్థానానికి అడ్డంకి కాలేదు. 59 ఏళ్ల నడ్డా మీద ఇంత గురుతర బాధ్యతను ఉంచడం వెనుక బీజేపీ అధినాయత్వానికి ఉన్న భరోసా ఏమిటి? ఒక్కటే, 59 ఏళ్లలో దాదాపు నలభయే ఏళ్లు ఆయన ప్రజా జీవితంలో, రాజకీయ కార్యకర్తగా ఉన్నారు. అది కూడా బీజేపీ వెంటే ఉన్నారు. చట్టసభ సభ్యునిగా, మంత్రిగా అనుభవం ఉంది. మచ్చ లేని నేతగా పేరుంది. ఆడంబరాన్ని ప్రదర్శించారు. తక్కువే మాట్లాడతారు.

బీజేపీ నేతలలో చాలామంది వలెనే నడ్డా కూడా జయప్రకాశ్ నారాయణ్ సంపూర్ణ విప్లవం ప్రభావం తోనే, చిన్న వయసులోనే సామాజిక జీవితంలో ప్రవేశించారు. స్వయం సేవక్ అయిన నడ్డా రాజకీయ ప్రవేశం బిహార్ లో జరిగింది. స్వస్థలం హిమాచల్ ప్రదేశ్. తండ్రి ఎన్ఎల్ నడ్డా రాంచీ విశ్వవిద్యాలయం వైఎస్ చాన్సలర్ గా పనిచేశారు. జేపీ నడ్డా 1977లోనే పట్నా విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థి సంఘం కార్యదర్శిగా ఎంపికయ్యారు. తరువాత హిమాచల్ ప్రదేశ్ విశ్వ విద్యాలయంలో న్యాయశాస్త్రం చదివారు. అప్పుడే ఏబీపీలో చేరారు. విద్యార్థి సంఘం ఎన్నికలలో

బీజేపీ నేతలలో చాలామంది వలెనే నడ్డా కూడా జయప్రకాశ్ నారాయణ్ సంపూర్ణ విప్లవం ప్రభావం తోనే, చిన్న వయసులోనే సామాజిక జీవితంలో ప్రవేశించారు. స్వయం సేవక్ అయిన నడ్డా రాజకీయ ప్రవేశం బిహార్ లో జరిగింది. స్వస్థలం హిమాచల్ ప్రదేశ్. తండ్రి ఎన్ఎల్ నడ్డా రాంచీ విశ్వవిద్యాలయం వైఎస్ చాన్సలర్ గా పనిచేశారు. జేపీ నడ్డా 1977లోనే పట్నా విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థి సంఘం కార్యదర్శిగా ఎంపికయ్యారు. తరువాత హిమాచల్ ప్రదేశ్ విశ్వ విద్యాలయంలో న్యాయశాస్త్రం చదివారు. అప్పుడే ఏబీపీలో చేరారు. విద్యార్థి సంఘం ఎన్నికలలో అధ్యక్షునిగా పోటీ చేసి, 1984లో ఎన్ఎఫ్ఐని మొదటిసారి ఓడించి, ఏబీపీకి పట్టం కట్టిన ఘనత ఆయన సాధించారు.

అధ్యక్షునిగా పోటీ చేసి, 1984లో ఎన్ఎఫ్ఐని మొదటిసారి ఓడించి, ఏబీవీపీకి పట్టం కట్టిన ఘనత ఆయన సాధించారు. ఏబీవీపీకి 1986 నుంచి 89 వరకు జాతీయ కార్యదర్శి. తరువాత 1991లో బీజేపేయం నాయకుడయ్యారు. అప్పటికి ఆయన వయసు 31 సంవత్సరాలు. ఈ కాలంలోనే నరేంద్ర మోదీ, నితిన్ గడ్కరీ, అమిత్ షాలతో సన్నిహితంగా పనిచేశారు. 1993లో హిమాచల్ అసెంబ్లీకి ఎన్నికై, సభలో ప్రతిపక్ష నేత హోదా పొందారు. 1998లో మరొకసారి నెగ్గి మంత్రి అయ్యారు. 2010లో నితిన్ గడ్కరీ అధ్యక్షుడైనప్పుడు బీజేపీ జాతీయ కార్యదర్శిగా పనిచేశారు. అసెంబ్లీకి, లోక్ సభ, రాజ్యసభలకి కూడా ఆయన ఎన్నికయ్యారు. నడ్డా శ్రీమతి మల్లిక హిమాచల్ విశ్వవిద్యాలయంలో చరిత్ర ఆచార్యులు.

ఇప్పుడు ప్రపంచం నిశితంగా పరిశీలిస్తున్న భారత దేశ రాజకీయ పార్టీ బీజేపీ. అమెరికాలో రిపబ్లికన్ పార్టీ, డెమాక్రాటిక్ పార్టీ, ఇంగ్లండ్ లో లేబర్

నెట్టి వేసిన సీఎంఎ ఆందోళనలు ఎలా ముగుస్తాయి? అందులో ప్రభుత్వం, అధికార పార్టీ పాత్ర ఎలా ఉండబోతోంది? అసలు ఆకృతీలేని ఎన్ఆర్సిని అడ్డుకోవడానికి మొదలైన ఈ అల్లర్లు ఆగేదెలా? వీటి ఆధారంగా విశ్వవ్యాప్తంగా బీజేపీ మీద సాగుతున్న దుప్రచారం సంగతేమిటి? ట్రిపుల్ తలాక్, 370 రద్దు వంటి కీలక అంశాలను ఒక కొలిక్కి తెచ్చిన బీజేపీ తరువాత ఎలాంటి అడుగు వేయబోతున్నదో ఇప్పటికే కొన్ని అంచనాలు ఉన్నాయి. ఇవన్నీ శత్రు శిబిరం రెచ్చి పోవడానికి ఎంతగా ఆస్కారం కల్పించినా, జాతీయ ప్రయోనాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని, దేశభద్రతను ఆకాంక్షించి చేస్తున్నవి. పాక్ ఆక్రమిత కశ్మీర్ ను స్వాధీనం చేసుకోవడం మోదీ ప్రభుత్వం తరువాతి లక్ష్యమని ఇప్పటికే చాలామంది అభిప్రాయం. ఇది మోదీ నాయకత్వంలోని ఎన్డిపి ప్రభుత్వం తీసుకునే నిర్ణయం కావచ్చు. కానీ దీని మీద మొదటగా

పార్టీ, కన్గ్రెస్ పార్టీ ప్రపంచ రాజకీయాల మీద ఎలాంటి ప్రభావాన్ని చూపగలవో, అలాంటి ప్రభావం ప్రపంచ రాజకీయాల మీద, చింతన మీద ప్రసరింపజేస్తున్న పార్టీ బీజేపీ. ప్రస్తుత పరిస్థితులను గమనిస్తే, బీజేపీ కేంద్ర బిందువుగా, సీఎంఎ అడ్డం పెట్టుకుని ప్రపంచ వ్యాప్తంగా చెలరేగుతున్న విమర్శలను వింటే ప్రస్తుతం బీజేపీ స్థానం ఏమిటో అర్థమవుతుంది. ప్రపంచ రాజకీయాలలో అదొక శక్తి. ఒక ప్రబల శక్తి అని రుజువైన తరువాత విమర్శలు పెరిగాయి. దేశ విభజన వంటి పెద్ద పెద్ద నినాదాలకు పదును పెడుతున్నారు. ఇలాంటి సమయంలో భారత్ లో మరొక మహా తప్పిదం జరిగిన పడకుండా చూడగలిగేది బీజేపీ ఒక్కటే. ఇది జనం నమ్మకం. అలాంటి పార్టీకి కొత్త సారథి నడ్డా.

పార్టీ కొత్త సారథిగా నడ్డా ఎదుర్కొనబోయే సవాళ్లను చూస్తే ఢిల్లీ ఎన్నికలు చాలా చిన్నవి. ఇప్పటికే దేశాన్ని ఒక కృతకమైన వాతావరణంలోకి

స్పందించవలసినది మోదీ ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న బీజేపీయే. అంటే నడ్డాయే. తరువాతి అంశం ఉమ్మడి పౌరస్మతి. ఉమ్మడి పౌరస్మతి విషయంలో మోదీ ప్రభుత్వానికి ఎదురయ్యే చిక్కలు, చెప్పుకోవలసిన వివరణలు తక్కువేమీ ఉండవు. పార్టీ వైఖరిని దేశవాసులందరికీ ఆమోదయోగ్యంగా వెల్లడించవలసిన బాధ్యత అధికార పార్టీ అధ్యక్షుని మీద ఉంటుంది. రామాలయ నిర్మాణం పెద్ద బాధ్యత. ఈ నేపథ్యంలో హిందువుల పార్టీ అన్న ముద్ర నుంచి బీజేపీ తప్పుకోలేదు. తప్పుకోవాలని భావించదు కూడా. నడ్డా నాయకత్వంలో బీజేపీ మరిన్ని విజయాలు సాధిస్తుందని ఆశించాలి. ఇంత సుదీర్ఘ చరిత్రలో హిందువులు తొలిసారి కొన్ని విజయాలకు చేరువయ్యారు. నడ్డా నాయకత్వంలో ఆ విజయాలు అప్రతిహతంగా సాగాలని ఆశిద్దాం. నడ్డా సరైన వారసుడు. ఇంకాస్త ముందుకు నడిపించగల నాయకుడు కూడా. ★

ఏమిటీ వే

బీజేపీ వ్యతిరేక శిబిరానికి గొంతు బాగా పెద్దది. మీడియా మీద దాని ప్రభావం హద్దులెరుగ నిది. ఇప్పటిదాకా జాతీయ స్థాయికి పరిమితమైన ఈ ప్రభావం, ఇప్పుడు అంతర్జాతీయ స్థాయికి చేరుకుంది. భారతీయ జనతా పార్టీని ఎన్నికల రాజకీయాలలో ఓడించలేక భారతీయత మీద నీచమైన పద్ధతులతో దండెత్తుతున్న వర్గమది. సీఎం పేరుతో ఈ దేశంలో అడ్డా అడుపు లేకుండా సాగుతున్న ఆందోళనలు, విశ్వవిద్యాలయాలలో విభజనవాదుల వీరంగాలు, ఎన్నడూ లేనివిధంగా మొదటిసారి జాతీయ వతాకాలను భుజాన వేసుకున్న ముస్లిం మతోన్మాదుల క్రీడలు కూడా బీజేపీ వ్యతిరేక వాహినుల వ్యూహాలే.

హంగరీ మూలాలు ఉన్న అమెరికన్ కోటీశ్వరుడు జార్జ్ సోరోస్. జనవరి మూడో వారంలో జరిగిన దావోస్ సభలకు వెళ్లాడు. మోదీ భారత దేశాన్ని హిందూ దేశంగా మారుస్తున్నారని, సీఎం ద్వారా, 370 ద్వారా మైనారిటీలను బెదిరిస్తున్నారని, సీఎంతో భారత్ లోని 20 కోట్ల మంది భారతీయులు పౌరసత్వం కోల్పోతారని నోటికి వచ్చినట్టు మాట్లాడాడు. ఇండియాను హిందూ నేషన్ గా మార్చే పని మోదీ ప్రారంభించారంటూ ప్రపంచంలోని చాలా పత్రికలు కారుకూతలు కూస్తున్నాయి. జనవరి 23 నాటి ది ఎకనమిస్ట్ పత్రిక (లండన్) అసహన భారతం (ఇంటోలెరెంట్ ఇండియా) శీర్షికతో ముఖపత్ర కథనం ప్రచురించింది. ప్రపంచంలోని అతి పెద్ద ప్రజాస్వామిక దేశమైన భారత్ లో మోదీ చిలికలు తెస్తున్నారని ఆ పత్రిక ఆరోపణ. గోరక్షకులు పేరుతో సాగుతున్న అరాచకాలను మోదీ ప్రభుత్వం ప్రోత్సహిస్తున్నదని ఆ సంచిక సంపాదకీయం ఆరోపించింది. కశ్మీర్ లోయలోని ప్రజల మీద సామూహిక శిక్షలు అమలు చేస్తున్నదట. చిత్రం ఏమిటంటే గుజరాత్ ముఖ్య

లంవెల్లి?

మంత్రిగా మోదీ ఉన్నప్పుడు ఆయనను ఈ పత్రికే ఆకాశానికి ఎత్తింది. ఇంతలోనే ఈ మార్పు ఎందుకు?

పౌరసత్వ సవరణ చట్టానికి వ్యతిరేకంగా యూరోపియన్ యూనియన్ (ఈయూ) పార్లమెంటు ఆరు తీర్మానాలు చేసే అవకాశం ఉంది. భారత ప్రభుత్వం తెచ్చిన సీఏఏ దుష్ప్రభావాలకు దారి తీస్తుందని ఈయూ పార్లమెంటులో రెండు అతిపెద్ద గ్రూపులు తీవ్రంగా విమర్శిస్తున్నాయి. కొత్త చట్టం దేశ అంతర్గత స్థిరత్వంపై ప్రభావం చూపుతుందని, చాలామందిని పౌరసత్వం లేని వాళ్లుగా మార్చి సంక్షోభానికి కారణమవుతుందని హెచ్చరిస్తున్నాయి. ఈ మేరకు ముసాయిదా బిల్లులను ఈ నెల 22న ప్రవేశపెట్టారు. వీటిపై 29న ప్లీనరీ సమావేశాల్లో చర్చ జరుగుతుందని భావిస్తున్నారు. ఈ అంశంపై 30న ఓటింగ్ ఉంటుందని సమాచారం. ఆరు

యూలు ఇప్పుడు మరీ గొంతు పెంచుతున్నాయి. పాక్ అనుకూల, హిందూ వ్యతిరేక నినాదాలు అక్కడ సర్వసాధారణం. జనవరి మూడో వారంలో అలీఘుద్ ముస్లిం విశ్వవిద్యాలయం విద్యార్థి సంఘం మాజీ అధ్యక్షుడు ఫైజుల్ హసన్ చేసిన వ్యాఖ్యలు గమనిస్తే వాస్తవం తెలుస్తుంది. ముస్లింలు అనుకోవాల్సి గాని, వారు దేనినైనా నాశనం చేయగలరు, 1947 నుంచి వీరి సహనాన్ని పరీక్షిస్తున్నారు అన్నాడతడు. ఈ వ్యాఖ్యల మీద దుమారం రేగినా క్షమాపణ చెప్పడానికి నిరాకరించాడు. ఈ ధోరణి గురించి చర్చ

ఉన్నాయి. కొన్ని మీడియా సంస్థలు కూడా ఇందుకు పోటీ పడ్డాయి. ఈ దేశంలో బీజేపీయేతర పార్టీల ప్రయాణం ఎటు?

దేశంలో రాజకీయ పార్టీలు ముఖ్యంగా కాంగ్రెస్, కమ్యూనిస్టు పార్టీలు ఏ ప్రకటన చేసినా అది పాక్ కు ఉపకరించే విధంగా, శత్రుదేశం శుష్క వాదనకు బలం కూర్చేదిగా ఉంటున్నాయి. అలీఘుద్ ముస్లిం విశ్వవిద్యాలయం విద్యార్థి నేత చేసిన దేశద్రోహపు వ్యాఖ్యలనే కాదు, జేఎన్ యూలో కనబోకు అనుకూలంగా నినాదాలు వినిపించినప్పుడు కూడా వాటిని ఖండించడానికి ముందుకు రాని రాజకీయ పార్టీలు ఉన్నాయి. పుల్వామాలో భద్రతాదళాల మీద దాడిలో కూడా బీజేపీ కుట్రను ఆ పార్టీలు చూస్తున్నాయి. కాంగ్రెస్ కు చెందిన మణిశంకర్ అయ్యర్ పాకిస్తాన్ వెళ్లి సీఏఏకు వ్యతిరేకంగా మాట్లాడతారు. ముఖ్యమంత్రి అయి ఉండి మమతా బెనర్జీ రోడ్ల మీద ఊరేగింపులు చేపడతారు. కేరళ, పంజాబ్, రాజస్థాన్ తదితర రాష్ట్రాలు సీఏఏకు వ్యతిరేకంగా ఆసెంబ్లీలో తీర్మానాలు చేశాయి. తెలంగాణ చేరుబోతోంది. ఇదంతా ఎవరి కోసం? ఎవరి కోసమైనా బీజేపీ వ్యతిరేకతే అందులో కనిపిస్తుంది. ఇది బీజేపీ ఎదుర్కొంటున్న సమస్య.

చేతిలో జాతీయ పతాకాలు, అంబేద్కర్, గాంధీ చిత్రపటాలు పట్టుకుని సీఏఏకు వ్యతిరేక ప్రదర్శనల పేరుతో ముస్లిం ఉగ్రవాదులు నేరుగా బీజేపీ ప్రభుత్వం మీద కొత్తరకం జీహాద్ ప్రకటించారు. దీనికి పరాకాష్ట తెలుగు రాష్ట్రాల ముస్లింల చర్య. జనవరి 24న ఒక తెలుగు దినపత్రికలో వచ్చిన వార్త ప్రకారం ఎన్ పిఆర్, ఎన్ ఆర్ సిలను బహిష్కరిస్తామని మసీదులలోవారు ప్రతిజ్ఞలు చేశారు. ఎన్ పిఆర్, ఎన్ ఆర్ సిలకు వ్యతిరేకంగా ఏర్పాటయిన సంయుక్త కార్యచరణ సమితి ఆధ్వర్యంలో రెండు తెలుగు రాష్ట్రాల ముస్లింలు ఈ ప్రతిజ్ఞ చేశారు. శుక్రవారం మధ్యాహ్నం నమాజు పూర్తయిన తరువాత ఈ ప్రతిజ్ఞను నిర్వహించడంతో ఈ అంశాన్ని పూర్తిగా మతం కోణం నుంచే తాము చూస్తున్నట్టు వారు వెల్లడించినట్టుయింది.

- జాగృతి డెస్క్

చేతిలో జాతీయ పతాకాలు, అంబేద్కర్, గాంధీ చిత్రపటాలు పట్టుకుని సీఏఏకు వ్యతిరేక ప్రదర్శనల పేరుతో ముస్లిం ఉగ్రవాదులు నేరుగా బీజేపీ ప్రభుత్వం మీద కొత్తరకం జీహాద్ ప్రకటించారు. దీనికి పరాకాష్ట తెలుగు రాష్ట్రాల ముస్లింల చర్య. జనవరి 24న ఒక తెలుగు దినపత్రికలో వచ్చిన వార్త ప్రకారం ఎన్ పిఆర్, ఎన్ ఆర్ సిలను బహిష్కరిస్తామని మసీదులలోవారు ప్రతిజ్ఞలు చేశారు.

తీర్మానాల్లో ఐదు.. సీఏఏను, దాన్ని వ్యతిరేకిస్తున్నవారి పట్ల ప్రభుత్వ వైఖరిని తప్పుపడుతున్నాయి. ఒక తీర్మానమే ప్రభుత్వ చర్యలకు మద్దతు ఇస్తోంది. మార్చిలో భారత్-ఈయూ సదస్సుకు ప్రధాని మోదీ బ్రెసెల్స్ వెళుతుండగా, ఈ పరిణామాలు చోటుచేసుకోవడం గమనార్హం.

ఈ దేశాన్ని చీల్చే శక్తి మాకు ఉందని ముస్లిం మతాన్విత విద్యార్థి సంఘాలు గాండ్రిస్తున్నాయి. గతం నుంచి జాతీయ భావాలను, భారతీయతను ద్వేషించడమే పనిగా పెట్టుకున్న కొన్ని విశ్వవిద్యాల

అవసరం కాదా! మేం భారత్ ను చీల్చాలని ఎన్నడూ భావించలేదు. కానీ అనుకుంటే మాత్రం ఆ పని చేయగలమని ఆ విద్యార్థి నేత సవాలు విసిరాడు. జనవరి 22న ఆ విశ్వవిద్యాలయం ప్రాంగణంలో జరిగిన సీఏఏ వ్యతిరేక సమావేశంలో మాట్లాడుతూ అతడు ఈ విధమైన వ్యాఖ్యలు చేశాడు. యథా ప్రకారం తరువాత విద్యార్థి నాయకుడి వ్యాఖ్యలను మీడియా వక్రీకరించిందని వివరణ వచ్చింది. జామియా మిలియా, జాదవ్ పూర్ విశ్వవిద్యాలయాలు కూడా ఇదే బాటలో ఉన్నాయి. సీఏఏ వ్యతిరేక నిరసన పేరుతో ఢిల్లీలోని షాహిన్ బాగ్ లో జరుగుతున్న కార్యక్రమం నిజానికి జాతి విద్రోహక చర్య. దానికి నాయకత్వం వహిస్తున్న షర్మిష్ట ఇషామ్, 'అస్సాంను ఈ దేశం నుంచి శాశ్వతంగా విడదీయాలి' అని పిలుపునిచ్చినట్టు సాక్ష్యం చెబుతున్న వీడియో బయటకు వచ్చింది. అతడు పరారయ్యాడు. ఇతడు జేఎన్ యూలో తయారయిన టుకడా టుకడా ముఠా సభ్యుడే. షాహిన్ బాగ్ ముస్లిం మతాన్వితాలతో చేయి కలిపి బీజేపీని నిందించని ఎన్ డియేతర పార్టీయే లేదు. కాంగ్రెస్, కమ్యూనిస్టులు, ఆప్ ఇందులో

మంచిని బ్రతికించు

కర్తా నాగలక్ష్మి

‘శ్రీ వేంకటేశాయ మంగళం....’ అంటూ గంటకొడుతూ భక్తిగా దేవుడికి హారతిచ్చి పక్కా నిలబడ్డ కొడుకూ కోడలికీ హారతిచ్చింది భారతి.

రెండు చేతులతో హారతి కళ్లకద్దుకొని తల్లి కాళ్లకి నమస్కరించి ‘అశీర్వాదించమ్మా, ఈ ఉద్యోగం నాకే రావాలని’ అంటున్న నలభై రెండేళ్ల రమేష్ తలపై చెయ్యి వేసి ‘అల్ ద బెస్ట్’ అంది.

‘ఏం బెస్ట్, యీ ఉద్యోగం రాకపోతే మన గతేమవుతుందో తెలుసుగా అమ్మా?’

‘చూడు నాన్నా, ఏదొచ్చినా మన మంచికే అనుకో. శివుడి ఆజ్ఞ లేనిదే చీమైనా కుట్టదు. మరి తిండికి గతిలేని పరిస్థితిలో లేం కదా? ఇవాళ

కాకపోతే రేపు, పనిచేసేవాళ్లకి లక్ష పనులు ఎప్పుడూ కాచుకొని వుంటాయి, అనవసరంగా నువ్వు టెన్షన్ పడి, మమ్మల్ని టెన్షన్ పెట్టకు’ అంది భారతి.

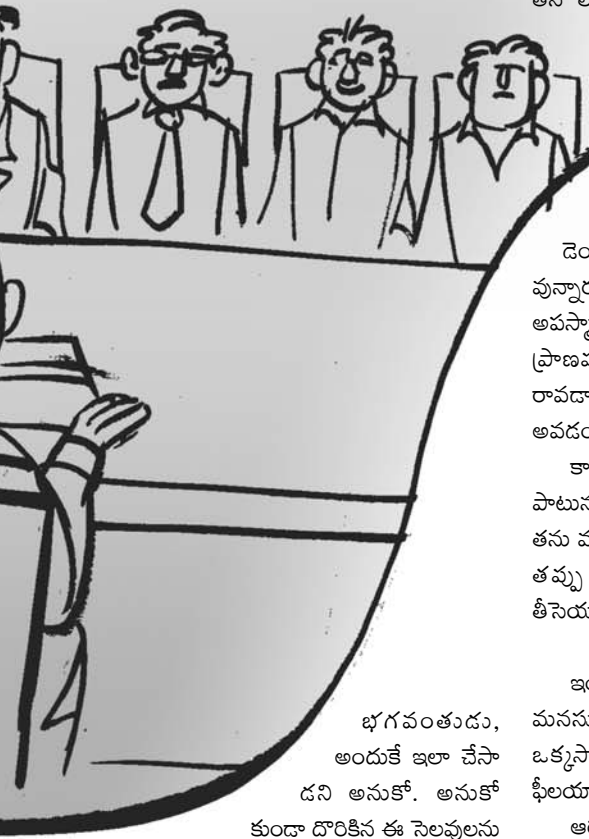
‘ఏమిటమ్మా మంచి, నా ఉద్యోగం పోవాలన్నది కూడా శివుడి ఆజ్ఞతోనే జరిగిందా? ఉన్నపాటున ఉద్యోగంలోంచి తీసేసి రావలసిన జీతం ఎప్పుడో ఇస్తామనడం ఎవరికి మంచి, నేను పనిచేసిన కంపెనీకా? అలాగే ఉద్యోగం లేకుండా మరో నెల్లాళ్లు గడపవలసి వస్తే, అమ్మో ఆలోచించడానికే భయంగా

వుంది’ అన్నాడు రమేష్.

‘నాన్నా, మనం ఎవ్వరికీ అన్యాయం చెయ్యలేదు, అన్యాయపు సొమ్ముకి ఆశపడలేదు, మరి మన కెందుకు అన్యాయం చేస్తాడూరా భగవంతుడు? అనవసరంగా భయపడకు.’

‘వారం రోజులు ఆఫీసుకి వెళ్లకపోతేనే ఏదోలా వుంది. ఇలా ఎన్నాళ్లుండాలో కదా? అనే దిగులు వచ్చేస్తోందమ్మా? ఇది మంచా? నువ్వే చెప్పు.’

‘నీకు కాస్త రెస్ట్ ఇవ్వాలని తలచాడేమో

కుందామని నలుగురు ఫ్రెండ్స్ ముందుగా లీవ్ పెట్టుకొని సామాను కారులో వేసుకు బయలుదేరే సమయానికి తను పనిచేస్తున్న ఎయిర్లైన్స్ నుంచి తన లీవ్ క్యాన్సల్ చేసినట్లు వెంటనే విధులకు హాజరుకావాలని ఫోను. కారులో

పెట్టిన తన సామాను ఇంట్లో పెట్టి ఎయిర్పోర్టులో విధులకు హాజరయ్యాడు రమేష్. మరునాడు హిమాచల్ ప్రదేశ్ పోలీసు నుండి ఫోను - కారుకు ఆక్సిడెంటయిందనీ అందరూ పభుత్వ ఆసుపత్రిలో వున్నారనీ వారిలో ఒకరు తన ఫోను నంబరిచ్చి అపస్మారక స్థితిలోకి వెళ్లాడని వార్త. వారిలో ఎవరికీ ప్రాణహాని కలుగలేదు కాని మన లోకంలోకి రావడానికి మూడు వారాలు పట్టింది. లీవ్ క్యాన్సల్ అవడం తన మంచికే అనుకున్నాడు రమేష్.

కానీ ఇప్పుడు ఉద్యోగం పోవడం, అదీ నిలుచున్న పాటున. ఇదీ మంచికే అని అనుకోలేకపోతున్నాడు. తను మంచి అనుకొని చేసిన పని తన పైఅధికారికి తప్పు అనిపించి వెంటనే ఉద్యోగం లోంచి తీసివేయడం జీర్ణించుకోలేకపోతున్నాడు రమేష్.

* * *

ఇంటర్వ్యూ గది లోనికి అడుగు పెట్టాడు రమేష్. మనసులో అమ్మని, దేవుడిని తలుచుకున్నాడు, ఒక్కసారి పది ఏనుగుల బలం వచ్చినట్లుగా ఫీలయ్యాడు. ధైర్యంగా అడుగులు ముందుకు వేశాడు.

ఆరు జతల కళ్లు తనని సునిశితంగా పరిశీలిస్తాయని తెలుసు. ముఖ్యంగా ఓ జత కళ్లు మనశాస్త్ర వేత్తవి ఉంటాయని బాగా తెలుసు రమేష్కి, ఆ కళ్లు ఎదుటి మనిషిలోని బలహీనతలను ఇట్టే పట్టేసి మనిషి ఎలాంటివాడు అనే విషయాన్ని నిమిషాలలో చెప్పగలవని కూడా తెలుసు.

ఇంటర్వ్యూ గదిలోనికి అడుగుపెట్టాడు రమేష్. మనసులో అమ్మని, దేవుడిని తలుచుకున్నాడు, ఒక్కసారి పది ఏనుగుల బలం వచ్చినట్లుగా ఫీలయ్యాడు. ధైర్యంగా అడుగులు ముందుకు వేశాడు. ఆరు జతల కళ్లు తనని సునిశితంగా పరిశీలిస్తాయని తెలుసు. ముఖ్యంగా ఓ జత కళ్లు మనశాస్త్ర వేత్తవి ఉంటాయని బాగా తెలుసు రమేష్కి, ఆ కళ్లు ఎదుటి మనిషి లోని బలహీనతలను ఇట్టే పట్టేసి మనిషి ఎలాంటివాడు అనే విషయాన్ని నిమిషాలలో చెప్పగలవని కూడా తెలుసు.

సంభాషణంతా

ఇంగ్లీషులో జరుగుతోంది. ఓ అయిదు నిమిషాలు మామూలు ప్రశ్నల తరువాత తను ముందు పనిచేసిన కంపెనీ వివరాల దగ్గరకి రాగానే ఒక్క మారు తడబడ్డాడు రమేష్. తనెందుకు ఆ కంపెనీలోంచి బయటకి రావాలని అనుకుంటున్నాడో చెప్పమనగానే ఓ అర నిమిషం ఆలోచించి నిజం చెప్పడానికే నిర్ణయించుకున్నాడు. ప్రతీ మనిషిలోనూ అంతర్గతంగా కుటుంబ సంస్కారం దాగి వుంటుంది. ఎంత వద్దనుకున్నా తల్లితండ్రుల పెంపకం బయటపడుతుంది. అదే రమేష్ విషయంలోనూ జరిగింది.

‘నేను ఆ జాబ్లోంచి బయటకి రావాలని అనుకోలేదు, కొన్ని కారణాల వల్ల వాళ్లే తొలగించారు.’ గదిలో ఒక్క క్షణం నిశ్శబ్దం ఏర్పడింది.

‘ఈ జవాబు మీకు మైనస్ మార్కులు తెస్తుందని తెలిసే అంటున్నారా?’ ఓ అధికారి ప్రశ్న.

అతనికి జవాబిచ్చేలోపునే ‘ఎటువంటి తొట్రుపాటు లేకుండా చెప్పన్నారంటే మీరు ఏ తప్పు

భగవంతుడు, అందుకే ఇలా చేశాడని అనుకో. అనుకో కుండా దొరికిన ఈ సెలవులను

హాయిగా ఎంజాయ్ చెయ్యి. అంతా మేలే జరుగు తుంది. జరుగుతున్న పరిణామాలకి బెదిరిపోయి, నీ ఆలోచనలని కలుషితం కానీయకు. కలుషితమైన ఆలోచనలు అనర్థకారణాలవృత్తాయి సుమా!’ అంది భారతి.

ఏమిటో అమ్మ అన్నీ మనమంచికే అంటుంది? ఇంతకముందు అమ్మ చెప్పినట్లే జరిగినవి కళ్లముందు తిరిగాయి. అవును, 1996లో నాన్న ఢిల్లీలో వుండేవారు అప్పుడు తను ఇంజనీరింగ్ రెండో సంవత్సరం చదవుతున్నాడు. ఫ్రెండ్స్ సరదాగా లాజపత్ నగర్ మార్కెట్కు వెళదాం అనుకున్నాడు, బయలుదేరే సమయానికి విపరీతంగా తలనొప్పి వచ్చి కళ్లు తిరిగినట్లవడంతో అమ్మ తనని వెళ్లనివ్వలేదు. ఫ్రెండ్స్ వచ్చి ఎంత బ్రతిమిలాడినా వెళ్లనివ్వలేదు, ఇంట్లోనే దోశ పార్టీ అనగానే తన ఫ్రెండ్స్ మారు మాట్లాడలేదు. సరదాగా టీవీ ఆన్ చేసిన తనూ, ఫ్రెండ్స్ అమ్మ కాళ్ల మీద పడిపోయారు. ఆశ్చర్యంలో లాజపత్ నగర్ బాంబ్లాస్ట్ గురించిన న్యూస్ వస్తోంది, తనకు వచ్చిన తలనొప్పి మా ప్రాణాలను కాపాడింది, ఆ రోజు.. ఏదొచ్చినా మనమంచికే అంటే ఇదేనా? అనుకున్నాడు రమేష్.

మరొకసారి కొత్త సంవత్సరం సిమ్లాలో జరుపు

చెయ్యలేదనే అనుకుంటున్నారన్నమాట. మీకు అభ్యంతరం లేకపోతే విషయం ఏమిటో మేం తెలుసుకోవచ్చు?' మరో అధికారి ప్రశ్న.

'ఇలా చెబితే మైనస్ మార్కులు పడతాయని తెలుసు సర్, కాని ఏదో అబద్ధం చెప్పి తప్పించుకోదానికి నేను చేసింది తప్పని అప్పుడూ అనుకోలేదు. ఇప్పుడూ అనుకోటలేదు సర్'.

'అలా మీరనుకుంటే చాలదు మిస్టర్. ఆ ఆర్గనైజేషన్ నిర్ణయించాలి. కాదంటారా? మరి మీ చర్యని మీరెలా సమర్థించుకుంటారో మీ మాటల్లోనే చెప్పండి.' మరో అధికారి ప్రశ్న.

'మీకు తెలియదేమింది సర్, అన్ని ఎయిర్లైన్స్ కూడా మానవతా దృక్పథంతో అప్పటికప్పుడు కొన్ని టికెట్స్ ఇష్యూ చేస్తూ వుంటారు. ఆ రోజు నేను డ్యూటీలో ఉండగా రెండు నెలల ముందు క్యాన్సల్ చేసి ప్రతి ప్రయాణికుడికీ మెసేజ్ పెట్టిన ఫ్లైట్ టికెట్స్ తీసుకొని ఓ వృద్ధ జంట కౌంటరు దగ్గరకొచ్చారు సర్. ఫ్లైట్ క్యాన్సల్ అయిన విషయం చెప్పగానే ఒక్కసారి ఇద్దరిలోనూ కంగారు చూశాను. ఏ కారణం వలనో వారికి మెసేజ్ అందలేదు. వారి గమ్యం సుమారు పద్దెనిమిది వందల కిలోమీటర్లు, బస్సులో ప్రయాణం చెయ్యలేనంత దూరం. పోనీ ట్రైన్లో అంటే అప్పటికప్పుడు అంత దూరం ప్రయాణానికి టికెట్స్ ఎక్కడ దొరుకుతాయి? అదే విషయం ఆ జంట పదే పదే చర్చించుకుంటున్నారు. ఫ్లోర్ మేనేజర్ గా పనిచేస్తున్న నాకు ఆ విషయం తెలియజేశారు. నాకున్న అధికారాన్ని ఉపయోగించి వేరే సెక్షన్లో టికెట్స్ ఇష్యూ చేసి వారిద్దరినీ ఓ పన్నెండు గంటలలో గమ్యం చేరేటట్లు టికెట్లు ఇచ్చాను సర్. నిజంగా ఆరోజు ఆ వృద్ధ దంపతుల కళ్లల్లో ఆనందం చూశాను సర్. ఇంతకు ముందు కూడా ఒకటి, రెండు సార్లు నాకున్న పవర్ని ఉపయోగించుకున్నాను సర్.

మరి అప్పుడు నా చర్య తప్పుగా తోచలేదు. ఈసారి అదే చర్య తప్పుగా తోచడమే కాదు ఉద్యోగం పోగొట్టుకొనేలా చేసింది. నేను వారి దగ్గర ఏదో ఆశించి చేసిన సహాయం కాదు, సాటి మనిషిగా రూల్స్ పాటిస్తూ నేను వారికి చేసిన సహాయం సర్. మనది హాస్పిటాలిటీ బిజినెస్, లాభాలు ఆర్జించడానికే మొదలు పెట్టినా కొన్ని జెన్యూన్ కేసులలో మానవత్వాన్ని మరిచిపోకూడదు కదా సర్?' తను చెప్పడలచుకున్నది చెప్పేసి, ఇక మీ ఇష్టం అన్నట్లు ఇంటర్వ్యూ చేస్తున్న అధికారులను చూశాడు రమేష్. మన ప్రతిభకి పైవాడి ఆమోదం కూడా ఉండాలని నమ్మే రమేష్ ఫలితం గురించి ఆలోచించలేదు.

'ఆ గదిలో కాసేపు రిఫ్రెష్ అవ్వండి. కొద్ది సమయంలో మా ప్రతినిధి మిమ్మల్ని కలుస్తారు' ఓ అధికారి కుడి వైపున ఉన్న గదిని చూపిస్తూ అన్నాడు. గ్లాసు డోరు తీసుకొని గదిలో అడుగు పెట్టిన రమేష్ అక్కడ పదిమంది దాకా ఉన్న అభ్యర్థులని చూశాడు. ఓహో మరో విదత వదపోత ఉంటుందన్న మాట.

టీ మిషన్ దగ్గర నిలబడ్డ రమేష్ చెవులలో

మిగతా అభ్యర్థుల మాటలు పడ్డాయి. పైఅధికారులు జాబ్లోంచి తీసేసిన ఇతను రెండో రౌండ్కి ఎలా సెలెక్ట్ అయ్యాడోనని అందరూ అనుకుంటున్నారు. మన మనస్సాక్షి మనతో వున్నంతకాలం ఎదుటివారి మాటలు పట్టించుకోనక్కర్లేదని నమ్మిన రమేష్ శాంతంగా టీ తాగేసాడు.

మిగతా అభ్యర్థులు రమేష్ జాబ్ ఎలా పోయింది అనే ఊహాగానాలలో మునిగి తేలసాగేరు. ఆ ఊహాగానాలలో ఆ వ్యక్తి తమ మధ్య ఉన్నాడనే విషయాన్ని మరచిపోయి విపరీతమైన వ్యాఖ్యలు చేస్తూ విరగబడి నవ్వుకోసాగారు. వారి మాటలు వింటున్న రమేష్ కాస్త కూడా చలించలేదు.

ఒక గంట తరువాత ఓ అధికారి నేరుగా రమేష్ దగ్గరకు వచ్చి 'మిస్టర్ రమేష్, యు ఆర్ సెలెక్టెడ్' అని చేతిలో తెల్లని కవరు పెట్టి కరచాలనం చేశాడు.

ఒక్కసారి హలంతా నిశ్శబ్దం ఆవరించింది.

'అభ్యర్థుల ఎంపిక ముగిసింది. మీరిక వెళ్లవచ్చు'

మిగతా వారిని చూస్తూ అన్నాడు ఆ అధికారి.

'స్వాట్, అతనిని ఎంపిక చెయ్యాలని ముందే నిర్ణయించుకుంటే మమ్మల్ని ఉండమనడం ఎందుకు? రెండో దఫా వదపోతే ఉంటుందనుకుంటే ఇదేంటి? బ్యాడ్ రిమార్క్తో విధుల్లోంచి తీసేసిన వ్యక్తిని ఎలా సెలెక్ట్ చేశారు?' అందరూ ముక్తకంఠంతో ప్రశ్నించారు.

ఈ గదిలో వున్న కెమెరాలు రెండో విదత వదపోత చేశాయి. మీరేం మాట్లాడాలో మీకు తెలుసు? ప్రతీరోజూ కొన్ని వందల మందితో మాట్లాడవలసి వస్తుంది. ఒక్కొక్కరిదీ ఒక్కో మనస్తత్వం. నొప్పింపక తానొవ్వక పని చేసుకోవాలి. లేకపోతే సంస్థకే చెడ్డపేరొస్తుంది. అలాగే మీరంతా ఇతని గురించి చాలా చీటిగా మాట్లాడారు. అయినా అతను తొందరపడి మీలా మాట జారలేదు. అంతేకాదు, జాబ్ పోగొట్టుకున్నాడు అని అన్నారే, అదే అతనికి ప్లస్ పాయింట్. వేల కోట్ల వ్యాపారం నడుపుతున్నప్పుడు ఆపాటి గ్రౌండ్ వర్క్ చెయ్య కుండానే ఇంటర్వ్యూలు నిర్వహిస్తామా? మా సోర్సెస్ మాకుంటాయి. బై ఎప్రిబిడీ అంటూ వెళ్లిపోయాడు.

* * *

'అమ్మా నీ ఆశీర్వాదం ఫలించిందమ్మా...' అంటూ కొడుకందించిన కవరు దేవుని మందిరంలో వుంచి, మనసారా దేవుణ్ణి ప్రార్థించి హారతి ఇచ్చి తిరిగి కవరు కొడుకు చేతిలో వుంచింది భారతి.

'మంచికి ఎప్పుడూ విలువుందమ్మా. ఏది జరిగినా మన మంచికే అనే నీ మాట నిజం అమ్మా.. చూడు ఇక్కడ జీతం ఎంత వేశారో? సుమారు ఆ ఉద్యోగంలో వచ్చే దానికి రెండు రెట్లు. నమ్మలేక పోతున్నానమ్మా!' దేవునికి నమస్కరిస్తూ అంటున్న కొడుకుని కళ్లూ చూసుకుంటూ మనసులోనే దేవునికి కృతజ్ఞత చెప్పుకుంది భారతి.

సుప్రసాదం గుర్తుకుంటే చాలా చికిత్స చేసి 3వ
గేట్లుంటే, హాస్పిటల్కి కదలకూ...

సీమరసిత దిశగా హిందూ సమాజం అడుగులు

సమరసతా సేవా ఫౌండేషన్ (ఎస్ఎస్ఎఫ్) వార్షిక సమావేశం జనవరి 22న గుంటూరులో ఫౌండేషన్ రాష్ట్ర అధ్యక్షులు దాసరి శ్రీనివాసులు అధ్యక్షతన జరిగింది. ఫౌండేషన్ ఆధ్వర్యంలో గత సంవత్సర కాలంగా చేపట్టిన మహిళా విభాగం పని, గిరిజన సంస్కృతి పరిరక్షణ, ధర్మ ప్రచార వేదిక తదితర కార్యక్రమాల వివరాలు తెలియజేశారు. పాల్గొన్న పెద్దలు సేవా ఫౌండేషన్ కార్యమాలను ప్రశంసించారు. మొదటి దశలో ప్రయోగాత్మకంగా 102 చోట్ల చేపట్టిన బాలవికాస కేంద్రాలను మరింతగా విస్తరించాలని ఆకాంక్షించారు. అలాగే కార్యకలాపాలు ఇంకా మెరుగ్గా విస్తరించడానికి అవసరమైన సూచనలు చేశారు. సమావేశంలో ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో రాష్ట్రంలో హిందూ ధర్మానికి, ధర్మ ప్రచారానికి ఎదురవుతున్న సవాళ్లపై చర్చించారు. ఈ చర్చలో పలు కీలక అంశాలు చోటుచేసుకున్నాయి. వాటి వివరాలు క్లుప్తంగా...

ప్రజల సమగ్ర వికాసానికి దేవాలయమా? విద్యాలయమా? ఏది అవసరం? అంటూ గతంలో కొందరు కొత్త చర్చన లేవదీశారు. నిమ్న వర్గాల వికాసానికి చదువు మొదటి అవసరం అని రాజ్యాంగ నిర్మాత డా॥ బీఆర్ అంబేద్కర్ పేర్కొన్నారు. ఆయన మార్క్సిస్టు ఆలోచనా విధానాలను పూర్తిగా తిరస్కరించారు. మనిషి వికాసానికి, మనసు పరిణతికి మతం కూడా ఒక పరిమితి మేరకు అవసరమే అని భావించి బౌద్ధ ధర్మాన్ని స్వీకరించారని వక్రలు గుర్తుచేశారు. డా॥ బీఆర్ అంబేద్కర్ ఆలోచన మేరకు సమరసతా సేవా ఫౌండేషన్ దేవాలయం, పాఠశాలలను సమన్వయ పరుస్తూ బాల వికాస కేంద్రాలను ప్రారంభించిందని, ఆట, పాట, చదువు, దేశభక్తి, మానవతా విలువల పట్ల నిర్లక్ష్య భోరణి కనిపిస్తున్న నేటి తరుణంలో ఎస్ఎస్ఎఫ్ ఏడు నెలల కాలంలోనే ఆ దిశగా అద్భుత విజయాలను సాధించిందని అన్నారు.

గత సంవత్సరం సమరసతా సేవా ఫౌండేషన్ ఆంధ్రప్రదేశ్లోని వివిధ జిల్లాలలో ఎస్సీ, ఎస్టీ,

మత్స్యకార గ్రామాలలో తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం ఆర్థిక సహకారంతో 500 దేవాలయాలను నిర్మించింది. గ్రామంలోని ప్రధాన గుడిలోనికి నిమ్నవర్గాల ప్రజలను అనుమతించనివారు వీటి నిర్మాణానికి స్వచ్ఛందంగా ఆర్థిక సహకారం అందించారు. ఎస్సీ, ఎస్టీ, మత్స్యకార సామాజిక వర్గాల వారే దేవాలయ అర్చకులుగా పని చేస్తున్నారు. ప్రస్తుతం అన్ని వర్గాల ప్రజలు దేవాలయాలకు వస్తున్నారు. ఇది సహజంగా వస్తున్న గొప్ప మార్పు. పూజా కార్యక్రమాల్లో పాల్గొంటున్నారు. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఈ దేవాలయాలను కేంద్రంగా చేసుకొని 150 చోట్ల తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం వారు శ్రీనివాస కళ్యాణాలను నిర్వహించారు. ఆ సందర్భంగా గ్రామంలోని ప్రజలందరూ కులాల అంతరాలు మరిచి కళ్యాణాలు తిలకించడం విశేషం. దేవుని ముందు అందరూ సమానమే అన్న విషయాన్ని ప్రజలు మరోసారి ఆచరించి చూపారు.

గిరిజనులు తమ సంస్కృతిని పరిరక్షించు కుంటూనే ఆధునిక అభివృద్ధి ఫలాలు పొందేలా సమరసతా సేవా ఫౌండేషన్ ఆధ్వర్యంలో గిరిజన ధర్మ ప్రచారకులు వివిధ గిరిజన మండలాలలో పని చేస్తున్నారని ఒక వక్ర తెలిపారు. ఫలితంగా గతంలో నిర్వహించుకుని ప్రస్తుతం అగిన గిరిజన పండుగ లను తిరిగి ప్రారంభించారు. అలాగే యువతీ యువకులు తమ సంస్కృతిలో భాగమైన గిరిజన పాటలను తిరిగి పాడుతున్నారు. సుమారు 320 మండలాలలో మహిళా కార్యకర్తలు చురుగ్గా పని

చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వ, ప్రైవేటు ఆసుపత్రులకు వెళ్లి రోగులను పరామర్శిస్తున్నారు. ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ బాలికల వసతి గృహాలను సందర్శిస్తున్నారు. చదువు పట్ల విద్యార్థుల్లో ఆసక్తి పెరిగే విధంగా ప్రోత్సహిస్తున్నారు. సోదరి నివేదిత, శారదామాత జయంతి వంటి కార్యక్రమాలను నిర్వహించడం ద్వారా బాలికలలో త్యాగ భావనను, సేవా భావాన్ని, దేశభక్తిని, నైతిక విలువలను పెంపొందించేందుకు కృషి చేస్తున్నారు.

ఈ సమావేశంలో త్రిదండి శ్రీమన్నారాయణ చిన్న జీయర్ స్వామి, పరిపూర్ణానంద స్వామి, కమలానంద భారతి స్వామి, వాసుదేవానంద గిరి స్వామి, ప్రణవానంద స్వామి, శివ స్వామి, విరజానంద స్వామి, మాత శీలానంద, అహోబిల జీయర్ స్వామి, కపిలేశ్వరానంద స్వామి, ఆర్ఎస్ఎస్ సహసర్ కార్యవాహ భాగ్యుర్, రిటైర్డ్ డీజిబీ. డా॥ కె.అరవిందరావు, ప్రముఖ పాత్రికేయులు ఎంపీఆర్. శాస్త్రి, రిటైర్డ్ ఐఎస్ఎస్ అధికారులు డా॥ కె.ఉమా మహేశ్వరరావు, డా॥ పరశురాం, గోపాలకృష్ణ, డా॥ ముక్తేశ్వరరావు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

హైస్కూల్ విద్యార్థులకు, బడి మానేసిన చిన్నారులకు ప్రతీరోజూ రెండు గంటల పాటు చదువు, ఆట పాటలతో పాటు వారిలో దైవభక్తి, దేశభక్తిని మేల్కొల్పివే కార్యక్రమాలను ఫౌండేషన్ ప్రారంభించింది. ఈ బాలవికాస కేంద్రాలలో అధ్యాపకులు ఇంటర్, డిగ్రీ చదువుతున్న స్థానిక యువతీ యువకులే. డిసెంబర్ నెలలో 17 చోట్ల బాలవికాస కేంద్రాల వార్షికోత్సవాలు నిర్వహించారు. ఈ కార్యక్రమాల్లో బాలవికాస కేంద్రాలలో విద్యను అభ్యసిస్తున్న విద్యార్థిని విద్యార్థులు, తల్లిదండ్రులు పెద్ద సంఖ్యలో హాజరయ్యారు. ఫౌండేషన్ కార్యక్రమాల్లో శిక్షణ పొందుతున్న పిల్లల వ్యవహార శైలిలో వచ్చిన మార్పు పట్ల తల్లిదండ్రులు హర్షం వ్యక్తం చేశారు. చివరగా వివిధ జిల్లాల నుంచి వచ్చిన డివిజన్ ధర్మ ప్రచారకులు, డివిజన్ కన్వీనర్లు, మహిళా కన్వీనర్లకు సమరసతా సేవా ఫౌండేషన్ భవిష్యత్ కార్యచరణపై స్వామీజీలు, ప్రముఖులు మార్గదర్శనం చేశారు.

‘శ్రీమత్పూజ్యపవనం వశిష్ఠామ ధవళం
శాంతమానంద కందం వామాంకూర్ధా లక్ష్మీ
కువయుగళ తట వ్యస్తహస్త ప్రశన
ఉర్వేద్వ శంఖంచ చక్రం దదతు మభయదం
దక్షిణే సత్పహస్తం వందే లక్ష్మీస్సంహం
వరద మభయదం వాసవాద్వాది వంద్యం”

కొనసీమవాసుల కొంగు బంగారం అంతర్వేది శ్రీలక్ష్మీనరసింహస్వామి. సఖినేటిపల్లి మండలం అంతర్వేదిలో కొలువై ఉన్నాడు. దక్షిణ కాశీగా పిలుచుకునే ఈ అంతర్వేది గోదావరి, సాగర సంగమ పవిత్ర ప్రదేశం. గోదావరి పాయ వశిష్ఠానది బంగాళాఖాతంలో సంగమించే ప్రాంతంగా ఈ క్షేత్రం వైష్ణవక్షేత్రంగా విరాజిల్లుతున్నది. సాధారణంగా సంగమ స్థలాలు శివక్షేత్రాలుగా ఉండగా ఈ క్షేత్రం వైష్ణవక్షేత్రంగా తన విశిష్టతను నిలుపుకొంటున్నది. సృష్టికర్త చతుర్ముఖుడు ఈ స్థల మహాత్మ్యమును

పాలెం నుంచి అంతర్వేది వరకు విస్తరించి ఉన్న సువిశాల కోనసీమ ఆ యాత్రతో చాలా వరకు మన కంటి ముందు నిలుస్తుంది.

స్థల పురాణం

నారద మహర్షికి బ్రహ్మ తెలిపినట్లు పురాణాలు ఉటంకించే ఉదంతాన్ని పరిశీలిస్తే అంతర్వేది క్షేత్ర ఔన్నత్యం ప్రస్ఫుటమవుతుంది. పవిత్రతకు పరాకాష్ఠగా ఉన్న అంతర్వేదిని బ్రహ్మర్షి వశిష్ఠ మహర్షి ఆశ్రమానికి తగిన స్థలమని ఎంపిక చేసుకున్నారు. ఎన్నెన్నో యజ్ఞయాగాదులను నిరంతరం నిరాటంకంగా నిర్వహించుకున్నారు. అంతటి మహిమను కలిగి ముప్పు వాటిల్లకపోలేదు. ఈశ్వరదత్త వరప్రసాద గర్వితుడైన హిరణ్యక్ష కుమారుడు రత్నలోచనుడు విధ్వంసకాండకు పూనుకున్నాడు. ఈ కిరాత కృత్యాలు ఆశ్రమ వాటికకు ఆవేదన ఆందోళన కలిగించాయి. వశిష్ఠుని అర్ధాంగి అరుంధతిని హింసించాడు. ముని వనితలను చెరపట్టాడు. రుచి

శ్రీఅంజనేయ స్వామి క్షేత్ర పరిరక్షకునిగా విధి నిర్వాహణలో ఉన్నాడు.

అంతరాలకు అతీతం అంతర్వేది తీర్థం అన్న ఏకాభిప్రాయంతోనే ద్వైత, విశిష్టాద్వైత శాక్తికేయులు సహితమూ అపురూప సమష్టి పవిత్ర యాత్రా స్థలమన్న నమ్మకంతోనే సమైక్యతతో సేవిస్తున్నారు. బ్రహ్మయాగం చేసిన యజ్ఞవేదిక అంతర్వాంగంలో ఉండడంతో ఆ గ్రామానికి అంతర్వేది అనే పేరు వచ్చింది. కృతయుగంలో వశిష్ఠుడు, త్రేతాయుగంలో శ్రీరామచంద్రుడు, ద్వాపరయుగంలో అర్జునుడు, ఈ క్షేత్రాన్ని నందర్పించారని స్థలపురాణాలు చెబుతున్నాయి.

ఆలయ చరిత్ర

కలియగం ప్రవేశానికి ముందే వశిష్ఠుడు అంతర్వేదిని వదిలి వెళ్లడంతో ఆయన నిర్మించిన నరసింహ ఆలయం అర్చనాదులు లేక శిథిలమైంది. అదే కాలంలో కేశవదాసు అనే వ్యక్తి అడవిలాగా

కోనసీమ కొంగు అంతర్వేది నరసిం

గ్రహించి లోక శాంతి కోసం మహర్షుడ్ర యాగం మనసారా ముగించి ఈశ్వరానుగ్రహమునకు పాత్రులై బ్రహ్మదేవుడే క్షేత్ర పాలకుని చేసి నీలకంఠేశ్వరుని ప్రతిష్ఠించాడని ప్రతీతి. అందువల్లనే అంతర్వేది దక్షిణ కాశీగా ఖ్యాతి గడించింది.

అంతర్వేది ఒక వృణ్యక్షేత్రంగా ఎంత సందర్భానియ స్థలమో ప్రకృతి రామణీయకతకు కూడా అంతే ప్రసిద్ధి. కోనసీమకు ఆ కొనస సాగరం అంచున ఉన్న ఆ ఆలయ సౌందర్యం హృదయం మీద ముద్ర వేస్తుంది. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా నరసాపురం నుంచి లాంచీ మీదుగా కొందరు అంతర్వేది చేరితే, ఇంకొందరు తూర్పు గోదావరి జిల్లాలోనే రాజోలు, మలికిపురం, మోరి గ్రామాల మీదుగా ఈ క్షేత్రాన్ని దర్శించుకుంటారు. గోదావరి బంగాళాఖాతంలో సంగమించే స్థలాన్ని అన్నాచెల్లెళ్ల గట్టుగా పేర్కొంటూ ఉంటారు. ఇదొక అద్భుత దృశ్యం. సాగరం, నది సంఘర్షించుకుంటూ కనిపిస్తాయక్కడ. ఈ ప్రదేశానికి కొంచెం దూరంగానే ఉంది దీపస్తంభం (ట్రైటాపాస్). కొబ్బరితోటల నడుమ, కాలవ గట్ల వెంట అంతర్వేది యాత్ర ఎంతో సుందరంగా కూడా సాగుతుంది. నిజానికి రావుల

మొదలుగా గల సూర్యుడు పుత్రులను పొట్టన పెట్టుకున్నాడు. పసిపాపలనైనా చూడకుండా చంపి కసితిరా పచ్చిపెత్తురు త్రాగసాగాడు. మహర్షి సహనం నశించిపోయింది. భరింపజాలని బాధతో విష్ణువుకు వివరించాడు. దీనితో శ్రీమహా విష్ణువు నరసింహవ తారమెత్తి రణరంగ ప్రవేశం చేశారు. రత్నలోచనుని సంహారం సాధ్యం కాలేదు. రక్తసుని ఒంటి మీది గాయం నుంచి పడి రక్తసికతమైన వృత్తిక నుంచి అక్షైహింబుల కొద్దీ రత్నాలోచనులే పుట్టుకు రాసాగారు. అప్పుడు అశ్వరూఢాంబిక ఆదిశక్తిగా అన్నకు తోడుగా రణరంగంలో నిలిచింది. రక్తపు బొట్టును నేలపై పడనియక యుద్ధభూమిలో నాలుక చాపి పరిచింది. మహా విష్ణువు రత్నలోచనుని వధ పూర్తి చేసి కళిబరన్నా అంతర్వేదికి విసిరివేశాడు.

శ్రీమన్నారాయణుని కృప కలిగిన వశిష్ఠ మహర్షి తెచ్చిన ఉపనది ఈ ప్రాంతంలో వశిష్ఠ సార్థక నామంతో ప్రవహిస్తున్నది. అశ్వరూఢాంబిక నాలుక నుంచి జారిన రత్నలోచనుని రుధిరార రక్తకుల్యగా అంతర్వేది దగ్గరగా పారుతున్నది. అశ్వరూఢాంబికను స్థానికులు గుర్రాలక్కగా పిలుచుకుంటారు. ఆ దేవత క్షేత్ర ప్రతిపత్తికి ప్రతీకయై ప్రాముఖ్యతతో వెలసింది.

ఉన్న ఈ ప్రాంతంలో గోవులను మేపుకుంటూ ఉండేవాడు. ఒక గోవు ప్రతిరోజు ఒక పుట్ట వద్దకు వెళ్లి తన పొదుగు లోని పాలను ఆ పుట్టలో ధారగా పోస్తుండడం అతడు గమనించాడట. గోవులను ఇంటికి తోలుకెళ్లిన కేశవదాసుకు ఆ రాత్రే నరసింహస్వామి కలలో కనిపించి ఆ పుట్టలో తాను నివాసమున్నాని చెప్పడంతో, మరునాటి ఉదయమే పుట్టను తప్పి వందిరి వేసి పూజలు ప్రారంభించాడట.

ఓడలరేవు (అంతర్వేదికి నమీవంలోని సముద్రతీరం) ప్రాంతంలో ధనవంతులైన కొవనాతి ఆదినారాయణ ఓడల ద్వారా విదేశాలకు సరుకులు రవాణా చేసేవారట. ఆయన నౌకలు కొన్ని ఒకసారి

గోపరాజు జవహర్లాల్
సీనియర్ జర్నలిస్ట్

తప్పిపోయాయి. ఆదినారాయణను కేశవదాసు కలిసి ఆలయం గురించి చెప్పగా తప్పిపోయిన తమ ఓడలు తిరిగివస్తే ఆలయం నిర్మిస్తామని మొక్కుకున్నాడట. ఆ ప్రకారమే వారి ఓడలు తిరిగి రావడంతో వారి

చేసినట్లుగా ఆలయంలో ఉన్న శిలా శాసనం ద్వారా తెలుస్తోంది.

1844 సంవత్సరంలో అప్పటి బ్రిటిష్ పాలకులు ఈ ఆలయం ధర్మకర్తృత్వాన్ని మొగల్తూరు రాజా కలిదిండి కుమార లక్ష్మీనర్సింహరాజు బహదూర్ కు అప్పగించారు. మొగల్తూరు సంస్థానాధీశులు స్వామి వారి కైంకర్యానికి వందలాది ఎకరాల భూములు, కొట్లాడి రూపాయల విలువ చేసే 'జవహరీ'ని నమకూర్చారు. నేటికీ వారి కుటుంబీకులే వంశపారంపర్య వ్యవస్థాపక ధర్మకర్తలుగా కొనసాగుతున్నారు.

ప్రతియేటా మాఘశుద్ధ దశమి నాటి రాత్రి స్వామి వారి కల్యాణం, మరునాడు భీష్మ ఏకాదశి పర్వదినాన స్వామివారి రథయాత్ర కన్నుల పండుగగా లక్షలాదిమంది భక్తుల సమక్షంలో నిర్వహిస్తారు. “ఏటేటా పెళ్లి ఏమిటా వెర్రి నాగాన్నా” అంటూ నరసింహుని సహోదరి అశ్వరూఢాంబిక (గుర్రాలక్క) మూతి తిప్పుకుందట. అయినా సోదరిపై ఉన్న

పక్కపేజీలో శ్రీవారి కల్యాణోత్సవం, స్వామివారి రథోత్సవం (పైన) లక్ష్మీనరసింహుడి ఆలయం

అంతర్వేది ఒక పుణ్యక్షేత్రంగా ఎంత సందర్శనీయ స్థలమో ప్రకృతి రామణీయ కతకు కూడా అంతే ప్రసిద్ధి. కోనసీమకు ఆ కొనస సాగరం అంచున ఉన్న ఆ ఆలయ సౌందర్యం హృదయం మీద ముద్ర వేస్తుంది. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా నరసాపురం నుంచి లాంచి మీదుగా కొందరు అంతర్వేది చేరితే, ఇంకొందరు తూర్పు గోదావరి జిల్లాలోనే రాజోలు, మలికిపురం, మోలి గ్రామాల మీదుగా ఈ క్షేత్రాన్ని దర్శించుకుంటారు.

వాత్సల్యంతో కల్యాణ శోభితుడైన నరసింహుడు రథంపై ఊరేగింపుగా సోదరి ఆలయానికి వెళ్లి చీరె, సారెలు ఇచ్చి రావడం ఆనవాయితీగా వస్తోంది.

తుపానులకు పెట్టింది పేరయిన బంగాళాఖాతం ఒడ్డున వెలసిన నరసింహుడు ప్రణవ స్వరూపుడై సముద్రతీరం వెంబడి సంచరిస్తూ ప్రకృతి వైపరీత్యాల నుండి ప్రజలను కాపాడతారని ప్రజల అపార విశ్వాసం. ఎన్ని ఉప్పెనలు, సునామీలు, తుపానులు వచ్చినా నరసింహుడే రక్షించాడనేది ఇక్కడి ప్రజల విశ్వాసం.

భీష్మ ఏకాదశి మొదలు పౌర్ణమి లోపు ఏదో ఒక రోజున సూర్యభగవానుడి కిరణాలు మూల విరాట్ పాదాలను తాకుతాయట. ఈ అంశాలను పరిశీలిస్తే స్వామివారి విశిష్టత తేట తెల్లమవుతుంది.

మరొక యదార్థం నంపుటన కూడా పరిశీలించాలి. స్వామి ఆలయం వెనుక వైపు ఉన్న నదీ పాయలో ఒక జాలరి నిత్యం వేటాడుకునే వాడు. ఒక రోజు అతని వలతో రెండు శిలలు పడ్డాయి. జాలరి వాటిని విసిరికొట్టాడు. మరల వల వేయగా అవే శిలలు వలకు చిక్కాయి. దాంతో జాలరి ఆ రాళ్లను మరల విసిరి కొట్టగా వాటి నుండి రక్తం ధారగా కారడంతో జాలరి ఆ శిలలను ఆలయానికి తీసుకువచ్చి అర్చకులకు అందించగా ఆ శిలలే సాలగ్రామాలుగా నేటికీ ఆలయంలో నిత్యపూజలు అందుకుంటున్నాయి.

స్వామివారి రథయాత్ర ఎంతో శోభాయ మానంగా ఉంటుంది. దేవస్థానం చేసే అలంకరణ ఒక ఆకర్షణ కాగా, ఎంతో ఎత్తయిన ఆ రథానికి భక్తులు మొక్కులు చెల్లించుకుంటూ కట్టే అరటి గెలలు, గుమ్మడికాయలు మరొక ఆకర్షణ.

నిత్యం స్వామి వారికి అభిషేకాలు, సుదర్శన యాగం జరుగుతూనే ఉంటాయి. భక్తుల సౌకర్యార్థం తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం వారు సత్రం నిర్మించారు. నిత్యం వేలాదిమంది భక్తులు స్వామి వారిని దర్శించుకుంటారు. ఉచిత అన్నప్రసాదం కూడా లభ్యమవుతున్నది.

రాష్ట్రీయ స్వయంసేవక్ సంఘం ప్రారంభమైన నాటి నుండి సంఘాన్ని రూపుమాపాలనే ప్రయత్నాలు జరిగాయి. కానీ సంఘ కార్యం సమాప్తం కాలేదు. సంఘాన్ని రూపుమాపాలను కున్నవారంతా సమాప్త మయ్యారు. నిరంతరం ప్రేమ, సత్వం ఆధారంగా సంఘకార్యం కొనసాగుతోంది. అదే సంఘాన్ని రక్షిస్తోంది. ఏ విధంగానైనా హిరణ్యకశ్యపుని నుండి ప్రవక్షితుని నుండి ప్రవక్షితుని రక్షించాడో అదేవిధంగా సంఘం రక్షణ పొందుతూ నిర్వహించుకుంటుంది. ముందుకు సాగుతోంది. భారతదేశాభివృద్ధి కోసం అందరిని కలుపుకొని పోయే ఉద్యమానికి ఊతం ఇవ్వాలి. ఈ కార్యం సంఘం చేస్తోంది. మనందరి పని కూడా ఇదే.

సంఘంపై అనేక రకాలుగా దుష్ప్రచారం జరుగుతోంది. అయితే ఎన్ని రకాలుగా నిండా రోపణలు చేస్తున్నారో అవన్నీ వారికే వర్తిస్తున్నాయి. వాటివల్ల సంఘానికి కలిగే నష్టమేమిలేదు. ఒక్కసారి ఆరోపణలు చేస్తున్నవారెవరో గమనించండి. వారిని పరిశీలించండి. అటువంటివారి గతమేమిటో, ప్రస్తుతం ఏమి చేస్తున్నారో, రాబోయే రోజుల్లో వారి పరిస్థితి ఏమిటో అర్థమవుతుంది. సమాజంలో అపనమ్మకాలు సృష్టించాలన్నదే వారి ఆలోచన. తద్వారా ఆ భయంతో కొంతమంది ప్రజలను తమ వెనుక పోగుచేసుకోవడమే వారి ఉద్దేశం. ప్రజలలో అపనమ్మకాలు సృష్టించి గుంపును పోగు చేయడంపై సంఘానికి నమ్మకం లేదు. ఎవరినీ ఓడించాలను

కోవడం లేదు. సంఘానికి ఎవరూ శత్రువులు కాదు. ఈ పనులు చేస్తున్నవారిని సైతం కలుపుకొనేందుకు సంఘం సిద్ధంగా ఉంది. సమస్త సమాజంలోని ప్రజలందరూ భారతీయులే. ఎవరికి మినహాయింపు లేదు. ఎవరి వల్ల సంఘానికి ఇసుమంత కోపం లేదు.

కొంతమంది ఎదుటివారిపై దుష్ప్రచారం చేసి తాము ప్రచారంలోకి రావాలనుకుంటారు. కొన్నిసార్లు విషయం అర్థం కాకపోవడం వల్ల కూడా ఇటువంటి

ప్రచారం ముమ్మరమవుతుంది. ఎంతమంది సంతానం ఉండాలి అని నన్ను ఒకసారి ప్రశ్నించారు. నేను ఇద్దరు అని సమాధానమిచ్చినట్లు పత్రికల్లో ప్రచురించారు. కానీ నేను 'ఇద్దరు ఉండాలనే' మాట ఎక్కడా వాడలేదు. నేడు అధిక జనాభా ఒక సమస్యగా మారింది. కనుక సంఘం జనాభా విషయంలో ఒక ప్రతిపాదన చేసింది. అందరి అభిప్రాయాలు స్వీకరించి, మానసికంగా సంసిద్ధులను చేయాలి. ఆ తర్వాత దీన్ని అమలు పరచాలి. అందరూ సమ్మతిస్తే జనాభా నియంత్రణ కష్టసాధ్యమేమీ కాదు అని నేను వారితో అన్నాను. కానీ ఎలా అర్థం చేసుకున్నారో తెలియదు. లేదా ముందుగానే ఇటువంటి అపనమ్మకాలు సృష్టించాలనే వ్యూహారచన అయి

ఉండోచ్చు. సంఘం తర్వాత ఎజెండా ఫలానా, ఫలానా అంటూ ప్రచారం కొనసాగించారు.

ఇంత జరుగుతున్నా సంఘం ఒక్కసారి ఈ దుష్ప్రచారాన్ని ఖండిస్తోంది. లేదంటే మౌనంగా ఉంటుంది. మనం మనుషులం కావాలను కుంటున్నాం. అందరిని ప్రేమతో కలుపుకొని పోవాలనుకుంటున్నాం. ఇటువంటి ప్రచారాల జోలికి సంఘం వెళ్లదలచుకోలేదు. ఎన్నికల్లో పోటీ చేయదలచుకోలేదు కదా! దీని వల్ల సంఘం ఓటు బ్యాంకుకు వచ్చే ధోకా ఏమిలేదు. ఓట్లు ఎక్కువ తక్కువయ్యే ప్రమాదమేమీ లేదు. సంఘం ముందుకు సాగుతునే ఉంటుంది. ఆర్ఎస్ఎస్ గురించి తెలుసుకోవాలనుకుంటే నేరుగా సంఘశాఖకు రావాలి. లోపలి నుండి గమనించాలి. వచ్చేవారిపై నిషేధం లేదు. ఒక్కపైసా ఖర్చు ఉండదు. సభ్యత్వ రుసుం లేదు. రండి! ఉండండి! చూడండి! పరిశీ

లించండి! సంఘం ఎలా ఉంది? సంఘమంటే ఏమిటి ? సంఘ శిబిరాలు, కార్యక్రమాలు చూడండి! సంఘ కార్యకర్తలను కలవండి. వారి కుటుంబాలను దర్శించండి. న్యాయసేవకుల కార్యకలాపాలను గమనించండి. అప్పుడు సంఘమంటే ఏమిటో అర్థమవుతుంది. వంచదార తియ్యగా ఉంటుందని ఉపన్యాసం ఇవ్వవచ్చు. అంత మాత్రానే రుచి అనుభవానికి రాదు. ఒక్క చెంచా తిని చూస్తే తియ్యదనం అంటే ఏమిటో తెలుస్తుంది.

సంఘాన్ని లోపలి నుండి ప్రత్యక్షంగా దర్శించండి. ఒక అభిప్రాయానికి రండి. వచ్చేవారి మనసులో దురభిప్రాయం కలిగినా సంఘానికి ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదు. ఒకవేళ ఆర్ఎస్ఎస్ తో విభేదించాలను కుంటే అపనమ్మకాలపై కాకుండా సత్యాన్ని ఆధారంగా స్వీకరించండి. నిజాలేమిటో తెలుసుకొని విభేదిస్తే, అది సంఘ కార్యక్రమాలను తీర్చిదిద్దకొనేందుకు ఆధారం అవుతుంది.

అక్టోబర్ 31, 2015న అఖిల భారతీయ కార్యకారిణి మండలిలో ఆమోదించిన తీర్మానం:

గడిచిన దశాబ్దాల కాలంగా దేశ జనాభా నియంత్రణ కోసం తీసుకొన్న విధానాల్లో, లోపం కొట్టొచ్చినట్లుగా కనిపిస్తోంది. 2011 జనాభా లెక్కల ప్రకారం వివిధ మతాల ఆధారంగా తీసుకున్న

కు జవసత్వాలు

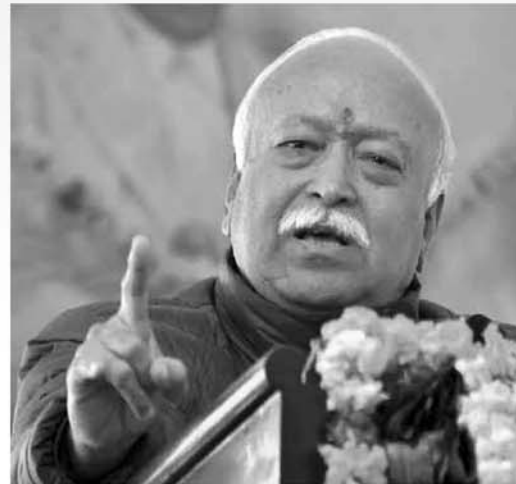
జనాభా నిష్పత్తిలో అధిక శాతం తేడాలు ఉన్నట్లు తెలుస్తోంది. కనుక జనాభా నియంత్రణ కోసం ఇప్పటివరకు తీసుకుంటున్న చర్యల విషయంలో పునరాలోచిస్తే బాగుంటుందని అఖిల భారత కార్యకారిణి మండలి భావిస్తోంది. వివిధ మతాల జనాభావృద్ధిలో భారీ తేడాలు, ముఖ్యంగా సరిహద్దు రాష్ట్రాల్లో ఎక్కువగా ఉంటున్నాయి. అసంఖ్యాకంగా వస్తున్న విదేశీ చొరబాటుదారులు, మతమార్పిడిల కారణంగా జనాభావృద్ధి నిష్పత్తిలో అత్యధిక అసమతుల్యత కనిపిస్తోంది. దీని కారణంగా దేశ ఏకత్వం, సమగ్రత, సాంస్కృతిక గుర్తింపునకు భారీగా నష్టం వాటిల్లే ప్రమాదం పొంచి ఉంది.

1952లోనే జనాభా నియంత్రణ కోసం అవలంబించబోయే విధానాలను ప్రకటించి ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఉన్న అగ్రదేశాల సరసన భారతదేశం ఒకటిగా నిలిచింది. కానీ 2000 సంవత్సరంలో మాత్రమే ఒక సమగ్రమైన జనాభా నియంత్రణ మండలి అందుకై అవలంబించే విధానాన్ని రూపొందించగలిగింది. 2.1 స్థూల పునరుత్పత్తి ఆదర్శ స్థితిని 2045 వరకు సాధించడం, స్థిరమైన ఆరోగ్యవంతమైన జనసంఖ్య లక్ష్యాన్ని చేరుకోవడం ఈ విధాన ఉద్దేశం. జాతీయ వనరులు, భవిష్యత్తు అవసరాలు దృష్టిలో పెట్టుకొని స్థూల పునరుత్పత్తి లక్ష్యాన్ని సమాజంలో అన్ని వర్గాల్లో అమలు పరచాలని ఆశించారు. కానీ 2005-06 జాతీయ స్థూల పునరుత్పత్తి, ఆరోగ్య సర్వేక్షణ, 2011 జనాభా లెక్కల ప్రకారం 0-6 వయసు గల చిన్నారులు, మతాల వారీగా లభించిన లెక్కలు, అసామాన్యమైన స్థూల పునరుత్పత్తి, బాలల జనాభా

నిష్పత్తి ప్రకారం స్పష్టమైన సంకేతాలు లభిస్తున్నాయి. వీటి ఆధారంగా 1951 నుండి 2011 మధ్య కాలంలో జనాభా వృద్ధిలో భారీగా తేడాలు అనూహ్యంగా ఉన్నట్లు కనిపిస్తోంది. దీనివల్ల భారతదేశంలో పుట్టిన మతావలంబీకులు వారి ఆనుయాయుల నిష్పత్తి 88 నుండి 83.8 శాతానికి పడిపోయింది. అదే ముస్లింల జనాభా నిష్పత్తి 9.8 నుండి 14.23 శాతానికి పెరిగింది.

దీనితోపాటు దేశ సరిహద్దు ప్రాంతాలైన అస్సాం, పశ్చిమబెంగాల్, బీహార్ సరిహద్దు జిల్లాల్లో ముస్లిం జనాభావృద్ధి జాతీయాభివృద్ధి కంటే అధికంగా ఉంది. వీరందరూ బంగ్లాదేశ్ నుండి వచ్చిన అక్రమ చొరబాటుదారులన్న అంశం స్పష్టమవుతుంది. సర్వోన్నత న్యాయస్థానం ద్వారా ఏర్పాటయిన ఉపమన్యూ హజారికా కమిషన్ నివేదిక, వివిధ సందర్భాల్లో న్యాయస్థానాల తీర్పులు ఇదే అంశాన్ని నిరూపిస్తున్నాయి. ఈ చొరబాటుదారులు ఆయా రాష్ట్రాల్లో ఉన్న పౌరుల హక్కులను హరిస్తున్నారన్నది వాస్తవం. అంతేకాదు సంబంధిత రాష్ట్రాల్లో పరిమితంగా ఉన్న వనరుల వల్ల ఈ చొరబాటు దారులు భారంగా తయారవుతున్నారు. ఫలితంగా సామాజిక, సాంస్కృతిక, రాజకీయ, ఆర్థిక అసమానతలు తలెత్తుతున్నాయి.

ఈశాన్య రాష్ట్రాల్లో మతం ఆధారంగా పెరుగు తున్న జనాభావృద్ధి, అసమతుల్యత అక్కడి పరిస్థితు లను విషమంగా మార్చాయి. అరుణాచల్ ప్రదేశ్ లో భారతదేశంలో పుట్టిన మతాలను అవలం బించేవారు 1951లో 99.21 శాతం ఉండేవారు. అదే 2001లో 81.3 శాతం కాగా, 2011లో 67 శాతానికి జనాభా పరిమిత మైంది. కేవలం ఒక

డా.మోహన్ జీ భాగవత్

నీరసంఘచాలక్, ఆర్ఎస్ఎస్

దశాబ్దంలోనే అరుణాచల్ ప్రదేశ్ లో క్రైస్తవుల సంఖ్య 13శాతం పెరిగింది. అలాగే మణిపూర్ రాష్ట్రంలో 1951లో 80శాతం కంటే అధికంగా ఉండేవారు. 2011 నాటి జనాభా లెక్కల ప్రకారం 50శాతానికి పడిపోయారు. పైన పేర్కొన్న ఉదాహరణలు, వాస్తవ కథనాలు గమనిస్తే అనేక జిల్లాల్లో క్రైస్తవులు అసహజ రీతిలో పెరుగుతున్నారు. కొన్ని స్వార్థపూరిత శక్తులు ఇక్కడివారిని లక్ష్యంగా చేసుకొని పగడ్బందిగా మతమార్పిడులకు పాల్పడుతున్నట్లు స్పష్టంగా తెలుస్తోంది.

అఖిల భారతీయ కార్యకారిణి మండలి ఈ జనాభా అసమతుల్యతను తీవ్రంగా పరిగణిస్తోంది. దేశంలో లభ్యమవుతున్న వనరులు, భవిష్యత్తు తరాల అవసరాలు, జనాభా అసమతుల్యతను దృష్టిలో పెట్టుకొని దేశ జనాభా విధానాలను పునరాలో చించాలి. వాటిని అందరిపై సమానంగా అమలు పర్చాలని కేంద్రప్రభుత్వాన్ని కోరుతోంది. అంతేకాదు సరిహద్దు రాష్ట్రాల్లో జరుగుతున్న అక్రమ చొరబాట్లను పూర్తిగా నియంత్రించాలి. జాతీయ పౌరసత్వం రిజిస్టర్ అమలు పరిచి ఈ అక్రమ చొరబాటు దారులకు పౌరసత్వం ఇవ్వకుండా, భూమిని కొనుగోలు చేసే హక్కులు కల్పించకుండా ఉండాలని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తోంది.

దీనిని తమ జాతీయ కర్తవ్యంగా భావించి, జనాభా అసమతుల్యత వల్ల ఏర్పడుతున్న అన్ని కారణాలు తెలుసుకొని వాటిని గుర్తించి, జనజాగరణ ద్వారా దేశాన్ని జనాభా అసమతుల్యత నుండి రక్షించేందుకు అన్ని రకాలుగా ప్రయత్నాలు చేయాలని అఖిల భారతీయ కార్యకారిణి మండలి స్వయంసేవకులతో పాటు దేశభక్తులందరిని కోరుతోంది.

దేశ సరిహద్దు ప్రాంతాలైన అస్సాం, పశ్చిమబెంగాల్, బీహార్ సరిహద్దు జిల్లాల్లో ముస్లిం జనాభావృద్ధి జాతీయాభివృద్ధి కంటే అధికంగా ఉంది. వీరందరూ బంగ్లాదేశ్ నుండి వచ్చిన అక్రమ చొరబాటుదారులన్న అంశం స్పష్టమవుతుంది. సర్వోన్నత న్యాయస్థానం ద్వారా ఏర్పాటయిన ఉపమన్యూ హజారికా కమిషన్ నివేదిక, వివిధ సందర్భాల్లో న్యాయ స్థానాల తీర్పులు ఇదే అంశాన్ని నిరూపిస్తున్నాయి. ఈ చొర బాటుదారులు ఆయా రాష్ట్రాల్లో ఉన్న పౌరుల హక్కులను హరిస్తున్నారన్నది వాస్తవం.

ద్వారా సేకరించిన జనాభా లెక్కలను బట్టి అక్షరాస్యత స్థితిగతులను అంచనా వేయవచ్చు. ఈ అంశానికి సంబంధించినంత వరకు రెండు ఆధారాలను బట్టి తెలంగాణ ప్రాంతవాసుల అక్షరాస్యత లోని నిమోన్నతాలను మీక్షించవచ్చునని అర్థమవుతుంది.

మళ్ళీ ఒక్కసారి హాలుని సంకలనం 'గాథాసప్తశతి'ని పలకరిద్దాం. దీనినే ప్రాకృతంలో సత్తసాయి అంటారు. ఇది పలు దేశవిదేశీ భాషలలోకి అనుదితమైంది. వెబర్ జర్మనీలోకి (1870, 1881, 1889); కేదార్ నాథ్, వాసుదేవ్ లు (1911), మధురానాథ్ శాస్త్రి (1933), రాఘవగోవింద బాసక్ (1971) ఆంగ్లంలోకి అనువదించారు. ఆర్. బాసక్ (1956), పీసీ భట్టాచార్య (1970) బెంగాలీలోకి తర్జుమా చేశారు. తాను కొన్ని గాథలకు మాత్రమే ఇందులో చోటు కల్పించగలిగానని హాలుడు

అక్కడక్కడ శృంగారం పాలు కూడా కొంచెం గాఢంగానే ఉంటుంది.

ఇప్పుడు నిజాం కాలానికి వచ్చేద్దాం! హైదరాబాద్ సంస్థానంలో 1881 నుంచి జనాభా లెక్కల సేకరణ ప్రక్రియ ఆరంభమైంది. నిజానికి భారతదేశంలో కూడా దాదాపు ఆ కాలంలోనే జనాభా లెక్కల సేకరణ మొదలయింది. 1881 జనాభా నివేదికను సయద్ మొహియుద్దీన్ రూపొందించారు. 1891, 1901 సంవత్సరాల నాటి లెక్కలను మీర్జా మెహ్మీఖాన్ తయారు చేయించారు. 1911లో మహ్మద్ అబ్దుల్ మీర్జా, 1921లో మహ్మద్ రహమతుల్లా, 1931లో గులాం అహ్మద్ ఖాన్ ఆ గురుతర బాధ్యతను నిర్వహించారు.

1931 నాటి జనాభా లెక్కల ప్రకారం హైదరాబాద్ సంస్థానం జనాభా 14436148.

మొత్తం బ్రిటిష్ ఇండియా జనాభా

ఇంత సుదీర్ఘ చరిత్రను బట్టి చెబితే తెలంగాణ రాష్ట్రం దేశంలోనే పసికూన. కానీ భారతీయ చరిత్రను సుసంపన్నం చేయడంలో ఈ నేల నిర్వహించిన పాత్ర ఘనమైనది. మన ప్రాచీన, మధ్యయుగాల నాటి చరిత్రలో కనిపించే శాతవాహనులకీ, విష్ణుకుండినులకీ, కాకతీయులకీ జన్మనిచ్చిన మట్టి ఇదే. చరిత్రను పునర్నిఖించుకోవడం ప్రతి తరం మీద ఉన్న బాధ్యత. వాస్తవాల పునాదిగా అలాంటి బాధ్యతను నిర్వహించవలసిన సమయమిది.

ఏ సమాజానికైనా భాష చెరిపివేయలేని చిరునామా. మన మాతృభాష తెలుగు. మన మాతృభాషకు మాతృక ప్రాకృతం. ఈ నేల నుంచి పాకృత భాష వినిపించిన తొలి దశ కవిత్వం హాల చక్రవర్తిదే. ఆయన శాతవాహన వంశీయుడు. ఈ తొలిదశ కవితా రుపి హాలుడి ఘంటం నుంచి మాత్రమే వర్ణించలేదని చెబుతారు. ఈ ప్రాంతానికి చెందిన అనేకమంది కవి పండితుల ప్రమేయం కూడా అందులో ఉంది. ఈ చారిత్రక వాస్తవం ద్వారా తెలిసేదేమిటి? శాతవాహనుల ఏలుబడిలో ఈ ప్రాంతంలో వ్యాపించిన విద్యాగంధం ఎంతటిదో అది తెలియజేస్తుంది.

గతకాలపు ఏ వాస్తవమైనా మన బుద్ధిలోకి ఒంటరిగా రాదు. కొన్ని ప్రశ్నలనూ వెంట తీసుకువస్తుంది. గతం వర్తమానంతో సంభాషించడానికే ఇష్టపడుతుంది. కొన్ని అంశాల విషయంలో సంఘర్షించడానికి కూడా వెనుకాడదు. తనతో జేరీబు వేసుకోమని వర్తమానాన్ని సవాలు చేస్తుంది కూడా. అసఫ్ జాహి వంశీయుల పాలన అంత్యదశ వేళకు ఈ ప్రాంతంలో అక్షరాస్యత స్థాయి ఏమిటి? 1931లో నిజాం ప్రభుత్వం గులాం అహ్మద్ ఖాన్

సవినయంగా చెప్పుకున్నాడు. ఇవి కోటి వరకు ఉన్నాయని ఆయనే చెప్పాడు. ఇంతకీ ఈ గాథల ఇతివృత్తం ఏమిటి? దేని గురించి? ఒక సమాజపు గ్రామీణ వాతావరణాన్ని సభాతో నభవిష్యతి అన్న రీతిలో ఆ గాథలు అవిష్కరించాయి. సరిగ్గా ఇలాంటి గ్రామీణ వాతావరణమే గతంలో గ్రామీణ తెలంగాణలో ఉంది. గ్రామీణుల జీవితానికి సంబంధించిన ప్రతి సందర్భాన్నీ ఈ గాథలు పలకరించాయి. పువ్వులు, పక్షులు, జంతుజాలం, మహిళలు, గృహిణులు... ఇలా అందరి గురించి ఈ గాథలు పలికాయి. అన్నట్లు, ఈ గాథలలో

352837778.

మరి, 1931 నాటికి ఘనత వహించిన హైదరాబాద్ సంస్థానంలో విద్యా సౌకర్యం ఎలా ఉంది? 4287 ప్రభుత్వ పాఠశాలలు ఉన్నాయి. 234505 మంది విద్యార్థులు వాటిలో చదువుకునే వారు. చిత్రం ఏమిటంటే ప్రభుత్వ పాఠశాలతో సమంగా అంటే 4053 పాఠశాలలు ప్రైవేటు యాజమాన్యాలలో నడిచాయి. వీటిలో విద్యార్థుల సంఖ్య 76654. మొత్తం సంఖ్య 311159. 1921-1931 దశాబ్దంలో గమనించవలసిన విషయం ఒకటి ఉంది. ఆ దశాబ్దం ఆరంభంలో

శాతవాహన నాణేలు

ఉన్న విద్యార్థుల సంఖ్య క్రమంగా క్షీణించింది.

ఐదేళ్లు దాటి, ఉత్తరం ముక్క చదవగలిగే సామర్థ్యం ఉంటే చాలు, వారిని అక్షరాస్యులుగా గుర్తించారు. అయితే, ఈ తరహా అక్షరాస్యులలో చాలామందికి ఉత్తరం రాయగల సామర్థ్యం మాత్రం ఉండేది కాదు. ఇలా ఐదేళ్లు దాటి, ఉత్తరం చదవగలిగే శక్తిని సాధించి అక్షరాస్యుల హోదా పొందిన వారు నాటి హైదరాబాద్ సంస్థానంలో ఎందరో తెలుసా? ప్రతి వంద మందికి ఐదుగురే. ఇంకొక తమాషా అయిన విధానం ద్వారా కూడా అక్షరాస్యుల జనాభాను తీసుకునేవారు. అది మైలుకు ఇంతమంది అక్షరాస్యులు అని. అంటే ఐదేళ్లు దాటి, ఉత్తరం ముక్క చదవగలిగిన వారు ఒక మైలు దూరంలో ఎందరు ఉన్నారో ఈ విధానం చెబుతుంది. హైదరాబాద్ సంస్థానంలో అలా చూసినా మైలుకు 85 మందే ఉన్నారు. అనాటికి

ఎందుకూ పనికిరాని గ్రామమేదీ కాదు. 9 నుంచి పది వేల రూపాయలు భూమిపన్ను రూపంలో ఈ గ్రామమే చెల్లించేది. ఇది సూరేళ్ల క్రితం నాటి మాటన్న సంగతి విస్మరించవద్దు. దీనికి ప్రభుత్వం నుంచి గ్రామం పొందిన సౌకర్యం ఏదైనా ఉన్నదీ అంటే, అది ఆ ఏకోపాధ్యాయ పాఠశాలకు ఒక ఉర్దూ ఉపాధ్యాయుడు. ఆయన జీతమైనా రెండంకెలలోనే ఉండేది. నిజాం సర్కారు అక్షరాలా మా ఊరిని జలగలా పీడించేది. మా గ్రామం సహా చాలా గ్రామాలు పేదరికంతో బతుకీదేవి.

శాతవాహనుల యుగంలో 'గాఢానప్తశతి' మాత్రమే కాదు, గుణాధ్యుని 'బృహత్సప్త', శూద్రక కవి విరచిత నాటకం 'మృచ్ఛకటికమ్', సర్వవర్మ 'కాతాంత్ర వ్యాకరణం' వంటి గ్రంథాలు వెలవడినాయి. గాఢానప్తశతి ఆధారంగా అసఫ్జాహి

డా॥ డి. రాజారెడ్డి

రాశాసని ప్రతీతి. ఏ విధంగా చూసినా ముస్లిం పాలకుల చివరి ఆరు వందల ఏళ్ల పాలనా కాలంలో తెలంగాణ విద్య విషయంలో పాతాళంలోకి దిగిపోయింది. అలాంటి రాచరికాలు, భూస్వామిక వ్యవస్థలు తమ కుటుంబీకులు, పరివారానికే తప్ప

హైదరాబాద్ సంస్థానం

ఇలాంటి విధానం ద్వారా ఇతర ప్రాంతాలలో తేలివ అక్షరాస్యులు ఎందరు? చూద్దాం- బెంగాల్ -188, మద్రాస్-219, తిరువాన్కోర్-408, మైసూరు-174, బరోడా-331. కాబట్టి బ్రిటిష్ ఇండియా కాలంలో హైదరాబాద్ సంస్థానంలో అక్షరాస్యుల సంఖ్య అధమాధంగా ఉందని వేరే చెప్పక్కర్లేదు. 1931 నాటి జనాభా లెక్కలనాటి అక్షరాస్యుల సంఖ్యకే ఆశ్చర్యపోవద్దు. అంతకు ముందు దశాబ్దాల నాటి అక్షరాస్యుల సంఖ్యను కూడా ఒక్కసారి చూడాలి. 1901లో కేవలం 21 మంది అక్షరాస్యులు ఉన్నారు. ఇంకా 1911లో 51, 1921లో 57 ఉన్నట్టు తేలింది. ఇక మహిళలలో అక్షరాస్యత పూర్తిగా పట్టణాలకే పరిమితమైందని గులాం అహ్మద్ ఖాన్ పేర్కొన్నారు.

విద్యావసతి కల్పనలో హైదరాబాద్ సంస్థానం పరిస్థితి ఎంత విషాదకరంగా, నిరాశాజనకంగా ఉన్నదో ఈ వివరాలు చెబుతాయి. మా ప్రాంతంలో ఎలాంటి పరిస్థితులు ఉన్నాయో కూడా కొంచెం చెబుతాను. మాది నిజామాబాద్ జిల్లా. 1947 నాటికి ఈ జిల్లాలో మొత్తానికి ఉన్నది ఒకే ఒక్క ఉన్నత పాఠశాల. ఇక మా సొంతూరు జంగంపల్లిలో ఒకే ఒక్క ప్రాథమిక పాఠశాల ఉండేది. అది కూడా ఏకోపాధ్యాయ పాఠశాల. అప్పుడు ఉన్నత పాఠశాలలో చదివిన విద్యార్థి అంటూ ఎవరూ లేరు. ఇప్పుడు 500 మంది ఉన్నారు. ఇవాళ ఈ ఊళ్లో ఒక ఉన్నత పాఠశాల ఉంది. అలా అని ఇది నిజాంకు

కాలంనాటి విద్యా వైభ వాన్ని బేరీజు వేయండి!

గాఢానప్తశతిలో హాల చక్రవర్తి నంకలనం చేసినవి 44 గాథలు. హాలుడి సమకాలికుడు పలిత అనే పండితుడు తొమ్మిది గాథలను చేర్చాడు. అలాగే హాలునికి పూర్వం ఈ ప్రయత్నం చేసిన పండితుల పేర్లు 260. ఇందులో ఆరుగురు మహిళలు కూడా ఉన్నారు. విద్య విషయంలో మహిళలు శాతవాహనుల కాలంలో ఎంత ముందంజ వేశారో చెప్పే పురాణ ఘట్టం కూడా ఉంది. ఒక శాతవాహన చక్రవర్తి తనకు ఎంత త్వరగా సాధ్యమైతే అంత త్వరగా తనను సంస్కృత పండితుని చేయాలని ఆస్థాన పండితులను కోరాడట. ఎందుకంటే, అంతఃపురంలో ఉన్న కాంతలంతా సంస్కృతంలో దిట్టలేనట. దాంతో చక్రవర్తికి ఇలాంటి తొందరొచ్చింది. ఇదే కాతాంత్ర వ్యాకరణ గ్రంథ ఆవిర్భావానికి దారితీసిందట. దీనిని సర్వవర్మ

సాధారణ ప్రజలకు విద్యను అందుబాటులో ఉంచడానికి కనీస యత్నం కూడా చేయలేదు. చరిత్ర నుంచి పాఠం నేర్చుకుని తెలంగాణను విద్య విషయంలో ముందుకు తీసుకువెళ్లవలసిన అసవరం ఉందని గుర్తిస్తే మంచిది.

సంప్రదించిన గ్రంథాలు

1. 1931 నాటి నిజాం ప్రాంతంలో జనాభా లెక్కల నివేదిక, మొదటి భాగం, రచన: గులాం అహ్మద్ ఖాన్, ప్రభుత్వం కేంద్ర ముద్రణాశాల, హైదరాబాద్, 1933.
2. ప్రాకృత గాఢానప్తశతి, బిబ్లియోలిథిక్ ఇండియా. రాఘవగోవింద బాసక్, ది పసియాటిక్ సొసైటీ, కలకత్తా, 1971.

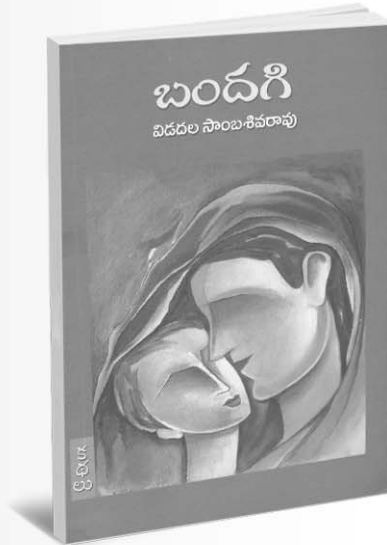
వ్యాసకర్త : స్యూరీసర్జన్, అపోలో
9848018660

అనుబంధాల కథల 'బందగి'

'బందగి' కథా సంపుటి రచయిత విడదల సాంబశివరావు. ఐదు దశాబ్దాలుగా నటుడిగా నాటకరంగ సేవలో పునీతులు. రంగస్థల నటుడిగా ఎన్నో అవార్డులు అందుకున్నాడు. బుల్లితెర నటుడిగా, వెండితెర నటుడిగా పరిచితులు. సృజనాత్మక రచయితగా వైవిధ్య భరితమైన నాటకం, నవల, కథానిక, కవిత్వం వంటి ప్రక్రియలను స్పృశించి తనవంతుగా వాటిని సుసంపన్నం చేశాడు. వివిధ పత్రికల్లో ఆయన రచనలు ప్రచురితాలై సాహితీ ప్రియులమెప్పు పొందాయి.

కథా సంపుటి శీర్షికలో 'బందగి' అనే బెంగాలీ పదానికి 'అనుబంధం' అనే అర్థం ఉంది. మానవీయ అనుబంధాలను శిల్పివంతమైన 18 కథలుగా మలిచి ఈ సంపుటిలో చేర్చాడు రచయిత. ఆధునిక సమాజంలో ప్రపంచీకరణ ప్రభావంతో మానవీయ సంబంధాలు మరుగున పడిపోతున్నాయి. ప్రతి కుటుంబం స్వార్థపు నుడిగుండాల్లో చిక్కుకొని ఉక్కిరిబిక్కిరవుతున్నది. ఆధునిక మానవుడు విలువలు విడిచి నిస్సగ్గుగా నడివీధిలో నగ్గుంగా నడుస్తున్న స్థితి రచయిత హృదయాన్ని కదిలించింది. సామాజిక బాధ్యతగల రచయితగా ఆయన అంతరంగంలో మెదలిన మానవీయ అనుబంధాల భావాలను కథలుగా మలిచాడు. ఇందులో ఉన్న కథలన్నీ 'ఆంధ్రప్రభ', సాహితీ కిరణం, భూమిక, ముంబైవన్, మల్లెపందరి, స్నేహ, ప్రజాశక్తి వంటి పత్రికల్లో ప్రచురితమైనాయి.

ఈ కథలన్నీ 1994 (బంగారు తల్లి) నుండి 2016 (న్యాయ చిగురించింది) వరకు మూడు దశాబ్దాల కాలంలో రాసినవి. 'బందగి' కథలో మానవీయ అనుబంధాల ప్రాధాన్యతను రసరమ్యంగా హృద్యంగా చిత్రించాడు రచయిత. ఇందులో గోపి, రాధలు గాఢమైన ప్రేమికులు. ఆ ప్రేమబంధాన్ని శాశ్వతం చేసుకొని దంపతులు కావాలని కలలు కన్నారు. కులం అవరోధంగా, పెద్దల తిరస్కారంతో వాళ్ల ఆశ నిరాశైంది. ఇంతవరకు జరిగిన భగ్గు ప్రేమికుల కథ సాధారణమే. తర్వాత రచయిత కథను పాఠకులు ఊహించని మలుపు తిప్పాడు. రాధతో ఉన్న అనుబంధాన్ని మరచిపోలేక గోపి భగ్గు ప్రేమికుడై క్రుంగి కృశించి పోతున్న స్థితిలో గోపీకి గీత దగ్గరే ఓడార్పుతో సాంత్వనం పరుస్తుంది. వాళ్లిద్దరి

పుటలు : 166, వెల : రూ.150/-
ప్రతులకు : ఆంధ్ర, తెలంగాణా రాష్ట్రాల్లో ప్రముఖ పుస్తకాల షాపుల్లో లభ్యం.
రచయిత చిరునామా : 3-1-731, 7వ లైన్, పండరీపురం, చిలకలూరిపేట, గుంటూరు, 522616
ఫోన్ : 9866400059

మధ్య అన్నా చెల్లెళ్ల బంధం బలీయంగా పెనవేసు కుంది. గోపీ పెళ్లి చేసుకున్నాడు. గీత కూడా పెళ్లి చేసుకుంటుంది. గోపీకి గీత గురించిన సమాచారం తెలియక ఆమెతో ఉన్న అనుబంధాన్ని స్మరించుకొని కుమిలిపోతాడు. అనుబంధాలకు దూరంగా, బ్రతకలేని బలహీనత గోపీది. ఇరవై ఏళ్ల తర్వాత 'గీత' తన 16 సంవత్సరాల కూతురితో ప్రత్యక్షమైంది. ఆ పాపతో మామయ్య అనిపించుకొని కొత్త అనుబంధాన్ని చిగురింప చేసుకుంటాడు. గోపీ పాత్ర చిత్రణలో రచయిత ప్రతిభ ప్రస్ఫుటంగా కనిపిస్తుంది.

ఈ సంపుటిలో ప్రపంచీకరణ ప్రభావంతో మానవీయ అనుబంధాల్లో ఆర్థిక సంబంధాల ఆధిపత్యం కనిపించే కథలున్నాయి. 'రాధకు నీవేరా ప్రాణం' కథలో ఆర్థిక సంబంధాల ఆధిపత్యం వల్ల మానసిక అనుబంధాలు, మానవీయ సంబంధాలు కనుమరుగవుతున్న స్థితిని వర్ణించాడు. 'ఆర్థిక

సంబంధాలే మానవ సంబంధాలైన వేళ - కథలో భాస్కరమూర్తి పాత్ర ద్వారా డబ్బు వల్ల మానవ మనుగడ ఎంత దుర్భరంగా మారుతుందో పాఠకుల గుండెలకు హత్తుకొనే విధంగా చెప్పాడు. 'కనికరం లేని కనురెప్ప' కథలో డబ్బు కంటే అనుబంధం 'పవిత్రమైంది'ని నిరూపించాడు.

ఈ సంపుటిలో ఉన్న గొప్ప కథ 'న్యాయం చిగురించింది'. ఇందులో వేశ్యావృత్తిలో ఉన్న అభాగ్యులైన అమాయక స్త్రీలను, విటలును శిక్షించడం వల్ల వేశ్యావృత్తి నిర్మూలనం కాదనీ, దళారులను కూడా శిక్షార్హులుగా చేయాలన్న రచయిత ఆలోచన సమంజసంగా ఉంది.

ఇందులోనే 'మాతృవనం' ఒక విలక్షణమైన కథ. ఒక వంశకుడి చేతిలో మోసిపోయిన కౌన్సల కన్యగా బిడ్డకు తల్లి అయింది. ఆమె బిడ్డ భవిష్యత్తు కోసం ధనికుడైన ఆనందరావుకు ఉంపుడుగత్తెగా మారింది. తన కూతురు ప్రత్యూష అందాల రాశి. ఆనందరావు వావి వరుసలు మరిచి 'ప్రత్యూష'పై అత్యాచారానికి పూనుకున్నాడు. కౌన్సల ఆగ్రహంతో అతణ్ణి తెగసరికి జైలుకు వెళ్లింది. 'ప్రత్యూష' సాఫ్ట్వేర్ ఉద్యోగంలో చేరి తన ఆదాయంలో కొంత మిగిల్చి 'మాతృవనం' అనే సేవా సదన్ నిర్మించింది. అనాథలను ఆదరించాలన్న ఆలోచనతో 'మాతృవనం' ప్రారంభించింది. కామవాంఛతో రగిలిపోతున్న మృగాళ్లకు వావి వరుసలుండవన్న సాలోచనాత్మకమైన ముగింపుతో రచయిత ఈ కథ ముగించాడు.

'అనగనగా ఓ రోజు కథలో రాజీవ్ కృతజ్ఞతా భావంతో ఒకప్పుడు తనకు ఉద్యోగమిచ్చిన కేశవ నాయుడు, దీనావస్థలో నిర్దిష్టంగా బీచ్లో కూర్చున్న విషయాన్ని గమనించాడు. ఆయన ఒకప్పుడు గొప్ప వ్యాపారవేత్త. కోటీశ్వరుడు. రాజీవ్ ఆయనతో మాట్లాడి తన వెంట తన ఇంటికి తీసుకెళ్లాడు. ఆయన దీనస్థితికి కారణం తెలుసుకున్నాడు. వ్యాపారంలో సప్టల వల్ల ఆస్తిని కోల్పోయాడు. కోడకు, కోడలు నిరాధరించడం భరించలేక అజ్ఞాత నిర్దిష్ట స్థితిలో ఉన్నాడు. తన అంత్యక్రియలు రాజీవ్ ని జరిపించమని ప్రాణాలు వొడిచాడు. ఈ కథలో మానవీయ సంబంధాలు అంతరిస్తున్న స్థితిని, కృతజ్ఞతాభావంతో రాజీవ్ ఆదరించడాన్ని రచయిత గొప్పగా చిత్రించాడు. 'ఊబిలో' పేగు బంధం' కథలో కొడుకు స్వార్థపరమైన ఆలోచన లతో విరక్తి కలిగిన తల్లిదండ్రులు వృద్ధాశ్రమంలో చేరడాన్ని వర్ణించాడు.

ఈ సంపుటిలో కథలన్నీ ఔచిత్యమైన కథా కథనంతో ఆసక్తికరమైన శైలి సౌందర్యంతో, ఉదాత్తమైన పాత్ర చిత్రణలతో రచయిత శ్రద్ధతో రచించాడు. 'కథా ప్రియులు విధిగా చదువదగిన కథా సంపుటి 'బందగి'.

అసోంలోని గౌహతీ వేదికగా 2020 ఫేలో ఇండియా యువజన క్రీడోత్సవాలు విజయవంతంగా ముగిశాయి. ఈ క్రీడల్లో హర్యానా వంటి అతి చిన్న రాష్ట్రాలు అత్యధిక పతకాలతో కళకళలాడితే.. తెలుగు రాష్ట్రాలు మాత్రం అట్టడుగు స్థానానికి దిగజాలి పోయాయి. దీన్ని బట్టి చూస్తే దేశంలో క్రీడారంగ అభివృద్ధి, 2024 ఒలింపిక్స్ లో పతకాల సాధనే లక్ష్యంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన ఫేలో ఇండియా పథకాన్ని తెలుగు రాష్ట్రాలు ఏమాత్రం సద్వినియోగం చేసుకోలేకపోతున్నాయని తెలుస్తోంది.

అందలమెక్కిస్తాయా?

2018లో మొదటి ఫేలో ఇండియా స్కూల్ గేమ్స్ ను న్యూఢిల్లీ వేదికగా విజయవంతంగా నిర్వహించారు. దేశంలోని 29 రాష్ట్రాలు, కేంద్రపాలిత ప్రాంతాల పరిధిలోని 651 జిల్లాలలో ప్రతిభాన్వేషణ శిబిరాలు నిర్వహించి ప్రతిభా వంతులైన క్రీడాకారులను గుర్తించారు. మొత్తం 16 క్రీడాంశాలలో 12 వేల 415 మంది బాలబాలికలను గుర్తించారు. వీరంతా 17 సంవత్సరాలలోపు వారే. ఆ ఏడాది హర్యానా జట్టు అత్యధిక పతకాలతో ఓవరాలే విజేతగా నిలిచింది.

రెండో ఫేలో ఇండియా స్కూల్ గేమ్స్ ను మహారాష్ట్ర నిర్వహించింది. రూ. 360 కోట్ల వ్యయంతో జరిగిన ఈ క్రీడల్లో 10 సంవత్సరాల నుంచి 21 సంవత్సరాల లోపు యువతీయువకులు మాత్రమే పాల్గొనేలా నిబంధనలు రూపొందించారు. ఇందులో 6వేల మంది క్రీడాకారులు 18 రకాల క్రీడాంశాలలో తలపడగా తొలిసారిగా మహారాష్ట్ర ఓవరాలే విజేతగా నిలిచింది.

ఈశాసన్ లో 2020లో అసోం వేదికగా జరిగిన మూడో ఫేలో ఇండియా గేమ్స్ లో సైతం మహారాష్ట్ర ఆధిపత్యమే కొనసాగింది. 200కు పైగా పతకాలు సాధించడం ద్వారా మహారాష్ట్ర హర్యానా పతకాల పట్టిక మొదటి రెండు స్థానాలలో నిలిచాయి. మహారాష్ట్ర 78 స్వర్ణ, 77 రజత, 101 కాంస్యపతకాలు సాధించింది. ఢిల్లీ మూడు, కర్ణాటక నాలుగు, ఉత్తరప్రదేశ్ ఐదు స్థానాలలో నిలిచాయి. ఆతిథ్య అసోం ఏడో స్థానం దక్కించుకుంది.

సత్తా చాటిన తెలుగు ఆటగాళ్లు!

ఈ గేమ్స్ లో మొత్తం 28 రాష్ట్రాలు పతకాల పట్టికలో చోటు సంపాదించగా తెలుగు రాష్ట్రాలు పెద్దగా ప్రతిభ కనపరచలేదు. తెలంగాణ 7 స్వర్ణాలతో సహా మొత్తం 21 పతకాలు సాధించి

15వ స్థానంలో నిలిస్తే; ఆంధ్రప్రదేశ్ మూడు స్వర్ణాలతో సహా మొత్తం 17 పతకాలతో 22వ స్థానానికి పడిపోయింది. ఈ రెండు రాష్ట్రాల్లో యువజన జనాభా, ప్రతిభా పాటవాలు పుష్కలంగా ఉన్నా క్రీడలకు ప్రభుత్వాలు ఇస్తున్న ప్రాధాన్యం అంతంత మాత్రమేనని చెప్పక తప్పదు. కేరళలోని తిరువనంతపురం వేదికగా 2015లో ముగిసిన జాతీయ క్రీడల పతకాల పట్టికలో సైతం తెలంగాణ 12, ఆంధ్రప్రదేశ్ 18 స్థానాలలో నిలవడం చూస్తే క్రీడారంగంలో తెలుగు రాష్ట్రాల సత్తా ఏపాలిదో తెలిసిపోతుంది.

అందుకేలా..

2017-18 సంవత్సరానికి గానూ ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం క్రీడలు, టూరిజం, సాంస్కృతిక వ్యవహారాల శాఖ కోసం రూ. 330 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించింది. ఇందులో ఏవీ క్రీడాప్రాధికార సంస్థకు ఎంత కేటాయించారో, క్రీడల అభివృద్ధి కోసం ఎంత వ్యయం చేశారో ప్రభుత్వ పెద్దలకే తెలియాలి! ఇక అభివృద్ధి పథంలో దూసుకు పోతున్నామని తరచూ చెబుతున్న తెలంగాణలో కూడా క్రీడారంగానికి ప్రభుత్వం కేటాయించిన నిధులు నామమాత్రంగానే ఉన్నాయి. రాష్ట్ర గత వార్షిక బడ్జెట్ లో క్రీడారంగానికి కేటాయించింది 57 కోట్ల 89 లక్షల రూపాయలు మాత్రమే. ఇందులో రాష్ట్ర క్రీడాప్రాధికార సంస్థ ఉద్యోగుల వేతనాలు, పింఛన్లు, ఇతర ఖర్చుల కోసం 12 కోట్ల 89 లక్షల రూపాయలు కేటాయించారు. మిగిలిన 45కోట్ల రూపాయలను ఇతర సహాయక గ్రాంట్ల కోసం ఉంచారు. అంతేకాదు, వీటిలో 9 కోట్ల రూపాయలను క్రీడాకారులకు నగదు ప్రోత్సాహకాలు, ఆర్థిక సహాయం, క్రీడా సమాఖ్యల గ్రాంట్ల కోసం పేర్కొన్నారు. అయితే ఇప్పటివరకూ రెండు

క్రీడా కృష్ణ, 84668 64969

విడతలుగా 4 కోట్ల 85 లక్షలు మాత్రమే విడుదల చేశారు.

ప్రభుత్వాల్లో బాధ్యత వహించాలి!

కేంద్ర ప్రభుత్వం క్రీడారంగ అభివృద్ధి కోసం ప్రతిష్టాత్మకంగా ప్రవేశపెట్టిన ఫేలో ఇండియా పథకాన్ని కూడా మన రాష్ట్రాలు సద్వినియోగం చేసుకోవడంలో వెనుకంజ వేస్తున్నాయి. ఈ పథకంలో భాగంగా మొత్తం 19 రకాల క్రీడల్లో ప్రతిభావంతులైన క్రీడాకారులను గుర్తించి ఎనిమిదేళ్ల శిక్షణతో పాటు ఆర్థికసాయం సైతం అందిస్తారు. ఎంపికైన క్రీడాకారుల శిక్షణ కోసం 3 లక్షల 80 వేల రూపాయలను క్రీడాకారుల వ్యక్తిగత ఖాతాలో నేరుగా జమచేస్తారు. ఈ పథకం కోసం దేశవ్యాప్తంగా మొత్తం 734 మందిని ఎంపిక చేస్తే అందులో తెలంగాణ రాష్ట్ర క్రీడాకారులు నలుగురు మాత్రమే. 500 కోట్ల రూపాయల నిధులతో కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన ఈ పథకానికి తెలుగు రాష్ట్రాల క్రీడాకారులు తగిన సంఖ్యలో ఎంపిక కాలేకపోవడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు, క్రీడాసంఘాల నిర్లక్ష్యమే కారణమని ప్రత్యేకంగా చెప్పాల్సిన పనిలేదు.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

దేశప్రగతికి కృషి చేయాలి - డా॥ మోహన్ జీ భాగవత్

రైతు కష్టపడితేనే పంటలు పండుతాయి. అలాగే అందరూ కృషి చేస్తేనే దేశం ముందుకు వెళ్తుంది. భారతదేశం పురోగమిస్తే ప్రపంచం కూడా అభివృద్ధి చెందుతుందని ఆర్ఎస్ఎస్ సరసంఘచాలక్ డా॥ మోహన్ జీ భాగవత్ అన్నారు. గోరఖ్ పూర్, సూర్యకుండ్లోని సరస్వతీ శిశుమందిర్లో జరిగిన 71వ గణతంత్ర దినోత్సవంలో పాల్గొని జాతీయ పతాకాన్ని ఆవిష్కరించారు. ఈ సందర్భంగా భాగవత్ జాతీయపతాకంలోని మూడు రంగుల విశేషాలు వివరించారు. ఈ మూడు రంగులు జ్ఞానం, కర్మ, భక్తిలను తెలియజేస్తాయని ఆయన అన్నారు. కాషాయ రంగు త్యాగానికి, తెలుపు పవిత్రతకు, ఆకుపచ్చ సంపదను సూచిస్తాయన్నారు. కాషాయ రంగు చూసినప్పుడు మనసులో ఒక గౌరవభావం కలుగుతోందని తెలిపారు. మానవ జీవనం స్వార్థం

కోసం కాకుండా పరోపకారం కోసమని ఆ రంగు తెలియజేస్తోందని వివరించారు. దీనులు, దుఃఖితులకు సహాయం చేయడం కోసం మనం సంపాదించాలని చెబుతుందని ఆయన పేర్కొన్నారు. ఎంతగా ఇష్టదానికైనా సిద్ధంగా ఉండాలి. సర్వం ఇచ్చివేసిన తరువాత కూడా ఇంకా సమర్పించాలనే ఆలోచన మిగలాలని ఆయన అన్నారు. జ్ఞానం, ధనం, బలం అనేవాటిని సదుపయోగం చేయడానికి జీవితంలో పవిత్రత, శుద్ధత అవసరం. జ్ఞానం రావణాసురిడికి కూడా ఉంది. కానీ మనస్సు శుద్ధంగా లేదు. మానసిక శుద్ధత ఉంటే జ్ఞానం, విద్యాదానానికి, ధనం సేవాకార్యానికి, బలం దుర్బులులను రక్షించడానికి ఉపయోగించాలని భాగవత్ విలుపునిచ్చారు. ఆకుపచ్చ సంపదకు, నమ్మద్దికి ప్రతీక. భారతదేశం త్యాగానికి

ప్రాధాన్యమిచ్చింది. దాని అర్థం ఇక్కడ సంపద ఉండదని, దారిద్ర్యం తాండవిస్తుందని కాదని తెలియజేశారు. సంపద అవసరమే. కానీ అది మనలో అహంకారాన్ని పెంచిపోషించడానికి కాదు. ప్రపంచంలో దుఃఖాన్ని, దీనత్వాన్ని తొలగించడం కోసం ఉపయోగపడాలని తెలిపారు. దేశ రాజ్యాంగం పౌరులందరి హక్కులు, బాధ్యతలను స్పష్టంగా పేర్కొందని అన్నారు. అయితే ఈ హక్కులు, బాధ్యతలు ఒక నియమం, కట్టుబాటుకు లోబడి ఉన్నప్పుడే దేశ స్వాతంత్ర్యం కోసం బలిదానం చేసిన వీరుల కలలు సాకారమవుతాయన్నారు. అప్పుడే స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు కోరుకున్న భావ్యభారతం నిజమవుతుందని మోహన్ భాగవత్ ఆశాభావం వ్యక్తం చేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో పాఠశాల కమిటీ సభ్యులు, ఆచార్యులు, విద్యార్థులు పాల్గొన్నారు. ★

హైదరాబాద్ : ధర్మజాగరణ మహిళా సమితి ఆధ్వర్యంలో సంవత్సర కాలంగా దిల్ సుఖ్ నగర్ లోని గ్రీన్ పార్కు కాలనీలో భగవద్గీత శిక్షణ తరగతులు జరుగుతున్నాయి. ప్రతీరోజు జరుగుతున్న ఈ తరగతులకు పెద్ద సంఖ్యలో మహిళలు హాజరవుతున్నారు. ఈ సందర్భంగా జనవరి 21న ప్రముఖ ఆధ్యాత్మిక వేత్త రాధా మనోహర్ దాస్ ముఖ్యఅతిథిగా హాజరై సమితి కార్యకర్తలను ఉద్దేశించి ప్రసంగించారు. ఈ కార్యక్రమంలో అఖిల భారత ధర్మజాగరణ సభ్యులు డా॥ మధుసూదన్ పాల్గొన్నారు.

భగవద్గీత శిక్షణ తరగతులు

కిందకు పడిన జాతీయ పతాకం

జాతీయ జెండాకు అవమానం

సూర్యాపేట : హుజూర్ నగర్ మండలం లింగగిరి గ్రామంలో 26వ గణతంత్ర దినోత్సవం సందర్భంగా జాతీయ జెండాను అవమానించిన సంఘటనలపై సర్వత్రా నిరసన వ్యక్తమవుతోంది. ప్రభుత్వ ప్రాథమిక పాఠశాలలో ఎగరేసినా జెండాను నేలపై పడేసారు. అంగన్ వాడీ కేంద్రంలో జెండా కర్రకు నిప్పు పెట్టగా అది కాలుకుంటూ జెండా దగ్ధమైంది. చుట్టూ అలంకరించిన మూడురంగుల తోరణాలు కాలిపోయాయి. బీజేపీ, ఆర్ఎస్ఎస్ నాయకులు జాతీయ జెండా దహనం సంఘటనపై గవర్నర్ తమిళసై, కలెక్టర్, ఎస్పీ, ఆర్డీఓలకు ఫిర్యాదు చేశారు. దీంతో ఇప్పుడు లింగగిరి గ్రామస్థులు ఎప్పుడు ఏం జరుగుతుందో తెలియని పరిస్థితిలో ఉన్నారు. గ్రామ పంచాయతీ కార్యాలయం ఆవరణలో ఉన్న పాఠశాల అంగన్ వాడీ కేంద్రంలో జాతీయ జెండాను దగ్ధం చేయడం, మరో జెండాను కిందపడేయడం వెనుక కొన్ని శక్తులు పనిచేస్తున్నాయన్న విమర్శలు వెల్లువెత్తుతున్నాయి. ఎన్ఆర్ఎస్సీ వ్యతిరేకంగా జాతీయ జెండాను దహనం చేశారా అన్న సందేహాలు కూడా వ్యక్తమవుతున్నాయి.

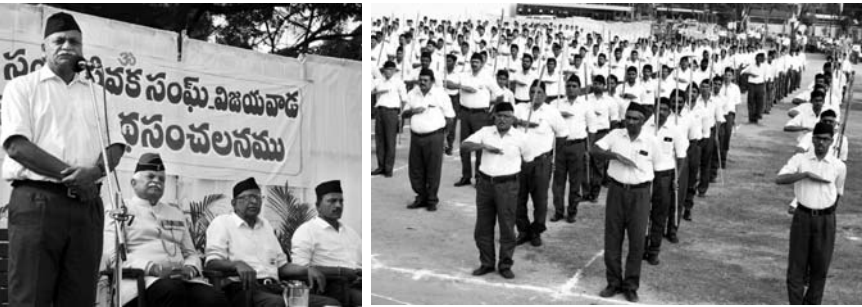
హిందూ దేవతామూర్తులకు అపచారం

ఆందోళన చేస్తున్న స్థానికులు, పక్కన ధ్వంసమైన విగ్రహం

హిరపురం : జనవరి 20న ఆగ్రహారం వీధిలోని సోమేశ్వర స్వామి దేవాలయంలోని విగ్రహాలను గుర్తుతెలియని వ్యక్తులు ధ్వంసం చేశారు. ఈ సంఘటన పట్ల హిందూసంస్థలు ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశాయి. దోషులను తక్షణమే శిక్షించాలంటూ విశ్వహిందూ పరిషత్, ఆర్ఎస్ఎస్, బీజేపీ, శివశక్తి ఆధ్వర్యంలో జనవరి 21న ఆందోళన చేపట్టారు. పట్టణ పోలీసుస్టేషన్ ఎదుట బైరాయించి నినాదాలు చేశారు. హిందువుల మనోభావాలను దెబ్బతీసే విధంగా విగ్రహాలను కూల్చడం దారుణం అన్నారు. నిందితులను గుర్తించి వెంటనే అరెస్టు చేయాలని డిమాండ్ చేశారు. రెండు రోజుల్లో కేసును చేధించని పక్షంలో ఆందోళన ఉధృతం చేస్తామన్నారు. ఈ మేరకు సీఐ బి. సూర్య అప్పారావుకు వినతిపత్రం అందజేశారు. కార్యక్రమంలో చిక్కం సత్యనారాయణ, యనమండ్ర సూర్యనారాయణ, కొండేపూడి శంకరరావు, ఈగల కొండబాబు, తోట ఎదుకొండలు, అల్లవరపు నగేష్, తోలేటి శిరీషా తదితరులు పాల్గొన్నారు.

శక్తిశాలి హిందూ - శ్యామ్ కుమార్

విజయవాడ : హిందూ సమాజం శక్తివంతమైతే దేశం అన్ని సమస్యల నుంచి విముక్తం అవుతుందని ఆర్ఎస్ఎస్ క్షేత్ర ప్రచారక ఏలే శ్యామ్ కుమార్ అన్నారు. గణతంత్ర దినోత్సవం సందర్భంగా విజయవాడలో జరిగిన బహిరంగ సభలో ఆయన మాట్లాడుతూ దశాబ్దాలుగా మన దేశ సంస్కృతి సంప్రదాయాలపై జరుగుతున్న దాడులు, ధార్మిక మూలాలను బలహీన పరచే దుష్టపన్నాగాలను ఇక హిందూ సమాజం సహించబోదని ఆయన పేర్కొన్నారు. పాకిస్తాన్, బంగ్లాదేశ్, ఆఫ్ఘనిస్తాన్లో హింసలపాలవుతున్న మైనారిటీలకు భారతదేశంలో పౌరసత్వం కల్పించి, సంరక్షించడానికి కేంద్రప్రభుత్వం తీసుకోవలసిన పౌరసత్వ సవరణ చట్టాన్ని కొందరు గుడ్డిగా వ్యతిరేకించడం విచారకరమన్నారు. నేడు హిందూ సమాజం

శక్తివంతమైందని, దశాబ్దాలుగా దేశాన్ని పట్టిపీడిస్తున్న అనేక సమస్యలకు పరిష్కారం లభిస్తోందని ఆయన స్పష్టం చేశారు. ఈ పరిణామాల్ని ప్రజల ఆకాంక్షల మేరకే జరుగుతున్నాయని ఆయన వివరించారు. ఈ కార్యక్రమానికి ముఖ్యఅతిథిగా హాజరైన రిటైర్డ్ ట్యాంకెంట్ కల్నల్ వీకే చతుర్వేది మాట్లాడుతూ క్రమశిక్షణ, దేశభక్తి కలిగిన వ్యక్తుల అవసరం దేశానికి ఎంతో ఉందన్నారు. వ్యక్తి నిర్మాణం చేస్తూ ఆర్ఎస్ఎస్ కీలక పాత్ర పోషిస్తోందని చతుర్వేది అన్నారు. అనంతరం విజయవాడ పురవీధులలో నిర్వహించిన పథ సంచలన్ అందరినీ ఆకట్టుకుంది. ఈ కార్యక్రమంలో విజయవాడ విభాగ్ సంఘచాలక్ నార్దన్ వినయ్ కుమార్, మహానగర్ కార్యవాహ వల్లూరు మదన్ మోహన్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

రన్ ఫర్ గర్ల్ చైల్డ్

మురికివాడలలో నివసిస్తున్న మొత్తం పదివేల మంది బాలికల సాధికారత కోసం సేవాభారతి ఆధ్వర్యంలో ఫిబ్రవరి 2వ తేదీ, ఉదయం ఆరు గంటలకు 5కె, 10కె, 21 కె పరుగుల కార్యక్రమం నిర్వహిస్తున్నారు. దీని వల్ల ప్రస్తుతం హైదరాబాద్లోని వివిధ మురికివాడలలో ఉన్న 5,348 మంది బాలికలకు సాధికారత వస్తుంది. 2000, 2017, 2019సం||లలో ఇలాంటి పరుగుల కార్యక్రమం నిర్వహించారు. అక్కడి బాలికలు ఇంతవరకు సేవాభారతి ద్వారా పొందిన సేవల గురించి ఈ పరుగు కార్యక్రమం ద్వారా సంస్థ తెలియజేస్తున్నది. ఇంగ్లీష్ సహా పాఠ్యాంశాలు, దేహదారుభ్యం, స్వీయరక్షణ తర్ఫీదు, జీవితంలో ఎదురయ్యే సవాళ్లను ఎదుర్కొనే విధంగా తయారు చేయడం వంటి అంశాలలో వారికి సేవాభారతి తర్ఫీదు ఇస్తున్నది.

runforagirlchild.org ద్వారా

ఈ పరుగులో పాల్గొనేవారు నమోదు చేసుకోవచ్చు.

భైంసా బాధితులకు అండగా..

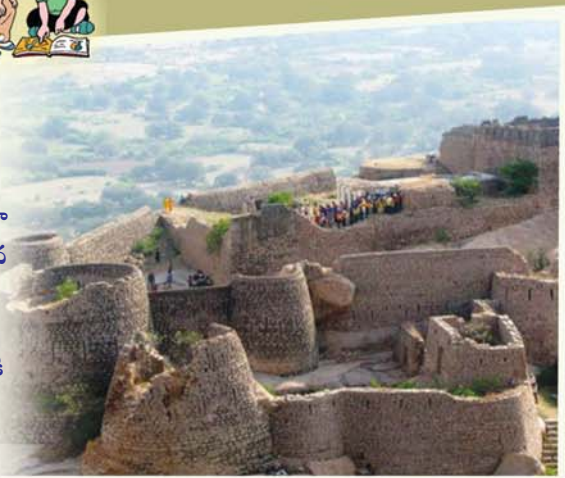
జనవరి 22న భైంసా నగర సేవాభారతి యూనిట్ ద్వారా అల్లర్ల బాధితులకు రెండు నెలలకు సరిపోయే విధంగా బియ్యం, పప్పు దినుసులు, వంట గ్యాస్ మొదలైన నిత్యావసర వస్తువులతోబాటు, బట్టలు, చాపలు, దుప్పట్లను వితరణ చేశారు. మున్సిల దాడిలో పూర్తిగా ధ్వంసమైన ఇంటికి 35 వేల రూపాయలు, అలాగే పాక్షికంగా దెబ్బతిన్న ప్రతీ ఇంటికి ఇరవైవేల రూపాయల విలువగల వస్తువులు అందజేశారు. భైంసా దాడుల్లో నర్సం కోల్వోయి, ఇళ్లు అగ్నికి ఆహుతైన బాధితులు, భౌతిక దాడులకు గురైన 22 మంది హిందువులను పోలీసులు అరెస్టు చేశారు. నిందితులను వదిలి అల్లర్ల బాధితులను అరెస్టు చేయడం పట్ల స్థానికులు తీవ్ర ఆందోళనకు గురవుతున్నారు. పక్షపాతంగా వ్యవహరిస్తున్న పోలీసుల తీరు, ప్రభుత్వ ఉదాసీనత పట్ల అసంతృప్తిని వెళ్లగక్కుతున్నారు.

తెలుసుకుందాం

పెనుకొండ కోట

అంతపురం-బెంగళూరు జాతీయ రహదారికి పక్కన ఉంటుంది. దీనిని మొదటగా హోయసలలు పాలించారు. ఆ తర్వాత శ్రీకృష్ణ దేవరాయలు పెనుకొండను రెండవ రాజధానిగా చేసుకొని పాలించారు. బుక్కరాయలు కట్టించిన ఈ కోటలో ఎన్నో పురాతన శాసనాలు మనకు కనిపిస్తాయి. ఈ కోటలో 1575లో నిర్మించిన 11 అడుగుల అంజనేయుని విగ్రహం కూడా ఉంది. విజయనగర రాజులు యుద్ధానికి వెళ్లేముందు ఇక్కడే పూజలు జరిపేవారట. పెనుకొండలో మొత్తం 365 దేవాలయాలున్నాయి. వీటిని శ్రీకృష్ణ దేవరాయలు నిర్మించారు.

కథ

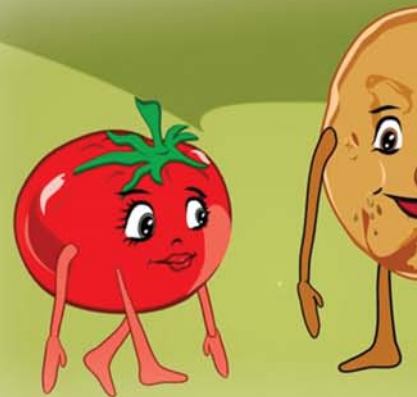
ఉల్లి పొందిన వరం

బంగాళదుంప, టొమాటో, ఉల్లిపాయ చాలాకాలంగా మంచి మిత్రులు. ఒకరోజు మూడూ కలిసి షికారుకు బయల్దేరాయి. అక్కడ ఇక్కడా తిరిగి ఊరి చివర ఉన్న చెరువు గట్టున కబుర్లు చెప్పుకుంటూ నేడదీరాయి.

ఇంతలో ఉన్నట్లుండి బంగాళదుంపకు ఒక ఆలోచన వచ్చింది. చెరువులో దిగి జలకాలాదాలని ముచ్చట వడింది. ఉల్లిపాయ, టొమాటో వద్దు వద్దంటున్నా వినకుండా నీటిలోకి దిగింది. కొంతసేపటికి

బంగాళదుంప ఉన్నట్లుండి అదుపు తప్పి నీటిలో మునిగి చనిపోయింది. మిత్రుడు చనిపోవడం చూసి టొమాటో, ఉల్లిపాయ ఎంతగానో బాధపడ్డాయి.

ఏమీ చేయలేక దుఃఖంతో ఇంటికి వెనుదిరిగాయి. మార్గమధ్యంలో ఒక వాహనం డీకొని టొమాటో చితికిపోయి ఉన్నచోటే కుప్పకూలిపోయింది. ఉల్లిపాయ తెగ బాధపడి పోతూ దేవుడికి ఇలా మొర పెట్టుకుంది. 'తొలుత బంగాళదుంప చనిపోయినప్పుడు నేను, టొమాటో కలిసి ఏడ్చాం. ఇప్పుడు

పద్యం

అనగ ననగ రాగ మతిశయిల్లుచు నుండు
తినగ తినగ వేము తియ్యనుండు
సాధనమున పనులు సమకూరు ధరలోన
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

భావం : నిరంతరం అభ్యాసం చేయడం వలన సంగీతం ప్రావీణ్యం సిద్ధిస్తుంది. తినగా తినగా వేప ఆకు కూడా తియ్యగా మారుతుంది. అలాగే పట్టు పదలకుండా ప్రయత్నిస్తే ఎంతటి కార్యామైనా సాధించవచ్చు.

శ్లోకం

న జాతు కామః కామానాముపభోగేన శామ్యతి ।
హవిషా కృష్ణవర్దేవ భూయ ఏవాభివర్ధతే ॥

భావం : భోగాలను అనుభవించడం వల్ల కోరికలు చల్లారవు. మైగా వృద్ధి పొందుతూనే ఉంటాయి. అగ్నిహోత్రంలో ఆజ్యం, హవిస్సు వేయడం వల్ల అగ్ని వృద్ధి చెందుతుంది గానీ, ఆరిపోదు కదా!

జ త ప ర చం డి

ఇక్కడున్న పదాలకు పక్కనున్న పదాల్లో ఏవి సరిపోతాయో కనుక్కోండి.

బిఎస్సీ	కేసీఆర్
ఎస్సీ	చంద్రబాబు
టీఆర్ఎస్	మాయావతి
టీడీపీ	అఖిలేష్ యాదవ్

‘అక్షరగ్రంథం - శ్లోకం
‘రక్షణశ్లోకం - శ్లోకం
‘తక్షణశ్లోకం - శ్లోకం : రామచంద్రం

వారఫలాలు

2020 ఫిబ్రవరి 03 సంచి 09 వరకు

- సింహాంభట్ల సుబ్బారావు

6300674054

మేషం: అశ్విని, భరణి, కృత్తిక 1వ పాదం

అనుకున్న పనులు కొంత నిదానిస్తాయి. ఎంత కష్టించినా ఫలితం అంతగా కనిపించదు. ఆస్తుల వివాదాలు ఇబ్బంది కలిగించవచ్చు. శారీరక రుగ్మతలు బాధిస్తాయి. వ్యాపారులు ఆచితూచి వ్యవహరించాలి. ఉద్యోగస్తులకు ఆకస్మిక మార్పులు ఉండవచ్చు. పారిశ్రామిక వేత్తలు, కళాకారులు, రచయితలకు వర్తకనలు వాయిదా. 6, 7 తేదీల్లో శుభవార్తలు. వాహనయోగం. లక్ష్మీస్తుతి మంచిది.

వృషభం: కృత్తిక 2, 3, 4 పా, రోహిణి, మృగశిర 1,2 పాదాలు

కొత్త కార్యక్రమాలు ప్రారంభిస్తారు. అదనపు ఆదాయం లభిస్తుంది. వాహనాలు, స్థలాలు కొంటారు. కొన్ని వివాదాల నుంచి గట్టెక్కుతారు. వ్యాపారులు మరింత పుంజుకుంటారు. ఉద్యోగులకు ఊహించని హోదాలు లభిస్తాయి. పారిశ్రామికవేత్తలు, కళాకారులు, క్రీడాకారుల యత్నాలు సఫలమవుతాయి. 7,8 తేదీల్లో వివాదాలు. వృథా ఖర్చులు. దక్షిణామూర్తి స్తోత్రాలు పఠించండి.

మిథునం: మృగశిర 3,4 పాదాలు, ఆర్ద్ర, పునర్వసు 1,2,3 పాదాలు

కష్టం మీది ఫలితం వేరొకరిదిగా ఉంటుంది. ముఖ్యమైన కార్యక్రమాలలో అవాంతరాలు. ఆకస్మిక ప్రయాణాలు. ఆస్తుల వివాదాలు నెలకొంటాయి. పెద్దల సలహాలతో కొన్ని నిర్ణయాలు తీసుకుంటారు. ఇంటి నిర్మాణయత్నాలు ముందుకు సాగవు. స్వల్ప ఆరోగ్యసమస్యలు. వ్యాపారులకు వికాకులు. ఉద్యోగులకు మార్పులు సంభవం. 5,6 తేదీల్లో ధనప్రాప్తి. విందువినోదాలు. నృసింహస్తోత్రాలు పఠించండి.

కర్కాటకం: పునర్వసు 4వ పాదం, పుష్యమి, ఆశ్లేష

ముఖ్యమైన కార్యక్రమాలు సాఫీగా పూర్తి చేస్తారు. ఆశించినంత ఆదాయం సమకూరుతుంది. రుణబాధలు తొలగుతాయి. జీవిత భాగస్వామి సలహాలు స్వీకరిస్తారు. నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగలాభం. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులకు విధుల్లో అనుకూల పరిస్థితులు. రాజకీయవేత్తలు, క్రీడాకారులు, పరిశోధకులు మరింత ఉత్సాహంగా ముందుకు సాగుతారు. 7,8 తేదీల్లో అనారోగ్యం, దూరప్రయాణాలు. ఆదిత్య హృదయం పఠించండి.

సింహం: మఖ, పుబ్బ, ఉత్తర 1వ పాదం

రావలసిన సొమ్ము సకాలంలో అందుతుంది. నిరుద్యోగులకు ఉపాధి అవకాశాలు. కుటుంబంలో శుభకార్యాలు నిర్వహిస్తారు. ఆస్తి వివాదాలు తీరతాయి. వాహన, గృహయోగాలు. వ్యాపారులు పెట్టుబడులు అందుకుంటారు. ఉద్యోగులకు విధుల్లో మరింత అనుకూలత. రాజకీయవేత్తలు, క్రీడాకారులు విశేష సన్మానాలు జరిగే వీలుంది. 8,9 తేదీల్లో వివాదాలు. శారీరక రుగ్మతలు. మానసిక ఆందోళన. శివపంచాక్షరి పఠించండి.

కన్య: ఉత్తర 2,3,4 పాదాలు, హస్త, చిత్త 1,2 పాదాలు

మొదట్లో ఇబ్బంది పడినా క్రమేపీ ఆదాయం పెరుగుతుంది. నిరుద్యోగులకు శుభవార్తలు. ఆస్తి వివాదాలు పరిష్కారమవుతాయి. ఒక ఆహ్వానం ఉత్సాహాన్నిస్తుంది. వ్యాపారులు లాభాలు అందుకుని ఊరట చెందుతారు. ఉద్యోగవర్గాలకు ప్రమోషన్లు దక్కవచ్చు. క్రీడాకారులు, రచయితలు, పారిశ్రామికవేత్తలకు ఆకస్మిక విదేశీ పర్యటనలు. 3,4 తేదీల్లో అనుకోని ప్రయాణాలు. కొత్తగా అప్పులు చేస్తారు. సుబ్రహ్మణ్యష్టకం పఠించండి.

తుల: చిత్త 3,4 పాదాలు, స్వాతి, విశాఖ 1,2,3 పాదాలు

ముఖ్యమైన కార్యక్రమాలలో అవాంతరాలు. రాబడికి మించి ఖర్చులు. ఆలోచనలు స్థిరంగా ఉండవు. ఆకస్మిక ప్రయాణాలు. నిరుద్యోగుల యత్నాలు నతనడకన సాగుతాయి. ఇంటి నిర్మాణాలు ముందుకు సాగవు. ఆరోగ్య సమస్యలు బృధిస్తాయి. వ్యాపారులు పెట్టుబడుల్లో ఆచితూచి వ్యవహరించాలి. ఉద్యోగస్తులకు అదనపు బాధ్యతలు మీదపడవచ్చు. 8,9 తేదీల్లో శుభవార్తమానాలు. ఆకస్మిక ధనలాభం. కనకధారాస్తోత్రాలు పఠించండి.

వృశ్చికం: విశాఖ 4వ పాదం, అనూరాధ, జ్యేష్ఠ

మీ శ్రమ వృథా కాగలదు. ఆదాయం కొంత తగ్గి నిరాశ చెందుతారు. నిరుద్యోగుల ప్రయత్నాలు నతనడకన సాగుతాయి. ఆలోచనలు స్థిరంగా ఉండవు. ఆధ్యాత్మిక కార్యక్రమాలలో పాల్గొంటారు. వ్యాపారులకు కొద్దిపాటి వికాకులు. ఉద్యోగులకు ఒడిదుడుకులు. పారిశ్రామికవేత్తలు, కళాకారులు, పరిశోధకులకు విదేశీ పర్యటనలు. 4,5 తేదీల్లో శుభవార్తలు. వాహనయోగం. రాఘవేంద్రస్వామి స్తోత్రాలు పఠించండి.

ధనుస్సు: మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1 పాదం

కొత్త కార్యక్రమాలు ప్రారంభిస్తారు. రాబడి మరింత పెరుగుతుంది. నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగలాభం. వాహనాలు, ఆభరణాలు కొనుగోలు చేస్తారు. వ్యాపారులు భాగస్వాములతో వివాదాలు పరిష్కరించుకుంటారు. ఉద్యోగులకు ఉన్నత హోదాలు. రచయితలు, క్రీడాకారులు, కళాకారులకు అవార్డులు. 7,8 తేదీల్లో అనుకోని ప్రయాణాలు. ఆరోగ్యసమస్యలు. గణేశాష్టకం పఠించండి.

మకరం: ఉత్తరాషాఢ 2,3,4 పాదాలు, శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1,2 పాదాలు

కార్యక్రమాలు సకాలంలో పూర్తిచేస్తారు. కుటుంబంలో శుభకార్యాలు నిర్వహణ. అదనపు ఆదాయం సంపత్తినిస్తుంది. ఆస్తుల విషయంలో అగ్రిమెంట్లు చేసుకుంటారు. నిరుద్యోగులకు ఉపాధి అవకాశాలు. వాహనాలు, భూములు కొంటారు. వ్యాపారులు కొత్త పెట్టుబడులు సమకూర్చుకుంటారు. ఉద్యోగులకు విధుల్లో ప్రతిబంధకాలు తొలగుతాయి. 3,4తేదీల్లో వృథా ఖర్చులు. ఆకస్మిక ప్రయాణాలు. బంధువులతో తగాదాలు. అంజనేయ దండకం పఠించండి.

కుంభం: ధనిష్ఠ 3,4 పాదాలు, శతభిషం, పూర్వాభాద్ర 1,2,3పాదాలు

ఆకస్మిక ప్రయాణాలతో వ్యయప్రయాసలు. కుటుంబంలో ఒత్తిడులు పెరుగుతాయి. చేపట్టిన కార్యక్రమాలు వాయిదా. తీర్థయాత్రలు చేస్తారు. కాంట్రాక్టులు తృటిలో తప్పిపోవచ్చు. ముఖ్య నిర్ణయాలు మార్చుకుంటారు. ఆదాయం కొంత తగ్గి అప్పులు చేస్తారు. వ్యాపారులు నిదానంగా వ్యవహరించాలి. ఉద్యోగులకు ఆకస్మిక మార్పులు జరిగే సూచనలు. 8,9 తేదీలలో శుభవార్తలు. వాహన యోగం. ఆహ్వానాలు అందుతాయి. శ్రీరామరక్షాస్తోత్రాలు పఠించండి.

మీనం: పూర్వాభాద్ర 4వ పాదం, ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి

కొన్ని పనుల్ని శ్రమానంతరం పూర్తిచేస్తారు. ఆలోచనలు నిలకడకగా ఉండవు. బంధువులతో స్వల్ప వివాదాలు. ఆస్తుల ఒప్పందాలలో ఆటంకాలు. ఆరోగ్యంపై శ్రద్ధ వహించండి. అనుకున్న కాంట్రాక్టులు నిరాశ పరుస్తాయి. ఇంటి నిర్మాణాల్లో అవాంతరాలు. వ్యాపారులు స్వల్ప లాభాలు అందుకుంటారు. ఉద్యోగులకు మరిన్ని బాధ్యతలు పెరుగుతాయి. 4,5 తేదీలలో విందు వినోదాలు. ఆకస్మిక ధనలబ్ధి. విందువినోదాలు. హనుమాన్ ఛాలీసా పఠించండి.

పదరసం - 280

అడ్డము

1. బొడ్డ మత స్థాపకుడు (3)
3. శ్రీశైలం సమీపంలోని కృష్ణానది (5)
6. తాటికాయ నుండి పుట్టు మొలకలు, తేగలు (3)
7. 24 నిమిషముల కాలం (3)
9. 7 రోజుల్లో చివరి రోజు, అందరికీ ఇష్టమైనది (3)
10. అమ్మను కన్న అమ్మ (3)
12. ఒక కూరగాయ (4)
14. కావెరము 2, 4 (2)
15. అడ్డం 7 వంటిదే (2)
17. ప్రేమతో పిల్లలను ఇలా

పిలుచుకుంటారు

- గారాబంగా (5)
18. కావున (3)
19. అటుగా హృదయం (2)
20. పప్పుతో కలుపుకునని తినేది (2)
22. గజము పూర్తిగాలేదు (2)
23. యజ్ఞం అటుగా (3)
24. మురికి (3)
25. ఆరోహణ క్రమం గలది (4)
26. అటుగా వేసిన ముగ్గు (3)
27. శ్రీకృష్ణుని భార్య (3)
29. విష్ణువు (6)
30. అడ్డం 20తో బృహస్పతి (1)

నిలువు

1. సౌమ్యవారం (4)
2. బతుకమ్మకు వాడే ప్రముఖ పుష్పం తలక్రిందులుగా (3)
3. క్షీరం (2)
4. గంగానదిని అమ్మగా పూజిస్తే (3)
5. కోట (2)
8. ద్వయం, రెండు (3)
10. అక్షర క్రమం (6)
11. పార్వతీదేవి తలక్రిందులుగా (4)
13. క్రిందుగా పట్టిన పళ్ల పాకురు (2)

14. ప్రతిఫలం లేకుండా వెట్టివాడు చేసే సేవ (5)
15. ననుగు (3)
16. గుర్రానికి వేసేది తలక్రిందులుగా (2)
18. కనబడకుండా పోవుట (5)
21. తడబడిన 'ఇతరుల' (3)
23. కాదుకు వ్యతిరేక పదం తొలి అక్షరం కోల్పోయింది (2)
24. ఒకరాశి అంత్యాక్షరం కోల్పోయింది (2)
25. అణుత్వం, మిక్కిలి సూక్ష్మ దశ (3)
28. ఆలకంచు (2)

సమాధానాలను పైగడులలో పూరించి, కత్తిరించి కవర్ పై పదరసం నెం. వేసి ఫిబ్రవరి 17 లోగా జాగృతికి పంపండి. సరైన సమాధానాలు రాసినవారిని విజేతలుగా ప్రకటిస్తాం. ఒకరిని లాటరీ ద్వారా ఎంపికచేసి నగదు బహుమతి అందచేస్తాం. తుది నిర్ణయం జాగృతి యాజమాన్యం.

1		2		3		4	5	
		6				7		8
9				10	11			
		12	13			14		
	15	16		17				
18				19			20	21
22			23			24		
		25				26		
27					28			
		29						30

పదరసం-280

పేరు :

చిరునామా:

పిన్ కోడ్ : మొబైల్ :

పదరసం

1	వే	రు	శ	న	గ	లు	తి	మా	య	ని
2	య	తి	శ	గ	తి	జే	గం	ట	తి	గా
3	వ	గ	రే	లు	జే	తి	పో	తి	రిం	
4	డ	తి	ఖ	వి	తి	అ	పు	లిం	పు	
5	గ	మృం	తి	క	ను	కా	తి	తి	తి	
6	లు	అం	చు	టిం	తి	రం	గ	వ	ర్శి	
7	తి	పో	గ	మం	చు	తి	ణ	తి	లో	
8	ట	గు	లా	తి	తి	భూ	ష	నా	లు	
9	టా	లు	రు	తి	నా	ప	తి	భు	నా	డు
10										
11										
12										
13										
14										
15										
16										
17										
18										
19										
20										
21										
22										
23										
24										
25										
26										
27										
28										
29										
30										

సమాధానాలు

విజేతలు: బి. ఇందుశేఖర్ - హైదరాబాద్, బి. అలివేల, బి. యాదగిరి, వి. రాము, వి. రామలింగాచారి, ఎస్. ప్రశాంత్ కుమార్, ఆర్.సి. వనమాల, వనమాల రామలింగాచారి - యాదగిరి గుట్ట, ఇంకొల్లు బ్రహ్మాంధ్ర స్వామి, కె. తిరుమలా చార్యులు, జి. వెంకట భవాని, కె.స్వప్న - ఒంగోలు, పి. సీతామహాలక్ష్మి, పప్పిరెడ్డి వీరారెడ్డి - తిరుపతి, వారణాసి సరస్వతి, జి. వెంకట మురళీ మోహన్ రావు - తూర్పుగోదావరి, కడలి ప్రకాశరావు - విజయనగరం.

బహుమతి పొందిన విజేత : కె. స్వప్న - ఒంగోలు

పదరసం సమాధానాలను పంపవలసిన చిరునామా
పదరసం, జాగృతి వారపత్రిక, కాచిగూడ, హైదరాబాద్ - 27.

జయాపజయాలతో నిమిత్తం లేకుండా హీరో రవితేజ గత కొన్నేళ్లుగా అప్రతిహతంగా కెరీర్ కొనసాగిస్తున్నాడు. కానీ చిత్రంగా గత యేడాది అతను నటించిన చిత్రం ఒక్కటే విడుదల కాలేదు. దానికి కారణం.. ఆ ముందు సంవత్సరం వచ్చిన మూడు సినిమాలు 'టచ్ చేసి చూడు, నేల టిక్కెట్, అమర్ అక్షర్ అంటోని' పరాజయం కావడమే. దాంతో ఆచితూచి సినిమాలు చేయాలనుకున్నాడు రవితేజ. ఆ క్రమంలో దర్శకుడు వి.ఐ. ఆనంద్ తెచ్చిన సైన్స్ ఫిక్షన్ థ్రిల్లర్ స్క్రిప్టుకు గ్రీన్ సిగ్నల్ ఇచ్చాడు. నిజానికి ఈ దర్శకుడి తాజా చిత్రం 'ఒక్క క్షణం' సైతం పరాజయం పాలైంది. అయినా కథ మీద నమ్మకమే ఈ సినిమా సెట్స్ పైకి వెళ్లడానికి కారణమైంది.

పరవాలేదనిపించిన

కథ విషయానికి వస్తే... న్యూఢిల్లీలో ఉండే వాసుదేవ్ (రవితేజ) ఉన్నట్టుండీ కనిపించకుండా పోతాడు. అతని మీద ఆధారపడి బతికే వ్యక్తులు, స్నేహితులు వాసు ఏమైపోయి ఉంటాడో తెలియక ఆందోళన చెందుతూ ఉంటారు. ఏదో ఒక రోజు అతను వస్తాడనే నమ్మకంతో జీవితాన్ని సాగిస్తుంటారు. దానికి ముందు లథాక్ లో ఓ వ్యక్తిని కొందరు గుండాలు చంపేస్తారు. అదే సమయంలో మంచు తుపాను రావడంతో అతని శరీరం మంచులో కూరుకుపోతుంది. కొన్నేళ్లుకొచ్చిన వర్షతారోహకులకు ఆ శవం కనిపిస్తుంది. చనిపోయిన మనిషికి ప్రాణం పోసే ప్రయోగాలు చేస్తున్న ఓ వైద్య సంస్థ ఆ శవాన్ని తీసుకెళ్లి దానికి ప్రాణం పోస్తుంది. చనిపోయిన ఆ వ్యక్తి బతికినా, తన గత జీవితానికి సంబంధించిన జ్ఞాపకాలను కోల్పోతాడు. ఇంతలో ఓ మంత్రితో అతను గొడవ పడటం, అది తీవ్ర ఛానెల్స్ లో లైవ్ లో రావడంతో కోట్లాదిమంది దృష్టిలో పడతాడు. తమ స్నేహితుడు వాసు అతనే అనే ఉద్దేశంతో స్నేహితులు అక్కడకు వెళతారు. అదే సమయంలో అతని మీద కొందరు

హత్యాయత్నం చేస్తారు. నిజానికి అతను చాలామంది భావిస్తున్నట్టు వాసు కాదని, దాదాపు మూడు దశాబ్దాల క్రితం లథాక్ లో హత్యకు గురైన 'డిస్కో రాజా' అని తెలుస్తుంది. అతన్ని చంపింది ఎవరు? వాసుకు, డిస్కో రాజాకు ఉన్న సంబంధం ఏమిటి? వాసు ఎలా మాయమయ్యాడు? ఈ దమనకాండ, దురాగతాల వెనుక ఉన్నది ఎవరు? అనే ప్రశ్నలకు సమాధానం ద్వితీయార్థంలో లభిస్తుంది.

'టైగర్, ఎక్కడికి పోతావు చిన్నవాడా?', ఒక్క క్షణం' చిత్రాలతో దర్శకుడిగా వి. ఐ. ఆనంద్ పట్ల సానుకూల దృక్పథమే మన కథానాయకులు, నిర్మాతలకు ఉంది. ఏదో ఒక కొత్త కథను అతను జనానికి అందించాలని తాపత్రయ పడుతుంటాడు. అందువల్లే ఈ సైన్స్ ఫిక్షన్ థ్రిల్లర్ పట్ల కూడా నిర్మాత రామ్ తాళ్లూరి ఆసక్తి చూపించి ఉండొచ్చు. అలానే రవితేజ సైతం కొత్తదనాన్ని కోరుకునే నటుడు కావడంతో ఈ ప్రాజెక్ట్ సెట్స్ పైకి వెళ్లి, ఇలా జనం ముందుకు వచ్చింది. అయితే... సినిమా ప్రారంభంలో ఉన్న ఆసక్తి నిదానంగా కరిగిపోతుంది. లథాక్ ఎపిసోడ్, ఆ తర్వాత వాసు ఇంటి మీద గుండాలు దాడి చేయడం... 'డిస్కో రాజా' ఎంట్రి ఇవన్నీ కథ పట్ల ప్రేక్షకులలో ఆసక్తిని కలిగిస్తాయి. కానీ ద్వితీయార్థంలో ఆ టెంపోను నిలబెట్టుకోలేకపోయారు. సంగీతాన్ని అమితంగా ఇష్టపడే డిస్కో రాజా మూగ, చెవిటి అమ్మాయిని ప్రేమించి పెళ్లి చేసుకోవడం బాగానే ఉంది. ఆ నేపథ్యంలో వచ్చే 'నువ్వు నాతో ఏమన్నావో...' పాట సైతం వినసాంపుగా ఉండి, నిజంగానే ఇశ్యురాజా స్వరాలు అందించారా అనే

నందేహాన్ని కలిగిస్తుంది. సిరివెన్నెల ఎంతో అర్థవంతమైన సాహిత్యాన్ని అందించారు. ఓ వ్యక్తి మూడు దశాబ్దాల తర్వాత తిరిగి బతికితే ఎలా ఉంటుందనేది ఆసక్తికరమైన అంశమే అయినా... దానిని ప్రేక్షకులు మెచ్చేలా తెరకెక్కించలేకపోయాడు వి.ఐ. ఆనంద్. ప్రేమించిన అమ్మాయి కోసం దందాను పదిలేసి వెళ్లిపోవడం, అయినా అతనికి అన్యాయమే జరగడం ఎన్నో సినిమాల్లో చూశాం. ఇక మిత్రద్రోహం కాన్సెప్ట్ తోనూ అనేకానేక సినిమాలు వచ్చేతాయి. ఇందులో ఆ పాత్ర పోషించిన నటుడి వల్ల కాస్తంత థ్రిల్ కు ప్రేక్షకులు గురి అవుతారు. రవితేజ డిస్కో రాజా పాత్రలో యాక్టివ్ గా కనిపించారు. పాయల్ రాజ్ పుత్ పోషించిన పాత్ర బాగుంది. నభా నటేశ్ కు నటనకు అవకాశం లేకపోయింది. తాన్యా హోప్, సునీల్, నరేశ్, వెన్నెల కిశోర్ తదితరులు కీలక పాత్రలు పోషించారు. ఇందులో చెప్పుకోదగ్గ మరో మంచి నటుడు బాబీ సింహ్. బర్మా సేతు పాత్రలో చక్కగా ఒదిగిపోయాడు. నటీనటుల, సాంకేతిక నిపుణుల దన్ను ఈ సినిమాకు బాగా ఉంది. తమనే బాణీలు, కార్తీక్ ఘట్టమనేని కెమెరా పనితీరు మూవీకి హైలైట్ అయ్యాయి. అబ్బూరి రవి సంభాషణలూ కొన్ని చోట్ల అర్థ వంతంగా ఉండి ఆకట్టుకున్నాయి.

రవితేజ నటించిన గత చిత్రాలతో పోల్చి చూస్తే 'డిస్కో రాజా' బెటర్ మూవీ తప్పితే, మొత్తం మీద ఈ రెట్రో కాన్సెప్ట్ సైన్స్ ఫిక్షన్ సాధారణ ప్రేక్షకుడిని మెప్పించడం కష్టం.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

భారత్ వికాస్ పరిషత్ చారిటబుల్ ట్రస్టు

రామాలయం దగ్గర, శాంతినగర్, కూకట్‌పల్లి, హైదరాబాద్. ఫోన్ : 040-23060733

e-mail : bvpcharitabletrusttap@gmail.com | www. bvpcharitabletrustap.org

భారత్ వికాస్ పరిషత్ - స్వాస్థ్ (ఆరోగ్య) సమర్థ - సంస్కృతి భారత్ స్వావివేకానంద స్ఫూర్తితో తల్లి భారత్‌కి సేవ చేయడానికి ఏర్పడిన సంస్థ భారత్ వికాస్ పరిషత్ చారిటబుల్ ట్రస్టు.

భారత వికాస్ పరిషత్ ఈ క్రింద ఉదహరించిన సేవల్ని అందజేస్తోంది

వికలాంగసేవ, పునరావాస కేంద్రం

ట్రస్టు ఏర్పాటు చేసిన 1993న సంవత్సరం నుంచి 'వికాస్ ఫుట్' పేరిట వికలాంగులకు ఈ సంస్థ ఉచితంగా అందజేస్తోంది. దక్షిణ భారతదేశంలో ఇప్పటి వరకూ ఈ ప్రణాళిక ద్వారా 25,000 మంది లబ్ధిదారులయ్యారు. డా॥ఎం.వి.రంగారావు, ఎం.ఎస్ (జనరల్ సర్జన్) సమర్థ సమన్వయంతో ఈ ప్రణాళిక విజయవంతంగా కొనసాగుతోంది.

భారత్ వికాస్ రోగ నిర్ధారణ సేవలు

అన్ని రకాల నిర్ధారణ సేవలు నామ మాత్రపు రుసుముతో భారత్ వికాస్ రోగ నిర్ధారణ కేంద్రం ద్వారా అందజేస్తోంది. ఇందులో అన్ని రోగాల నిర్ధారణకు అవసరమైన యంత్ర సామాగ్రి, సాంకేతిక నిపుణులు, అర్హులైన వైద్యులు ఉన్నారు. ఖచ్చితమైన ఫలితాలు, సమయ నిర్ణయం ప్రకారం వెల్లడవడానికి ఈ కేంద్రం కృషి చేస్తోంది. శ్రీయుతులు భీమరావు, జాలవేంద్రరావులు ఈ కేంద్రానికి సమన్వయ కర్తలుగా ఉన్నారు.

అభయ భారతి

యువతుల తమని తాము రక్షించుకునే విధానాల కోసం అవలంబించాల్సిన సైద్ధాంతిక, ప్రయోగ పద్ధతుల్ని వివరంగా ఈ ప్రాణాళిక ద్వారా తెలుపుతున్నారు. ఇప్పటికి వరకూ ఈ సేవల్ని పన్నెండు ప్రభుత్వ కళాశాలలు, ఎనిమిది సంప్రదాయక ప్రభుత్వ పాఠశాలల వినియోగించుకున్నాయి. ఈ ప్రణాళికకు శ్రీమతి సుజనా ప్రభా సమన్వయ బాధ్యతల్ని వహిస్తున్నారు.

యోగ-ప్రకృతి చికిత్స

సంప్రదాయ వైద్యసేవలు పరిరక్షించడం కోసం, యోగ ప్రకృతి చికిత్స, భౌతిక చికిత్స (ఫిజియోథెరపీ), హోమియో కుటుంబ సలహా సేవల్ని నామ మాత్రపు రుసుములతో అందజేస్తోంది. ఇది అన్ని వర్గాల వారికీ అందుబాటులో ఉంటుంది. స్త్రీలకు విడిగా ప్రత్యేక సమయాలు కేటాయించారు.

ఈపై సేవలన్నీ సంస్థ ఆవరణ - డా॥సూరజ్ ప్రకాశ్ సదన్ (భారత్ వికాస్ భవన్), నాగార్జున పబ్లిక్ స్కూల్, రామాలయం, శాంతినగర్, కూకట్‌పల్లి, హైదరాబాద్ కార్యాలయంలో అందుబాటులో ఉన్నాయి.

ఎవరైనా కృత్రిమ కాలు లేదా ఒకనెల కోసం మురికివాడల్లో జరిపే ఆరోగ్య విద్యాభివృద్ధి

వ్యయాన్ని భరించే భాగస్వాములు కావచ్చు.

విరాళాలకు ఆదాయపు పన్ను రాయితీ 80జీ సౌకర్యం కలదు.

విరాళాలకు నగదు / డిమాండ్ డ్రాఫ్ట్ / ఆర్.టి.జి.ఎస్. పంపవచ్చు.

A/c Name : Bharat Vikas Parishad Charitable Trust, A/c No. 33232325919, State Bank of India, Erragada Branch IFSC Code: SBIN0013272, Pancard Number : AAATB3675J

జుట్టు రాలడంపై ఆఖరికి సుస్థిత సాధించిన విజయం

సుస్థిత సూరి (నీటిమీటి)
కొలకత్తా, పశ్చిమబెంగాల్

“నేనిప్పుడు అశ్వినీ హెయిర్ ఆయిల్ ని మాత్రమే సమ్మతాను. నేను గతంలో కొన్ని ఇతర రకాల హెయిర్ ఆయిల్స్, వాటికిచ్చిన ప్రకటనల వల్ల ఆకర్షితులనైతే నేమి, అవి తక్కువ ధరలకే దొరకడం వల్లనైతేనేమి ఉపయోగించేదాన్ని. అయితే ఒక బ్యూటీషియన్ నా జుట్టు వేగంగా రాలిపోతున్న జైనాన్ని కనిపెట్టి ‘ఇది నేను అప్పట్లో వాడుతున్న హెయిర్ ఆయిల్ లో ఉండే హాని చేసే రసాయనాల వల్ల కావచ్చు’ అని చెప్పారు. అప్పుడు నేను అలాంటి సూనెలను వాడడం మానేసి, ‘అశ్వినీ హెయిర్ ఆయిల్’ ఉపయోగించాను. ఇది శుద్ధమైన హెయిర్ ఆయిల్ నిర్మించుకుని వాడటం మొదలు కొట్టిన నూనె అని నిర్ధారించుకుని నిలువ ఉండే పెట్టాను. తర్వాత ఇందులో ఎలాంటి నిలువ ఉండే రసాయనాలు కూడా లేవని తెలుసుకుని సంతోషించాను. ‘అశ్వినీ హెయిర్ ఆయిల్’ వాడక ముందు, వాడిన తర్వాత వచ్చిన తేడానూ గుర్తించాను. నేనిప్పుడు జుట్టు రాలడం సమస్యనే ఎదుర్కోవడం లేదు. అందుకే నేను సహజ సిద్ధమైన అశ్వినీ హెయిర్ ఆయిల్ నే వాడుతున్నాను”

- సుస్థిత సూర్

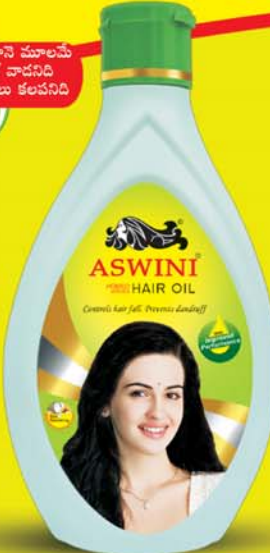
జుట్టు రొలడాన్ని అరికడుతుంది
చుంపు నుంచి రక్షిస్తుంది

శుద్ధమైన కొబ్బరినూనె మూలమే
హిందల్ ఆయిల్ వాడనిది
నిల్వబెట్టిన వదారాలు కలవనిది

అశ్వినీ®
అధునా™ + **అశ్వినీ®**
అమలా షాంపూ హామియో హెయిర్ ఆయిల్

అశ్వినీ హెయిర్ ఆయిల్ ప్రతిరోజూ
వారానికి మూడుసార్లు
అమలా షాంపూల ప్రభావ పూర్వక సమ్మేళనం
జుట్టు రాలడాన్ని తగ్గిస్తుంది.

*Consumer's Personal Opinion.

Customer Care Toll Free Number : 18008435599

e-mail : customercare@aswini.com | www.aswini.com